

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Sečen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Vina št. 105.241

JUTRO

Naročnina naša mesečno Din 25.—
za izdajstvo Din 40.—
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponošte 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 100.
Rokopis! se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Zaradi dvojnega praznika bo ponedeljska izdaja „Jutra“ izjemoma izšla v torek, prihodnja redna številka „Jutra“ pa v sredo zjutraj.

Slovenija

ima svojo univerzalno borzo v „Jutrovih“ malih
oglasih.

Danes 483 ponudb in povpraševanj.

Uporniški generali pridejo pred vojno sodišče

Javnost zahteva eksemplarično kaznovanje krivcev generalne pobune — Zagovor generala Sanjurja — Vsa sevilska žandarmerija aretirana

Madrid, 13. avgusta. Š. Preiskava zoper aretirane vojaške vođe, ki so se pridružili generalu Sanjurju, se vrši z vso brzino in strogostjo. Vsi obtoženci pridejo pred vojno sodišče. Nekatere so oblasti aretirale tudi najstarejšega sina bivšega španskega diktatorja generala Primo de Rivera, Manuela, ter najmlajšega sina Primusa Antonia. Oblasti so izdale v zvezi s preiskavo zelo stroge varnostne ukrepe ter so začelo zapre tudi vsa vojna in civilna letališča, da bi na ta način preprečili vsak beg iz države.

Španski delavski sindikati so napovedovali za nedeljo velike manifestacije za republikansko stvar.

Politična javnost se sedaj zelo zanima, kaj se bo zgodilo z voditeljem monarhističnega upora, pa sodi, da bo general Sanjurjo sicer obsojen na smrt, a obenem pomilostjen. Listi so objavili njegove prve izjave pred madridskim političnim komisarjem. General je dejal, da se ga monarhistična menadna pozvali v Seville. Ko je prispejal, je bil postavljen pred odločno dejstvo, ker je upor že izbruhnil in mu ni preostalo drugega, ko da prevzame vodstvo vstave. Po lastni inicijativi je dejal, bi se nikoli ne spuščal v bratomorne borbe z vojaštvom, ki je ostalo zvesto vladi.

Madrid, 13. avgusta. S. V Seville so bili aretirani številni uradniki in številne osebe,

ki so se postavile na stran generala Sanjurja. Zunanje orožništvo je razorožilo vse orožništvo iz Seville, ki za imajo sedaj zaprtega po raznih stražnicah. Generala Sanjurja so medtem že večkrat zaslišali. Razprava pred vojnim sodiščem proti njemu se bo najbrže vršila prve dni septembra. Razni krogi močno pritiskajo na vlado, naj bi dala pobudo, da bi generala Sanjurja vojno sodišče obsodilo na smrt. Vlada pa je izjavila, da je vojno sodišče, ki ga bo sodilo, docela neodvisno in da ne more vplivati nanj. V madridskih vojaških zaporih sedi trenutno 15 generalov, 11 polkovnikov in majorjev ter 22 nižjih častnikov.

Madrid, 13. avgusta. Med osebnostmi, ki so bile aretirane v zvezi z zadnjim monarhističnim uporom, sta tudi admiral Garza de los Reyes, ki je bil minister v prvem direktoriju de Rivera in general Frederico Berenguer, brat bivšega ministrskega predsednika. Oba prideta pred vojno sodišče.

Madrid, 13. avgusta. AA. Voditelji raznih parlamentarnih skupin so na skupnem sestanku sklenili, da se vladi predloži spomenica, s katero bodo zahtevali, da se v najkrajšem času izvede preiskava proti iniciatorjem zadnjega puča in da se proti upornikom uporabijo najstrožja zakonita sredstva.

Obsežne spremembe v italijanski diplomaciji

Fašistični pritisk je vedno manj občiren — Senzacionalen članek italijanskega lista — Borba za kinematografske lepake

Rim, 13. avgusta. Š. Kakor je Mussolini napovedal že na prvi seji preobnovane fašistične vlade, so bili večerj objavljeni dekreti o velikih premeštvih, upokojitvah, novih imenovanjih in napredovanjih italijanskih diplomatov. Listi so pospremili te spremembe takoj z že pripravljenimi komentarji, v katerih naglašajo, da spremembe v italijanski diplomatski službi ne pomenijo spremembe fašistične zunanje politike, marveč so nasprotno znak kontinuitete in izvajanja fašističnih principov, pri čemer se le od časa do časa obnavljajo njihovi služitelji.

Upokojenih je bilo pet veleposlanikov, in sicer De Martino v Washingtonu, Manzoni v Parizu, Orsini Barone v Berlinu, Francini v Bruslju in Durini di Monza v Madridu. Nadalje so bili upokojeni poslaniki: Valva v Mehiki, Bernardi v Montevideu, Rossi v Louxembourgu in Vare v Kodanju. Napredovalo je za veleposlanike pet poslanikov, za poslanike pa 12 generalnih konzulov.

Za veleposlanika v Berlinu je bil imenovan Cerruti, v Angori Lojacono, v Parizu Pignatti Morano di Cuelozza, v Bruslju Vanutelli Rey, v Varšavi Bastianini, v Buenos Airesu Arlotta, v Washingtonu Rosso, v Madridu Guariglia, za poslanika v Kairu Pagliano, v Stockholmu Paterno di Manchi di Bilici, v Budimpešti Colonna, v Kodanju graf Pastene, v Atenah de Rossi del Lion Nero, v Pragi Rocca, v Limi Bianchi, v Montevideu Mazzolini, v Mehiki graf Villanova, v Addis Abebi Gigliucci, v Tivani Koch.

Rm, 13. avgusta. AA. Velike diplomatske izpremembe, ki jih je izvršil Mussolini v vseh najvažnejših italijanskih zastopstvih v inozemstvu se smatrajo tukaj kljub nasprotnim komentarjem fašističnega tiska kot napoved nove orientacije v zunanji politiki. Zlasti pade v oči, da so odstavljeni italijanski zastopniki bili poklicni diplomati, medtem ko so novi italijanski predstavniki v inozemstvu izšli iz najožje fašistične organizacije, kar je njihovo pravo obeležje.

Odpor proti poitalijančevanju Albanije

Na novo so zasedena vsa veleposlanika in skoro polovico poslaniških mest — Večje število diplomatov je upokojenih

Tirana, 13. avgusta. M. Italijanska propaganda, ki že več let posveča veliko pozornost Albaniji, se razvila v zadnjem času v pravcu, ki izkazuje nerazpoloženje tudi v omih albanskih krogih, ki so sicer zelo vdani Italiji. Italijanskim krogom se ni dovolj, da že finančno popolnoma obvladajo Albanijo, da imajo skoro izključen vpliv na mladinu, marveč skušajo sedaj vsiliti Albancem tudi italijanski jezik, da bi tako napravili iz Albanije čisto italijansko kolonijo. Eden izmed največjih albanskih istov, v Tirani izhajajoči »Ora«, ki je sicer dosledno vneto podpiral italijanske težnje v Albaniji, objavlja v eni zadnjih številki oster članek, v katerem poziva merodajne kroge, naj vendar enkrat napravijo red. Povod za ta ostrí napad vodilnega albanskega lista je dalo dejstvo, da so začeli italijanski ekspoziti nastopati v Tirani tako oblastno, da izdajajo letake za kinematografske predstave samo v italijanskem jeziku. List objavlja klise tekega letaka, iz katerega je razvidno, da na letaku ni niti ene albanske besede, dasiravno je jasno, da je prebivalstvo v Tirani vsekoli albansko in da tvorijo italijansko kolonijo same oficirji in nekateri ekspoziti v raznih gospodarskih podjetjih. List poudarja, da italijanom še ni dovolj, da morajo obiskovalci kinematografov na filmskem platnu čitati samo napise v tujih jezikih, sedaj jim ne čajo vsiliti še reklamo v tujem jeziku in če bo šlo tako dalje, ni več daleč čas, ko bodo govorili albanski jezik samo še hrvatski, pastirji.

Večna revolucija v Čilu

Santiago de Chile, 13. avgusta. 400 dijakov se je večerj utaborilo na univerzi ter proglasilo »svobodno civilno republiko«. Revolucionarje je napadla policija. Vnela se je krvava bitka, v kateri je bilo 8 dijakov ubitih, mnogo pa ranjenih. Revolucionarji so se naposled vdali.

Pariz, 13. avgusta. AA. Iz Santiaga de Chile javljajo, da so študentje nasilno zasedli tamošnjo univerzo in da je pri tej priklki prišlo do krvavega spopada med demonstranti in karabinjerji. V tej bitki je padlo 8 študentov. Policija je izvršila številne aretacije in ukrenila vse potrebno, da se podobni neredi ne bi ponovili. Vse ulice okrog univerze stražijo močni oddelki vojske.

Santiago de Chile, 13. avgusta. S. Uporni dijakovi so se upirali policiji vse do tle, dokler nista proti njim nastopila dva polka vojaštva. Vse dijake razen 50 so uclili. V boj je bilo osem oseb ubitih, 30 pa ranjenih.

Grški oficirji zahtevajo odstop Venizelosa

Atena, 13. avgusta. p. Vsi listi so danes objavili senzacionalno vest, da bodo na današnjem sestanku voditeljev oficirske lige poverili generalu Otonosu nalogo, da v imenu vseh oficirjev, ki so organizirani v ligi, vladi sporoči željo, naj ministriki predsednik Venizelos poda ostavko na svoj položaj. Napovedi listov je izzvala v vsej politični javnosti veliko razburjenje.

Švicarsko posojilo Rumuniji

Bukarešta, 13. avgusta. S. Danes dopoldne je bila med rumunsko banko in skupno švicarskih bank, ki ji načeljuje unia švicarskih bank, zaključena pogodba o posojilu okoli 50 milijonov švicarskih frankov, ki se lahko zviša do 70 milijonov. Posojilo je bilo sklenjeno za dobo 5 in 7 let s 4 in pol odstotnimi obrestmi.

DEFINITIVEN PRELOM MED HINDENBURGOM IN HITLERJEM

Na včerajšnjem sestanku je Hindenburg odklonil Hitlerjeve zahteve, Hitler pa Hindenburgove — Papenova vlada ostane

Berlin, 13. avgusta. Š. Danes so se pričeli v Berlinu odločilni razgovori glede nadaljnje usode Papenove vlade. Hitler, ki je sredi prispel z letalom iz Monakovega, se je v teku današnjega dopoldneva sestal najprvo z generalom Schleicherjem, nato pa je imel enourni razgovor s Papenom. Popoldne je bil sprejet pri predsedniku republike Hindenburgu.

Kakor se sedaj izve, se je Hitler že poprej pogajal po svojih zaupnikih s Schleicherjem in s šefom kabineta predsednika republike državnim tajnikom Maissnerjem, ki ga smatrajo za najvplivnejšega Hindenburgovega svetovalca.

Kakor se zatrjuje, je Hitler pri vseh treh današnjih razgovorih odklonil ponudeno mu mesto podkancelarja, ki bi bilo združeno obenem z ministrskim predsedništvom na Pruskem. Slejkoprej vztraja Hitler pri tem, da on sestavi novo vlado.

Razgovoru med Hindenburgom in Hitlerjem je razen državnega kancelarja prisostvoval dr. Meissner. Razgovor je trajal samo 20 minut.

Državni predsednik je izjavil, da bi Hitlerja in enega izmed njegovih strankin prijeltev rad pozdravil kot sodelavca, če bi bila pripravljena vstopiti v državno vlado brez strankarsko-politične vezanosti. Poudaril je, da vztraja na tem, da ohrani vlado svoj prezidialni značaj. Hitler pa je s svoje strani vztrajal na zahtevi, na se vsa državna oblast v celoti izroči narodnim socialistom. Šel je torej mnogo dalje kakor včeraj njegovi pooblaščenca. Hindenburg je nato odgovoril, da zelo obžaluje Hitlerjevo stališče, da pa vendar ne more pred svojo vestjo in pred domovino prevzeti odgovornosti za strankarsko vlado. S tem je bil razgovor zaključen.

Državna vlada smatra politično situacijo

sedaj za zelo kritično in razmotriva o vseh možnostih, vendar pa izjavlja v naprej, da bo, če bo treba, uporabila vsa sredstva žave, da ohrani mir in red.

Trenutno se situacija, ki je nastala po prelomu pogajanj, ne da pregledati, vendar menijo, da se narodni socialisti ne bodo skušali nasilno polastiti oblasti v državi. Vendar pa so še vedno na raznih mestih v Berlinu in okolici njihovi napadalni oddelki. Državna vlada je za primer, če bi se kjerkoli pojavili večji nemiri, pripravljena, da bo takoj zopet proglasila obsedno stanje.

Pogoji narodnih socialistov

Berlin, 13. avgusta. S. Kakor je izvedel vaš dopisnik iz dobro poučenega vira, so igrala v razgovoru med državnim predsednikom in Hitlerjem osebna vprašanja v veliko vlogo, vendar pa je znal Hitler spravitvi v ospredje predvsem tudi stvarne zahteve svoje stranke. Hitler je reklamiral sicer mesto državnega kancelarja za sebe in vsa važna mesta v vladi za svoje pristaje, obenem pa je šel tudi tako daleč, da je zahteval popolno spremembo v državni politiki. Med drugim je poudarjal, da se mora odsej notranja kakor tudi zunanja in gospodarska politika države voditi po narodno-socialističnih načelih. Razumljivo je, da državni predsednik za njegovo izjavo ni pokazal pričakovanega razumevanja. Pogajanja so bila s tem prekinjena.

Papen ostane

Berlin, 13. avgusta. AA. Ker pogajanja s Hitlerjem niso uspela, so je Papen-Schleicherjeva vlada odločila, da vodi po svoje naprej ter se predstavi Reichstagu ob

njegovem sestanku, čeprav se izpostavi nevarnosti, da pri tem pade. Če bi nemški parlament to naredil, je zelo verjetno, da bi vlada odgovorila z njegovo razpustitvijo.

Berlin, 13. avgusta. Š. Po nespelih pogajanjih državnega predsednika in državnega kancelarja z Adolfom Hitlerjem, razpravljajo nocojšnji listi obširno o vprašanju, kakšne možnosti so sedaj še odprte za prapugacijo vlade. Listi v veliki večini soglašajo v tem, da bo sedanja vlada ostala nespremenjena na mestu in se bo v tej sestavi, 30. avgusta predstavila novemu državnemu zboru. Hitler je za primer nespelha današnjih pogajanj že naprej napovedal najostrejšo opozitijo svoje stranke.

Vzroki Hitlerjeve taktike

Berlin, 13. avgusta. AA. Hitlerjevo nepopustljivost si je v prvem redno tolmáčiti iz rezultata zadnjih državno-socialističnih volitev, ki so pokazale nacionalnim socialistom, da morajo na vsak način, če se hočejo obdržati, priti na vlado, da ugodne zahtevam svojih pristajev, ker bi drugače njihov pokret v najkrajšem času zavzel revolucionarne oblike ali pa se razsul.

Jasno je, da se Hitlerjevi ne morejo razviti brez čvrste podpore delavskih in kmečkih množic, toda ravno zadnje volitve so pokazale, da so baš v najvažnejših industrijskih okrožjih v renskem revirju izgubili 18.000 glasov, dočim so v istih kraih komunisti pridobili preko 250.000 glasov. To ugotovitve so mnogo doprinesle k temu, da se voditelji nacionalnega socializma vedno bolj obračajo k radikalnim rešitvam.

Ne ve se, kako obliko bo zavzela borba nacionalistov proti vladi, vendar so vsi v Nemčiji prepričani, da bo vlada nastopila z najodločnejšimi ukrepi proti Hitlerjevimi četam, če bi prešli od groženj do dejanj.

Enoten denar brit skega imperija

Velik uspeh imperijske konference v Ottawi — Omiljenje carin med člani imperija

London, 13. avgusta. AA. Velik stvarni uspeh konference britanskega imperija je bil javljen sredi, ko je bilo poročilo odbora za denarne in finančne zadeve soglasno sprejeto in objavljeno.

Ker je Južna Afrika zadržala zlato denarno osnovo, dočim imajo Avstralija in Nova Zelandija denar, ki stoji nižje kot funt na Angleškem, a kanadski dolar stoji nad šterlingom, se smatra dejstvo, da je bilo možno doseči sporazum v tako različnih okoliščinah, kot izredno zadovoljivo. Poročilo pa še ne omenja enotne valute britanskega imperija in osrednje imperijske banke, ker še niso urejene vse formalnosti, marveč poudarja le, da bi bilo hvalevredno doseči porast cen surovin, in zagotavlja, da bo britanska vlada z veseljem podprla vsako mednarodno akcijo, ki bi šla za tem smotrom. Konferenca smatra, da je mednarodna akcija v to svrhu nujno potrebna in izjavlja, da je pripravljena sodelovati z drugimi narodi pri vseh izvedljivih ukrepih, ki bi imeli izgled doseči tak dvig cen surovin. Konferenca je tudi z velikim zadovoljstvom sprejela izjavo ministra Chamberlaina, da bi tej svrhi najbolje služil dvig v zlatih cenah. Ker se to dvig ne da izvesti z denarno akcijo samo, naj bi se pomagalo z izdatnimi kratkimi krediti na nizke obresti, ki bi se določile tako nizko kot bi bilo le mogoče z ozirom na finančne prilike. Vendar bi se ta ugoden denarni položaj ne sme doseči z inflacijskimi sredstvi, temveč z redno denarno politiko, ki bi bila zavarovana proti nesolidni speculaciji z blagom in vrednostnim papirji. Glede denarnih činiteljev, ki pritskajo na višino cen in ovirajo izboljšanje, jih je večina mednarodnih ter zahtevajo torej tudi mednarodnega reševanja.

Zakaj je bil Piccardov polet odgoden

Curih, 13. avgusta. Š. Odbor za organizacijo Piccardovega poleta v statosfero je objavil komunikce, v katerem pravi med drugim: Profesor Piccard bi se moral dvigniti s svojim balonom večerj ali danes v stratosfero. Atmosferske prilike pa niso bile ugodne. Strokovnjaki so dognali, da so nastopili v višjih zračnih plasteh tokovi z brzino 30 do 50 km na uro. Ker bi profesor Piccard ostal v zraku 8 — 15 ur, bi ga v danem primeru tokovi zanesli do 700 km daleč. Računati pa je treba, da mora ekspedicija pristati na kopnem. Ker pa je n. pr. Sredozemsko morje precej manj nego 700 km v zračni črti oddaljeno od Zürich, so morali polet odgoditi za dva ali tri dni. Večerj zjutraj so sicer mobilizirali tehnično pomožno osobe, da bi pomagalo Piccardu pri startu, ker so pričakovali, da se bo vreme v zadnjem hipu vendarle zboljšalo, toda nasprotno pa se je celo nekoliko poslabšalo. Piccard se je le zelo nerad odločil za odgoditev poleta.

Nova akcija za povratek Otona Habsburga

Praga, 13. avgusta. n. »Prager Tagblatt« poroča iz Pariza, da se v tamošnjih dobro poučenih krogih govori o novi akciji madžarskih legitimistov za povratek Otona Habsburgskega na Madžarsko. Voditelji madžarskih legitimistov so se obrnili na predsednika madžarske vlade grofa Karolya s prošnjo za dovoljenje, da bi se smel Oton Habsburgski naseliti na svojem posestvu na Madžarskem ter da bi se lahko vpisal na budimpeštanski univerzi kot slušatelj. Preden je bivša cesarica Zita pristala na ta korak, je zahtevala garancije, da ne bo prišlo na Madžarskem do demonstracij proti Otonu. Ministrski predsednik prof Karoly je dosedaj do vlogi legitimistov še ni odgovoril.

Napredovanje učiteljev in profesoriev

Beograd, 13. avgusta. p. Na predlog svetovnega ministra so napredovali v višjo skupino: ravnatelj konzervatorija v Ljubljani Metelj Hubad, učitelj in učiteljice Jože Tratar, Alojzij Gorjup, Ivana Piler, Fran Grm, Marija Rupnik, Ivan Pintar, vsi v Ljubljani; nadalje Marija Rašič na Brezovici, Marija Antončič v Borovcih, Fortunat Turko v Ormožu, Radislav Vanič v Št. Vidu pri Ljubljani, Marija Božič v Gornjem gradu, Dragutin Hasl v Ptujju, Fran Stiplovec v Krškem, Fran LAVOR na Jesenicah, Admira Kafol v Ptujju in Vokoslav Kegl pri Sv. Jakobu v Slov. goricah.

Italijanski manevri naperjeni proti Franciji

Pariz, 13. avgusta. S. Letošnji italijanski pomorski in zračni manevri vzbujajo v Franciji najživahnejše zanimanje. Pariški listi izražajo mnenje, da so bili italijanski manevri nedvomno naperjeni proti Franciji. »Journal des Debats« izjavlja, da zavzema pri italijanskih manevrih Tripolis mesto Alžira in Tunisa in da predstavljajo transporti pri manevrih francoske transporte, ki bi prihajali iz Afrike. »Intransigeant« meni, da je italijanski generalni štab za to manevre vzeli figurirani otok, ki v resnici ni nič drugega kot Korzika, na kateri ima francoska mornarica svoje pozicije.

Italijanska volunrska afeta v Franciji

Pariz, 13. avgusta. AA. Javljajo iz Nizoz, da so tamkaj prišli na sled značilni volunrski afeti. Aretirali so nekega vojaka iz polka alpinskih lovcev ter nekega italijanskega delavca. Ugotovili so, da sta oddajala v inozemstvo zelo važne informacije. Kakor domnevajo, je v zadevo zapletena direktno neka inozemska osebnost, ki zavzema v javnem življenju zelo važno mesto.

Sovjetski manevri ob rumunski meji

Bukarešta, 13. avgusta. S. Tukaj so razširjene govorice, da je baje ljudski komisariat za vojsko v Moskvi sklenil, da so bodo letošnji manevri rdeče armade vršili blizu sovjetsko-rumunске meje ob dnistrovem bregu. Ker so razmere med Rumunijo in sovjetsko Rusijo znova napete, pričakujejo v Bukarešti te manevre nekoliko a skrbjo.

Ministrski predsednik v Zagrebu

Zagreb, 13. avgusta. n. Na povratku s Bleda se je ustavlil v Zagrebu ministrski predsednik dr. Srškič. Nocoj se je odpeljal dalje proti Beogradu.

Novi botgarski poslanik v Beogradu

Sofija, 13. avgusta. p. Uradni list objavlja ukaz, s katerim je imenovan za poslanika v Beogradu dosedanji poslanik v Bukarešti Gligorij Kjusjanov. Jugoslovenska vlada je že izdala svoj agrement.

Konferenca naših Rotary-klubov

Zagreb, 13. avgusta. n. V nedeljo in ponedeljek so se vršila tukaj konferenca jugoslovenskega distrikta rotarcev. Vsak klub je poslal na konferenco svojega predsednika in tajnika. Zastopani so poleg Zagreba še Beograd, Ljubljana, Maribor, Split, Skoplje, Pančevo, Subotica, Osijek, Sušak, Sarajevo in Novi Sad.

Smrt hrvatskega finančnega strokovnjaka

Zagreb, 13. avgusta. n. Davi je tukaj nezadoma preminel g. Samuel Kocjan, upokojeni predsednik upravnega sodišča v Zagrebu. Mudi se je v nekem slovenskem letovišču, kjer pa mu je nenadoma postalo slabo ter so ga morali prepeljati v Zagreb. Bil je na glasu kot eden najboljših finančnih strokovnjakov ter je bil dolga leta uslužben v finančnem ministrtvu v Budimpešti, nato pa pri finančni direkciji v Zagrebu, dokler ni prišel k upravnemu sodišču.

Fašisti se boje še mrtvih

Značilna pariška odkritja o razmerah v Italiji — Podrobnosti o usmrtitvi atentatorja Sbardellottija — Posrečena kampanja proti Jugoslaviji

Pariz, 13. avgusta. M. V Italiji, ki jo fašisti slikajo kot vzor najbolj urejene in najsrečnejše države na svetu, so se redavno odigrali dogodki, ki ta poveljevanje notranji red stavijo v dokaj drugačno luč. V skoro vseh mestih v državi pokajo bombe, demonstracijski atentati se vrste kar po vrsti. Da bi bila ironija usode še večja, je bilo pri nedavni bombni eksploziji v Bologni, v tem starodavnem mestu znanosti, umetnosti in kulture, na katero se fašistični vlastodržci tako radi sklicujejo, tudi mnogo ranjenih in mrtvih. Fašistični tisk je moral o vsem tem seveda molčati, a oblasti so takrat sklenile, da bodo nastopile s skrajno odločnostjo in strogo postopile, da se ne bi smatrle popuščanje za slabost. Pred lausanske konferenco je bil položaj italijanske diplomacije preveč delikaten, da bi smeja izzvati nepopolno zoper Francijo. Zaradi tega so se merodajni krogi v Rimu odločili, da se proces, ki je bil prvotno določen za 27. maj, odgodi za nedoločen čas.

Dne 4. julija pa se je zgodilo nekaj, kar je prekržalo vse račune fašističnih diplomatov. Pred vladno palačo so prijeli atentatorja, ki je nameraval sredi Rima izvršiti napad na glavo fašizma, samega Mussolinija. Ta dogodek je na mah odstranil vse nominalne rimske diplomacije, in Sbardellottij je prišel pred sodišče. Proces se je vršil z to brzi in brezobzirnostjo. Bovennejevi smrtni obsodbi je sledila smrtna obsodba Sbardellottija. Usmrtitev Sbardellottija je bila tako dramatična in značilna za postopanje fašističnih oblastnikov s političnimi obsojenci, da so podrobnosti te tragedije še sedaj vedno aktualne. Z vzklikom »Življa svoboda!« je šel Sbardellottij z neverjerno hladnokrvnostjo na morišče. Tik pred usmrtitvijo je še izjavil na ves glas, da mu ni žal, da pa ne smejo misliti, da bodo z njegovo smrtjo zatrti vse nasprotniki fašizma. V Italiji je še pet drugih tovarišev, ki bodo znani najti največjega nasprotnika dostojanstva in svobode italijanskega naroda.

Po predhodnem dogovoru miličniki Sbardellottija niso streljali v hrbet, kakor je to sicer običaj, marveč so oddali vse strele v glavo, tako da so mu jo po-

polnoma razmesarili. Teda to še ni bilo dovolj. Na naravnost divjaški način, ki bi je obraz vsaki izvršitvi sodno izrečene smrtni kazni, so nato miličniki že mrtvo telo Sbardellottija z neštetiimi streli dobesedno prereševali, tako da je ostala od človeka samo krvava gmota mesa, kosti in cunj. Temu izlivu gneva je sledila cela vrsta strogih varnostnih ukrepov, kakor da se fašizem proti celotnemu Sbardellottiju. Ker so neznan ljudje že vsa zadnja leta neprestano krasili grobove žrtve fašističnega nasilja s cvetjem in naravnost zasuli grobove teh obsojencev z vencji in lučkami na dan Vseh svetnikov, so pokopali Sbardellottija in Bovonna docela na skrivaj in na popolnoma neznanem kraju, da bi preprečili take demonstracije proti fašistom.

Sporedno s tem činom fašistične justice pa se je pričela v fašističnem tisku žolčna kampanja proti Franciji, Jugoslaviji in italijanskim emigrantom. Franciji je fašistični tisk predbacival, da trpi v svojem ozemlju morilce in atentatorje, Jugoslavijo pa je obtoževal, da vzdržuje zvezo z onimi Slovenci, ki so bili omenjeni v obtožnici proti Bovonnu. Najtežje obtožbe pa je fašistični tisk naperil na emigrante, zlasti na protifašistično koncentracijo v Parizu. Govorilo se je celo, da bo rimska vlada zahtevala od Francije, naj uvede sodno postopanje zoper organizacijo, ki pošilja atentatorje preko meje. Ta korak pa je izostal. Italijanski vladi namreč ni šlo v račun, da bi morala pri tem navesti tudi dokaze in tako razkriti delo svojih agentov v Franciji.

Drugi glavni čin te kampanje pa je bil klevetanje Jugoslavije v svetu, kjer so jo hoteli fašisti naslikati kot nemirno in izživajočo državo, ki čaka v zasedi, da bi se vmešala v notranje zadeve svoje sosedice. Toda ta špekulacija fašističnega tiska se ni izpolnila. Kulturna javnost vsega sveta je samo ostro obsodila početje fašizma, ki ni prizanesel niti nedolžni baletki Blachovi, katero je fašistični tribunal obsodil na 30 let ječe, dasiravno je bilo proti njej tako malo dokazov, da se je zagovarjala celo na svobodi.

centrali in uspehih njenega dosedanjega delovanja.

Ustanovljena dne 5. decembra lani je imela filmska centrala nalogo usmeriti našo filmsko politiko v čim nacionalnejšo stran in pripravljati polagoma bodočo našo domačo filmsko industrijo. Tei svoji nalogi pa filmska centrala nikakor ni bila kos, temveč so danes rezultati njenega delovanja baš ravno nasprotni tistim smotrom, katere bi morala filmska centrala dosledno zasledovati. V naši državi so bile doslej zastopane s svojimi filmi poleg nemških družb skoro vse velike ameriške filmske družbe, kakor na primer Metro Goldwyn Mayer, Paramount, Universal in Fox Te firme, ki so nam bili v nacionalnem pogledu nedvomno bližji od mnogih nemško tendencioznih, je publika z veseljem posešala, kar je bilo konec koncev tudi državi, ki prejema takse od prodanih vstopnic, v veliko korist. Namesto, da bi se torej kolikor mogoče favoriziralo predvajanje ameriških, francoskih, čeških in nam bližjih filmov, je novi zakon o prometu s filmi naložil filmskim družbam taka kontingentna bremena, da so se vse ameriške družbe, ki so imele pri nas svoja zastopstva in podružnice, odločile rajši zapustiti s svojimi filmi našo državo kakor delati s sigurnimi izgubami. Ameriških filmov tedaj ne bo več v naših kinematografih in namesto njih bo imel odsej nemški film kot edini v naši državi nekako monopolno stališče. Da je nadaljnja posledica odhoda ameriških filmskih družb občutno pomanjkanje filmov in v logični zvezi podružitev nemških filmov, to občutijo naši kinematografi že danes pred pričetkom nove sezone. In naposled pomeni likvidacija Američanov še brezposelnost kakih 300 uslužbencev in njihovih rodbin baš v najkritičnejši dobi gospodarske krize, kar je nedvomno katastrofalnega pomena za celo vrsto ljudi, ki so bili v službi teh, danes odhajajočih filmskih družb.

Poleg vsega tega se je žulo na občnem zboru, da camera filmska centrala podeliti neki v Beogradu se nahajajoči družbi »Prosvetni film« monopol za izdelavo filmov, kar bi značilo za vse kinematografe najhujši udarec. Iz vsega tega se dovolj jasno razvidi, da filmska centrala ni zmogla, da vrši svojo nalogo in bi bilo tudi najboljše tako za njo, kakor tudi za vse jugoslovske kinematografe, da likvidirata s svojim delovanjem.

Planinka čaj
Bahovec deluje izvrstno proti nečisti krvi, slabi prebavi in proti zlati žilavi. Zavitek Din 20.— v apotekah.

Dan slovanskega agrarizma

V zgodovini Slovanov je šestokrat zaslediti, da je kulturno in gospodarsko sodelovanje med posameznimi slovanskimi narodi nekako izgubilo pravo smer, da je bila duhovna vrednota bratstva in enotnosti najsihršega narodnega čustvovanja vendarle živa, kar potrjujejo nešteti slovanski kongresi, zletji in tabori. Vedno in povsod se je utrjevala zavest bratstva in enotnega čustvovanja ter pripadnosti k veliki slovanski družini. Položaj, ko je bila večina slovanskih narodov več ali manj odvisna od tujega gospodarja, je še prav posebno budil in krepil slovansko narodno zavest in utrjeval medsebojne vezi, ki so postale pravo življenje in dejanje v svetovni vojni. V duhu zahtev po svobodi in samostojnosti so bili takrat slovanski narodi živa edinica.

Po svetovni vojni se je z ustvaritvijo samostojnih držav uresničilo sen slovanskih narodov, s čimer pa je avtomatično prenehala tudi močna funkcija, ki je družila slovanske narode v borbi za dosego samostojnosti. Gotovo je, da je s tem postalo tudi prej tako tesno in živo sodelovanje nekoliko rahlejšo. Same mlade države so si najprej morale urediti svoje lastno življenje in novo nastale razmere. Socialna in družabna presnavljanja pa od takrat skoraj naše dni ustvarjajo novo dobo. V tem presnavljanju in socialnem premenjanju je močno nastopil tudi vedno bolj politično izobraženi kmetstvo-delavski slovek. Ta je zlasti v slovanskih narodih jedro vsega narodnega fizičnega in duhovnega življenja. Zato si je z rastočo in konkretno oblikujočo socialno-politično izobrazbo iskal v svojem narodu in državi mesta, ki mu pripada. Je to doba socialno-političnega gibanja slovanskega kmetstvo-delavskega ljudstva. Mladina je bila tista, ki je pričela in še danes krepko nadaljuje veliko delo, da da močno podlago in obliko temu gibanju. Nastale so številne in velike mladinske kmetске organizacije v posameznih slovanskih državah, ki so organizirane v svojih zvezah, pri nas v Zvezi kmetstvih fantov in deklet v Ljubljani. Vse te zveze so strnjene v skupno enoto v Zvezo slovanske agrarne mladine s sedežem v Pragi. Prvi kongres vseh teh organizacij in njihove vseslovske zveze se je vršil v letu 1924. v Ljubljani, nato pa menjše v raznih slovanskih centrih. Letošnji letni kongres se vrši od 14. do 16. t. m. v Bratislavi.

Razen teh kongresov pa praznuje vsa slovanska kmetška mladina še svoj poseben dan, dan slovanskega agrarizma, letos 14. avgusta. V okrepitvo duhovnega življenja in medsebojnih vezi med kmetstvo mladino posameznih slovanskih narodov se ta dan vsrjijo številna predavanja, prireditve, ki gradijo močan pokret in zidajo idejno zgradbo, ki mora, ker je naravna in iz zemlje zrastle, ustvariti slovanskim narodom močno bodočnost.

Slovska kmetstvo-delavska mladina, organizirana predvsem v svojih mladinskih stanovskih organizacijah, v društvi kmetstvih fantov in deklet, proslavi letos ta dan slovanskega agrarizma na velikem kmetstvom taboru na Krškem polju, v nedeljo dne 14. avgusta.

Svečan sprejem novega rušilca v Splitu

Split, 13. avgusta. n. Ob 7. zvečer je prišel v tukajšnjo luko naš novi rušilec »Dubrovnik«. Splitsko prebivalstvo je priredilo posadki pod poveljstvom kapetana Armina Pavića svečan sprejem. Obenom je prisnela v luko tudi admiralska jahta Vila, s katero se bo odpeljal vojni minister generala Stojanovića na manevre vojne mornarice, ki se bodo vršili te dni.

Otvoritev konjske razstave v Mariboru

Maribor, 13. avgusta. Po prvih treh razstavah, ki spadajo v obširen spored Mariborskega tedna, je bila večeraj popoldne v prisotnosti odličnih gostov in predstavnikov javnosti otvorjena velika razstava konj ameriške pasme na dvorišču in v hlevih pivovarne »Union« v Razlagovi ulici. Razstavo je priredilo Kasaško društvo v Mariboru in jo je otvoril predsednik Rosenberg, ki je pozdravil vse navzoče, zlasti pa župana dr. Lipolda, zastopnika okrajnega glavarja Skofica, zastopnika mestnega poveljnika polkovnika Popadića in druge. Župan dr. Lipold se je zahvalil vsem navzočim za udeležbo in sodelovanje, zlasti našim podeželskim gospodarjem, podčrtavajoč veliki pomen umne konjereje, ki omogoča uspešen razvoj in napredek konjskega sporta. Pozdravil je prav prisrčno najstarejšega vzornega našega konjereja Slavica iz Ljutomera.

Gostje so si nato ogledali razstavo krasnih čistokrvnih konj, ki so jih vzredili znani naši konjereji iz Ljutomerskega okraja. Ravnatelj Novak je gostom tolmāčil od konja do konja rodovnik, nagrade in priznanja na razstavah in dirkah. Gostom so zelo ugajala krasna letošnja in lanska žrebata, občudovali so trud naših vrlih konjerejev in prepričani so bili, da se našim konjerejem obeta še lepa bodočnost. Razstava je razdeljena na štiri dele. Oddelek A obsega pet krasnih piemenskih kobli z žrebati. V oddeleku B hrzajo mnogo obetajoči enoletniki obojega spola, v oddeleku C stoji 16 dveletnih žrebcev, najmočnejši po številu in silovitosti pa je zadnji oddelek D, v katerem je zbranih 17 dvanajstletnikov, starejših žrebcev, konj in kobli. Ocenjevanje vseh razstavljenih konj bo v ponedeljek ob 8. zjutraj.

Po ogledu je spregovoril nekaj besed še poveljnik artiljerijskega polka polkovnik Popadić, ki je želel našim konjerejem in kasaškemu sportu še mnogo napredka!

Prvi dve zmagi v Millstattu

Naši plavači so zasedli prvo mesto na 100 m prosto (Senjanovič) in v stafeti 3x100 mešano v postavi Birimiša, Wilfan, Senjanovič — Skakača sta z deske odpovedala — Stanje točk 15:13 za Avstrijo

Millstatt, 13. avgusta.

Danes so se pričele tukaj meddržavna plavalna tekmovalca med Avstrijo in Jugoslavijo. Jugoslovska reprezentanca 19 plavčev, ki je potovala v Millstatt zelo udobno v rezerviranem kupeju. Je prispela semkaj zdrava in čila. Na kolodvoru jo je pozdravil odbornik avstrijske plavalne zveze Orth, ki je moštvo odvedel v Millstatt. Naši plavači so udobno nastanjeni v posameznih vilah. Večraj popoldne so pri treningih vzbujali med številnimi letoviščarji splošno zanimanje in občudovanje.

Kopaljšče v Millstattu je lepo urejeno, vendar ne ustreza predpisom za postavljane rekordov. Stolp za skoke je najvišji v Evropi (16 m). Tekmovanje se vrši pod vrhovnim vodstvom g. Schlenkerja iz Budimpešte.

(Posamezne točke pri tekmovalcu se računajo tako: 1. mesto, 3. drugo 2 in tretje 1 točko, za waterpolo in stafete je štete dvojno, torej za 1. mesto 6 itd.)

Prvi del programa

100 m prosto: 1. Senjanovič (J) 1:02,9 (za tri desetine sekunde boljše od jugoslov. rekorda!); 2. Wilfan 1:04,8; 3. Kelscher (A) 1:04,9; 4. Seekof (A) 1:06,6.

Senjanovič je startal zadnji, kljub temu pa je bil že na obratu prvi. Wilfan ponesti na progi, obrne kot zadnji, toda polagoma vzhame oba Avstrijca in preide v zadnjih metrih sigurno Kelscherja za dober meter. Od žirije določeni čas za Kelscherja zato najbrže ni pravičen.

Točke: Jugoslavija 5, Avstrija 1. 200 metrov prsno: 1. Berger (A) 3:03,9.

Požar v Halozah

Ptuj, 13. avgusta. V noči 12. t. m. je nastal požar na posestvu ptujskega veletrgovca g. Pavla Ormiga pri Sv. Trojici v Halozah, in sicer v stanovanjskem poslopju, ki je bilo na mah v plamenih. Ker stoji poslopje na precej strmem pobočju, gasilci niso mogli pomagati. Ogenj so gasili le domačini, ki jim je kmalu zmanjkalo vode. Poslopje je pogorelo do zidov. Ogenj je uničil tudi moderno stiskalnico. Nekaj pohištva so rešili, le pohištvo podstrešnih sob je postalo žrtev plamenov.

Ker stoji poslopje na slemenu, ni bilo nevarnosti za druge zgradbe. Povzročena škoda se ceni na okroglo 80.000 Din.

Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno. Vrši se preiskava po orožnikih G. Ornjaku in imel že lanko leto veliko nesrečo, ko mu je požar v Ptuj uničil moderno urejeno hmeljarno in kletna poslopja.

Požar v Ljutomerski okolici

Ljutomer, 13. avgusta. Na Kamenščaku, kjer se križata cesti Ljutomer—Ptuj in Križevci—Ormož, stoji lepa domačija Slavčičevih. Tu je bila tudi dolga leta znana gostilna. Po smrti gospodarja je v vdova poročila s posetnikom Alojzom Kranjcem, ki mu je ogenj v sred. 10. t. m. v kratkem času uničil obširno gospodarsko poslopje. Nekako ob 8. zvečer je začelo goreti najbrž v skednju, ker je bilo povsod polno slame in sena, se je plamen zelo naglo širil ter zajel v kratkih minutah vse v dvojnem ključu zidane gospodarske stavbe. Domačini in sosedje so takoj pričeli reševati živino, kar jim je uspelo.

Prihiteli so gasilci iz Ljutomera in Radomlja z motorikami, iz bližnjih Cezanjevcev pa z ročno brizgalno, toda gašenje je oteževalo pomanjkanje vode, ker je stavba na hribu. Ljutomerčani so črpali vodo iz mlake sosedja Bogdana, kar je toliko zaletlo, da so ohranili kравje in konjske hleve, na katerih je zgorelo samo ostrešje. Radomerčani so napeljali čevl do Kostanjevice, kjer pa je bilo le malo vode. v raztresenih kotanjah. Studenci pa so bili za črpanje z brizgalnami vsi pregobljoki. Tako je zgorel skedenj z raznimi pridelki popolnoma, v njem pa vsi vozovi in kmetijski stroji. Ostala je samo kasha z vsem zrnjem, ki jo je očeval poseben požarni zid. Škoda je nad 80.000 Din, zavarovalna pa za znaša samo 10.000 Din. Kako je ogenj nastal, ni znano. Ker pa je izbruhnil nekje okoli skednja ali v njem, ga je najbrž podtaknila zlobna roka. Pripominjamo, da je pred nekaj leti gorelo na Kamenščaku ali v Cezanjevcih skoro vsak teden.

Pod vlak se je vrgel

Poljčane, 13. avgusta. Ko se je v petek proti 17. uri pripeljal na tukajšnjo postajo konjski vlak, so potniki povedali, da se je neznan mladenič med Dražjo vasjo in Konjicami vrgel pod vlak. Kmalu se je dozvalo, da je neznan kplepanski pomočnik Kračun iz Konjske vasi, ki je bil zadnje čase uslužen pri kpleparskem mojstru g. Mihelaku. Ze preden se je odpeljal vlak iz Konjic, so videli ob progi postopati omenjenega mladeniča. Ko pa je prispel vlak do gozda, kjer gre pešpot vzporedno s progo, se je nesrečnik nekako tri metre pred strojem vrgel na tračnice. Takoj ga je zagrabil stroj, ki ga je vlekel nekaj metrov naprej, nakar je vlakovodja, opazivši nesrečo, vlak takoj ustavil.

Kolesa stroja so niso ša čezenj, vendar so že vsega okrvavljenega in premečkane ga potegnili izpred koles. Nesrečnik ima smrtno nevarne rane na glavi, zmečkan prsni koš in še več drugih poškodb, tako da je le malo upanja, da bo ostal pri življenju.

Vzrok mladeničevega obupnega koraka ni točno znan. Govorilo pa se je, da je nesrečni mladenič obupal nad življenjem zaradi strahu pred kaznijo zaradi nekega delikta.

Odklikovanje

Beograd, 13. avgusta. n. S kraljevim ukazom je odklikovan z redom Jugoslovske krove IV. stopnje šef kabineta ministra za socialno politiko in narodno zdravje Albert Vizjak.

Minister Mohorič v Novem Sadu

Novi Sad, 13. avgusta. n. Davi je prispele semkaj v spremstvu bana dunavske banovine Todorovića in sabelata trgovinskega oddečka Vujića minister za trgovino in avstrijsko g. Ivan Mohorič. Po posetu na banko upravi se je odpeljal v Bačko Palanok, kjer je posetil Trgovsko in obrtno razstavo. Prvotno je nameraval g. minister priti na otvoritev te razstave, Ker pa je bil takrat zadržan, si jo je sedaj naknadno ogledal.

Rojaki iz Nizozemske v domovini

Službeni okrog 190 naših rojakov, ki so prišli iz Nizozemske v domovino na obisk, je bil prijeten prisrčen sprejem. Na Jesenicah so jih pozdravili predišočnični župan Zabkar, na Rafaelovo družbo Martinek in nato še župnik Kastelic, svrjala je Kerkova godba. Večraj zjutraj pa so rojake sprejeli na ljubljanskem kolodvoru zastopniki občine, izseljenškega urada in s tem banške uprave, Narodnega izseljenškega odbora, Rafaelove družbe in drugih korporacij, svrjala pa je godba »Zarje. Po pozdravnih govorih so se izseljenki delno razšli po mestu, delno pa nadaljevali pot v domače kraje. Na Nizozemsko se bodo vrnili 29. t. m.

Nove vesti iz olimpijade

Los Angeles, 13. avgusta. s. Za finale v plavanju na 200 m prsno so se v obeh semifinálnih kvalifikacijah: Koike (2:44,9), Tsuruta in Nakagawa (vsi trije Japonska), Adjaludin in Edefonso (Filipini) ter Sietas (Nemčija).

Finale v plavanju na 1500 m prosto bo potekel med naslednjimi: Kitamura in Makino (oba Japonska), Taris (Francija), Grabbe in Christie (Amerika) ter Ryan (Avstralija). Kitamura je kot zmagovalec v prvem polfinalu z 19:51,6 postavil nov olimpijski rekord, ki ga je pa že v drugem polfinalu prekosil njegov rojak Makino z 19:38,7.

V finalu na 100 m prsno so zasedli vsa tri prva mesta Japonci. Prvi je bil Koyokava z 1:08,6, za njim pa Irjje in Kavazov ter Den Zehr (Amerika), Küppers (Nemčija) in Kerber (Amerika).

Proti plavanju na 400 m je vložen francoski protest, češ da ni bil prvi Američan Crabbe, temveč Francos Taris.

Stafeto na 4 krat 100 m prosto za dame je dobila Amerika z novim olimpijskim rekordnim časom 4:38 pred Holandsko, Anglijo in Kanado.

V waterpolu je Nemčija porazila Japonsko z 10 : 0 in se s tem plasirala na drugo mesto za Madžarsko. Končno stamie v waterpolo-turnirju je naslednje: 1. Madžarska, 2. Nemčija, 3. Amerika, 4. Japonska, 5. Braziliija (diskvalificirana).

V veslanju si je Nemčija priborila zlato kolajno v četvorki s krmarjem s 7 : 19 pred Itelijo in Poljsko. V dvoiki brez krmarja je zmagala Anglija v 8 sek. pred Novim Zealandom in Poljsko. V enojki je, kakor je bilo pričakovati, zmagal Avstrelce Pearce v 7:44,4 pred Millerjem (Amerika) in Douglasom (Umugvaj). V dvoiki s krmarjem je zmagala Amerika z 8:25,8 po ostrji borbi za dolžino pred Poljsko in Francijo.

V jadrantju je bila v razredu monotipov na protest Francoza Lebruna namerto Holandski priznana zmagata Franciji.

V streljanju s pištolami je zasedel prvo mesto Morigi (Italija) pred Maxom (Nemčija).

Pri konjskih tekmah se je danes pripetila huda nezgoda. Konj kapitana Alandea (Mehika) se je spuščil in vrzel tezečca ob drevo. Alande je mečel z znanstvi poškodbami odstopiti.

Vremenska napoved

Zagrebitka vremenska napoved za danes: Toplo, naklonjenost k nevihtam. — Situacija včerajšnjega dne: Zračni tlak se v zadnjih 24 urah ni bistveno spremenil. Depresija, ki prihaja z Atlantskega oceana, leži še vedno nad južno in srednjo Evropo.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Poletno vroče vreme se bo držalo še nekaj dni; v ostalem bo vedno več možnosti za krajevne nevihte.

Nove trošarine naj bodo le začasni ukrep

Ze v petek smo glede na enostransko obremenitev nekaterih pokrajin (zlasti dravske banovine) po novi trošarini na porabo električnega toka podčrtali zahtevo, da se mora ta davčna oblika zopet ukiniti, čim se bo stanje naših državnih financ obrnilo na bolje, ker imajo novi davčni zakoni edino namen, pomagati državi v trenutni finančni stiski.

Kakor smo že v petek kratko poročali je senat na četrtkovi seji na podlagi poročila finančnega odbora sprejel novi trošarinski zakon. Pri tem pa je zanimivo, da je tudi senat zavzel stališče, da morajo biti nove davčine le začasni finančni ukrep. To stališče je v svojem govoru še posebno podčrtal poročevalec finančnega odbora Milojce Jovanovič, predan je predičal poročilo odbora, kjer je ta zahteva formulirana takole:

»Finančni odbor senata smatra, ne glede na iznešene in mnoge druge pomisleke, ki se lahko stavijo na ta zakonski načrt, da so ta povečanja trošarine le začasni ukrep in pričakuje od g. finančnega ministra, da bo pri sestavi novega proračuna in na podlagi izkušnji, ki jih bo finančna administracija dobila pri izvajanju tega zakona, poiskal nove izvore za državne dohodke, ki bodo omogočili, da se ta zakon revidira in korigira v smislu pravičnosti in načela zdrave finančne politike.«

S kongresa kinematografov

Beograd, 12. avgusta. V sredo se je vršil v Beogradu občni zbor Saveza bioskopov kraljevine Jugoslavije. Zborovanja so se udeležili deloma osebno, deloma po svojih delegatih v pretežni večini vsi lastniki naših kinematografov, kar dokazuje, da je vladalo za to zborovanje izredno živo zanimanje. Razpravljalo se je o današnjem stanju kinematografov in o ukrepih, ki se morajo vnaprej podvzeti, da se tako rekoč v zadnji uri reši ena važnih gospodarskih panog pronaša. Na občnem zboru se je govorilo v prvi vrsti seveda tudi o zakonu o prometu s filmi ter v zvezi z njim o Filmski

Žrebanje v drž. raz. loteriji

V. razred.
Dne 11. avgusta 1932 so bili izžrebani naslednji dobitki:
Din 30.000 št. 65.352.
Din 8.000 št. 10.891, 37.070, 51.599.
Din 3.000 št. 45.796.
Din 2.000 št. 51.971, 75.611, 98.676.
Din 1.000 št. 122, 128, 4.456, 4.457, 5.930, 5.954, 5.979, 13.011, 13.020, 13.028, 13.030, 13.093, 22.917, 22.736, 23.483, 23.485, 31.115, 31.134, 31.141, 35.542, 35.555, 35.592, 37.005, 37.053, 37.066, 37.077, 42.514, 42.526, 42.528, 42.542, 42.554, 42.570, 42.596, 45.732, 45.742, 51.557, 51.572, 51.565, 52.220, 52.274, 52.292, 54.261, 58.329, 58.336, 58.337, 62.210, 62.222, 62.283, 62.240, 65.357, 65.366, 69.422, 69.433, 69.471, 69.500, 73.379, 73.382, 75.653, 81.722, 84.410, 84.419, 84.464, 86.610, 88.221, 98.605, 98.631, 98.642, 98.671, 98.672.

Zrebanje se bo vršilo vsak dan do 4. septembra in bodo največji dobitki izžrebani šele h koncu žrebanja.

Izžrebane srečke zamenjamo za nove, tako da ima vsak igralec priliko igrati do konca, to je na največje dobitke.

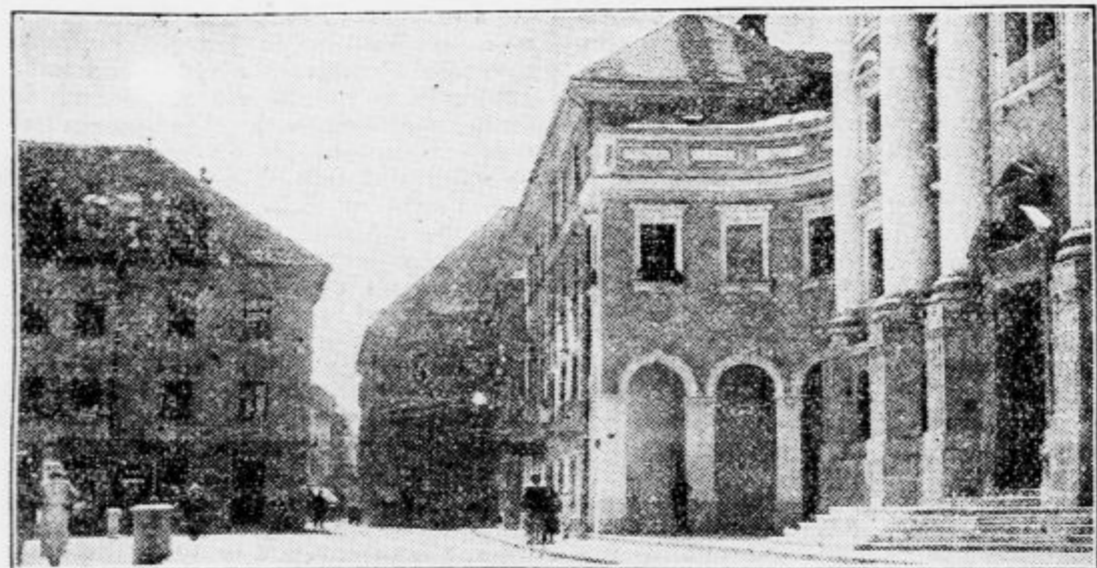
Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Starikava Ljubljana izginja, nova nastaja

Ze mladi ljubljanski rod ve, koliko se je Ljubljana v teku zadnjega dobrega desetletja spremenila. Taka je, da si bi tisti, ki je ves ta čas ni videl, težko znašel v njej. Saj se je povečala skoro na dvakratno predvojno površino.

zi Gradišče po Selenburgovi ulici proti pošti in dalje po Dunajski cesti s silhueto Kamniških planin v ozadju. Na kraju stare Luckmannove hiše stoji danes moderna hiša z lepimi trgovskimi lokali, ki je v okras mestu. Kljub velikim žrtvam občine za to

Pogled skozi Gradišče pred regulacijo

Sicer pa, kolikovo je mesto pred vojno napredovalo? Skoro prav nič se ni zidalo, sem pa tam si je kdo omislil majhno vilo v neznanem secesijskem slogu. Nobeno večje delo ali stavba se ni gradila, ako izvzamejo započeta dela regulacije Ljubljane, delo, ki je od vojne sem počivalo skoro dve desetletji in je bilo povod nešteti komisij, pritožb in intervencij.

regulacijo, ki je bila nujno potrebna pa moremo biti tega napredka le veseli. Mnogo je s tem pridobilo dramsko gledališče, posebno še, ker so tudi sosedni Luckmannovi hiši dvignili za eno nadstropje.

Podirati pa so tudi pričeli staro mestno hišo na vogalu Dunajske in Gajeve ulice ob nebotičniku. Hiša ni bila niti zgodovinsko

ves trg. Sedaj ga pa skoro ni videti izza dreves, ne moti pa prav gotovo nič več. Ali pa Napoleonov trg, Vegova ulica, posebno še ostanek nekdanjega rimskega zidu. Kdo se je že ustavljal pri stopničastem dohodu na zid, ki je podoba zase. Kako lep pogled je tudi od nasada pred Glasbeno Matico, odnosno banko Slavijo. Topoli, ravnino ko sveča, rasto na obzidju, kjer so že postavljene klopi za sončenje in senčenje.

Zanimivost svoje vrste pa je tudi omenjeni nasad pred Glasbeno Matico. Vsakdo opazi seveda predvsem poprja naših glasbenikov, malo pa jih je, ki bi občudovali, kako je mojster Plečnik, ki je duševni ustvaritelj vseh teh lepot izpeljal belo stezico po tem nasadu. Kar ravno vodi vzporedno z Vegovo ulico od univerze do vogala banke Slavije, kjer je speljana s par stopnicami na cesto. Seveda ni to nobena posebnost, redkost pa je to, da ni arhitekt podrl niti enega drevesa, ki sedaj rasejo kar iz ceste ven. Pod temi drevesi pa so klopi, na katere hodijo posedati, razgovarjati in občudovati lepoto tega kotička stare ljubljanske gospe.

Ko je pred desetletji slavni nemški slikar Liebermann na svojem vrtu prvi izpeljal slično stezico z drevesi med belim peskom, so vsi občudovali duhoviti domislek in zmisel za lepoto. Pa je kljub temu čudno, da se pri nas ni še nihče oglasil, ki bi predlagal odstranitev tistih dreves. Smo pač taki, da nismo vzgojeni v tradiciji umetniškega gledanja in spoznavanja lepot, ki nam jih ustvarjata umetnik in narava roko v roki.

Mednarodne kolesarske dirke

Danes popoldne bo v Ljubljani na sportnem prostoru ZSK Hermesa otvorjeno prvo dirkališče za kolesarje in motocikliste. Kot

otvoritveno slovesnost priredi agilni klub velike kolesarske dirke, katerih se udeležijo tudi več mednarodnih dirkačev, med njimi Karl Stoll z Dunaja, avstrijski gorski pravak, zmagovalec meddržavnih tekem Avstrija-Madžarska, Avstrija-Nemčija in Avstrija-Bolgarija, katero prvenstvo je izvajal leta 12. julija. Za prireditve so določena številna dragocena darila in smemo, sodeč po prijavih, pričakovati, da bo ta dirka ena najzanimivejših sportnih prireditvev tega leta. Na sliki je Karl Stoll (prvi od leve) skupaj z drugimi mednarodnimi dirkači.

Ob 8. uri

nam prinesite Vaše filme in plošče

ob 12. uri

Vam izročimo že gotove kopije. Razvijanje filma Din 5., kopije do 6/9 Din 1.—

FOTO-MATERIJAL

Janko Pogačnik, Ljubljana

Dunajska cesta 20 (nasproti kavarni »Evropki«)

80letnica dobre kmečke matere

Ga. Marija Strmškova roj. Koduščeva se je rodila v Levčju v konjskem okraju 13. avgusta 1852, ter se je z 18. letom poročila z g. Petrom Strmškom na precejšnjem posestvu. Zakonca sta imela

11 otrok, od katerih jih še živi 9, ker je enega stna vzela vojna, drugi pa je umrl še mlad kot železniški uslužbenec. Z 48. letom je jublantka postala vdova, preko 20 let pa je še vestno s svojimi otroci vodila precejšnje posestvo. Sedaj, na stara leta je njeno največje veselje, ko se za njen god zbero okrog nje otroci, vnuki in pravnuki, ki tvorijo veliko, v najlepši har-

PONOS GOSPODINJE: SNEŽNOBELO NAMIZNO PERILO!

Kako prljeten občutek za gospodinjjo: pogrnjena miza z dehteče svežim prtom — snežnobelimi prtici — da, to so stvari, ki napravijo življenje zdravo in ugodno — stvari, katere ima vsaka gospodinja rada. Za to je potrebno predvsem dobro milo, ki je nežno in čisti temeljito, a to je že 80 let poznano

SCHICHTOVO MILO ZNAMKE JELEN

moniji živečo družino. Na sliki vidimo jublantko, ki je v svoji visoki starosti še čila in zdrava, z 21. vnukom v naročju. Poleg številne rodne željo blagi ženi mnogoštevilni prijatelji in znanci, da bi se mnogo let praznovala zdrava in čila v krogu svoje ljubljene rodine.

Na kongresu esperantistov v Parizu

Na oficijelno povabilo Trgovske zbornice v Parizu, poslano mednarodnemu osrednjemu odboru esperantskega gibanja, se je 24. julija vršil svetovni esperantski kongres v Parizu. Bil je svečano otvorjen 31. julija v velikem amfiteatru Sorbonne, znanem pariškem vseučilišču. Dvorana je bila nabito polna. V pokroviteljskem odboru je bilo 5 ministrov: Herriot, Painlevé, Durand, Berthod, Godart ter tajniki raznih ministrstev; celotnemu odboru pa je stal na čelu predsednik francoske republike Lebrun.

Po pozdravnih na razne odlične osebnosti se je predsednik kongresa Baudet (bivši predsednik pariške Trgovske zbornice) v obširnem govoru spominjal tudi umrlega predsednika republike Paula Doumerja, ki je bil brez obotavljanja privolil predsedovati kongresu, prisostvovati otvoritvi ter celo sodelovati pri organizaciji. Doumer je dobro razumel globoki smisel esperantskega gibanja, ki lahko — zvišeno nad vsako politično idejo — mnogo pripomore do ojačenih vezi, ki združujejo narode pri enakih kulturnih težnjah, ter olejšuje in pomnožuje njihove medsebojne stike. Doumer je adoptiral esperanto za mirno sredstvo.

Udeleženih je bilo 36 držav, ki so pozdravile kongres po svojih delegatih. V

imeni Jugoslavije je povzel besedo Marko Nešič iz Novoga Sada. Zastopan je bil na kongresu tudi ljubljanski esperantski klub.

V teku tedna so se vrstile raznovrstne, mnogoštevilne delovne in strokovne seje: pacifistov, abstinencov, slepcev, rotarijcev, stenotipistov, optikov, juristov, železničarjev, trgovcev, učiteljev, vegetarijancev in drugih. Posamezniki so predavali o Bahaizmu, Osmotu, razvoju kinematografske umetnosti, trgovini, moderni francoski literaturi, modernem stremljenju pesne umetnosti. Umevno, da se je ves ta pestri spored predvajal izključno v esperantskem jeziku.

Med raznimi večernimi prireditvami naj bo omenjena le gledališka predstava: »Knočke ali »Triumf v medicini«, slavna komedija znanega francoskega pisatelja Julesa Romainsa, prevedena v klasičen esperantski tekst po členu esperantske akademije dr. Corretu. Jules Romains je ves navdušen prisostvoval uprizoritvi, izvajanji po belgijskih, madžarskih, nemških in francoskih igralcih-esperantistih.

Kongres, ki je bil zaključen 6. avgusta, je nedvomno spet mnogo pripomogel k čim uspešnejšemu napredku tega gibanja.

Nosecim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefovca grenčica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za ženske so preizkusili, da »Franz Josefovca voda v največjih slučajih učinkuje hitro sigurno in brez bolečin. »Franz Josefovca grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Z velikega shoda JRKD v Konjicah

Kakor smo že poročali, je bila prošla nedelja dan lepih narodnih manifestacij v Dravinjski dolini. V Konjicah in Zrečah sta bila impozantna shoda JRKD, prisrčna s kolska prireditve pa se je vršila v Oplotnici. V Konjicah se je vršil shod na dvorišču Narodnega doma pod vodstvom predsednika sreske organizacije JRKD, g. notarja Jereba. Na sliki vidimo samo del mnogoštevilnih zborovalcev pred odrom, na katerem so poleg predsednika g. notarja Jereba še drugi odborniki organizacije in narodni poslanci, ki so nastopili na tem impozantnem shodu. To lepo zborovanje pomeni v konjskem okraju spet korak naprej po začrtani poti, požrtvovalnim javnim delavcem pa je dala najboljšo zadoščenje in priznanje mnogoštevilna udeležba.

Izlet na Jadransko morje

Ob priliki vseevropskega kongresa narodnih noš v Ljubljani prirede udeleženci izlet na Jadransko morje in sicer po naslednjem sporedu:

V ponedeljek dne 5. septembra ob 19. uri odhod iz Ljubljane z vlakom preko Zidanega mosta, Zagreba na Sušak.

V torek dne 6. septembra na rojstni dan prestolonaslednika Petra ob 7.30 uri odhod s parnikom Aleksandrom ali Prestolonaslednikom v Split. Na parobrodu celodnevni koncert, razne zabavne igre, ob 20. uri razsvetljava na parobrodu in spuščanje raket. Na parobrodu zajutrek, kosilo in večerja. Prihod v Split ob 21.30 uri, prevoz v hotel in prenočišče.

V sredo dne 7. septembra zajutrek, dopoldan ogled mesta pod strokovnim vodstvom, izlet na Marjan in ogled zverinjaka. Po obedu izlet z avtobusi na Solin in kopališče. Ob povratku večerja in prenočišče. Isti večer ob 20. koncert v Splitu.

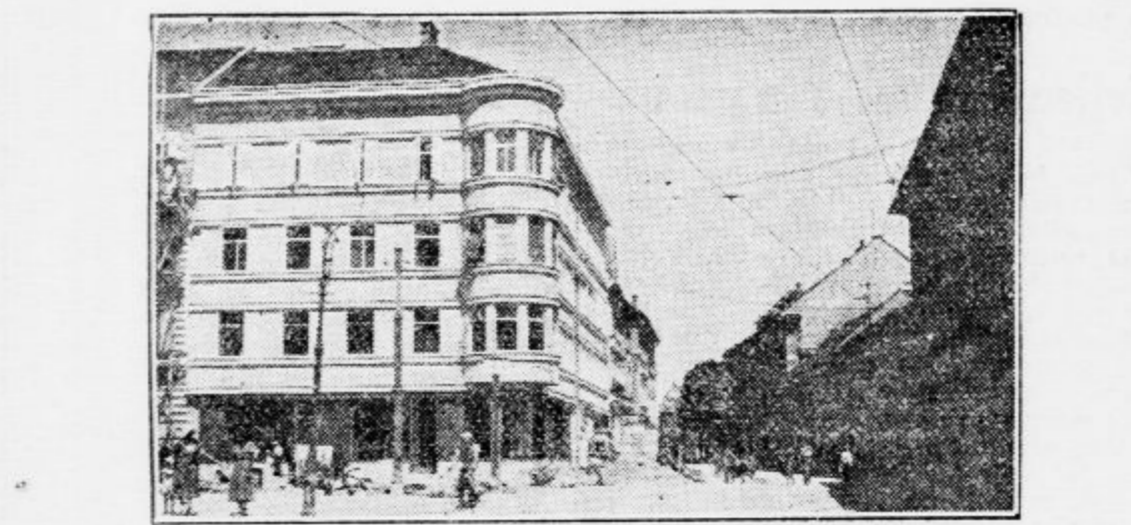
V četrtek dne 8. septembra ob 7. uri zajutrek, ob 8. uri izlet s parnikom v Trogir, ogled mesta, ob 11. uri povratek v

Split, ob 12. uri kosilo, popoldan prosto ter izlet na kopališče (ali izlet v Šibenik s splavom Krke ob 19. uri večerja isti dan zvečer povratek z vlakom proti Zagrebu.

V petek okrog 8. ure prihod v Zagreb ogled mesta in razstave ter ob 13. uri povratek v Ljubljano. Vožnja z vlakom ter parnikom in avtobusi na Sušak, Split, Trogir in Solin. Celodnevna prehrana in prenočišče velja skupno za vsakega udeleženca II. razreda Din 750, III. razreda Din 550. Prijave sprejema izključno do 20. avgusta 1932. Kongresni odbor Ljubljana-Velesejem in potovalna pisarna Putnik v Ljubljani. Pripravljalni odbor.

Višinsko zdravilišče - kopališče Klein Kirchheim na Koroškem

v višini 1100 m, z radioaktivnim vrelecem, ki je po radioaktivnosti in zdravilnih učinkih enak znanim gastejskim vrelecem. Posebno ugodne cene pred in po glavni sezoni. Prospekt in pojasnila daje zdravilišče Ronacher. 269-a

Pogled skozi Gradišče proti pošti sedaj

Vsa leta po vojni pa so bila v stavbnem pogledu zelo plodovita. Koliko so pozidali zaplaskanih parcel sredi mesta, koliko podirali starih podrtij in barak, postavili novih mostov, javnih zgradb, tlakovali ulice in napravili nove, — skratka, Ljubljana je danes mesto, ki se ga nobenemu meščanu sramovati ni treba. Na vseh vetrovih mestne periferije so nastale večje ali manjše četrti vil ki bodo s časom, ko bodo vse ceste urejene in vsi vrtički zarasli, rožnat okvir, ki bo obdajal novo Ljubljano, mo-

sko niti arhitektonsko zanimiva. V naspote je bila modernizaciji mesta v neposredni sredi. Najmanj primerna pa bi ostala kot pendant k palačam Pokojniškega zavoda. Seveda je morala pasti. Kadar bo to stavbišče očiščeno, bo odkrit impozanten pogled po Gajevi ulici z visokimi stanovanjskimi palačami z nebotičnikom na čelu. Ko pa bo pozidana še druga stran Gajeve ulice s stavbami inž. Dukiča in novinarskim domom, potlej bo to elegantna četrt, da malo takih.

Pogled na mestni področju Glasbeno Matico

delno, snažno, 100.000 duš obsejajoče mesto.

Dva velika koraka v napredku sodobne Ljubljane pa sta bila storjena pravkar. Razširjeno je bilo do nedavna samo ozko Gradišče da se je vanj že vsakdo ohrepanil. Seveda je bila cestna železniška povod da so začeli v občinskem svetu razpravljati o tej prometni coki. K sreči vsi pogovori hitrih posestnikov niso nič zakajali, sicer bi bili danes ob vse ugodnosti razširjenega Gradišča, nekdanje soteske, ki je zakrivala tudi pogoste karambole. Danes pa se ti nudi že od Rimske ceste velenstem pogled sko-

Poleg teh, vsakim očem vidnih napredkov pa je tekom zadnjih let nastalo v mestu toliko novih lepot, ki pa so zaradi svoje intimnosti, svojega umetniškega izgleda za večino ljudi prikriti. Gre v večini za prenovljene arhitekture ali take, ki so se pozidale na novo povsem zaključeno z okoljem. To so umetnine zase, ki so bile skoro iz nič ali z malimi stroški domala čez noč ustvarjene. Postavim regulirano Cojzovo cesto in Sentjakovski trg, katerega lepota je prišla šele sedaj do veljave, ko so se topoli visoko razrasli. Kako lepo so zakrili nič lepo pročelje cerkve, ki je prej kazilo

Preostanek del rimskega zidu ob Vegovi ulici

Koliko je ljudskih šol v Sloveniji

Na 864 šolah poučuje 3.762 učiteljev 150.310 otrok

Ljubljana, 13. avgusta.

Znano je, da se šolstvo v dravski banovini nahaja na višini, ki je lahko vzor vsem ostalim šolstvom v državi. Osnovna šola je temelj vse narodne izobrazbe in organizacijska stopnja osnovnega šolstva je lahko merilo za kulturno stopnjo vsakega naroda. Slovenske ljudske šole so bile že od nekdaj solidna baza našega nacionalnega in kulturnega razvoja, v svobodni Jugoslaviji pa so doživele po obsegu in po notranji intenzivnosti še prav poseben razmah.

Danes je v vsej dravski banovini 846 šolskih zgradb; med njimi je bilo 738 zidanih nalašč za šole, 108 pa je takšnih, ki so prvotno služile drugim zasebnim ali javnim namenom. Da je ta slednja vrsta poslopj za šole na sploh manj primerna, bi se težko dalo reči. Med njimi so tudi zgradbe, ki so se od svojih prvotnih namenov prav srečno dale preurediti in prezidati za šole, tako n. pr. nekatero graščino. — V celoti je med našimi šolskimi poslopji 805 prav dobrih 328 dobrih, 120 slabih in 93 neprimernih. Te številke pričajo o tem, da med našim ljudstvom, ki po svojih šolskih odborih samoodloča o stanju krajevnih šolskih zgradb, razveseljuje odmirati tisti stari, iz srednjega veka podedovani mračniški odpor proti prosveti in da se tudi naši kmetje že zdaj bolj jasno zavedajo, da je šola in izobrazba, ki jo šola daje, močno, neizbežno orodje za človekovo borbo pod zlomom.

Učilnice je po naših osnovnih šolah 2059. Učitelji imajo na njih 1330 stanovanj. Kuhinj za gospodinske tečajje je po teh šolah 40. Ta številka je precej skromna; gospodinske in druge podobne praktične šole so za plodovito vodo prosveto in narodom tako velikega pomena, da jih nikoli ne bo mogoče preveč posepeševati. — Šolskih telovadnic je 50. Šolska poslopja sta

rejšega datuma telovadbi, temu prevážnemu sredstvu moderne vzgoje, niso bila kdovekak velikodušno na roko. Razporeditev osnovnih šol po organizacijski stopnji in po kapaciteti nam daje še vedno veliko želeči. Tudi v naši banovini še vedno prevladujejo enorazrednice in dvorazrednice; prvih je 169, drugih 179. Potem številke padajo ekoral prav tako kakor rasejo razredi: trirazrednic je 122, štirirazrednic 110, petrazrednic 136, šestrazrednic 104, sedemrazrednic 20, osemrazrednic 7. — Razredov je v celoti 3457, med njimi 2859 temeljnih in 598 vzporednic. Otroških vrtec je pri šolah 52 a 77 razredi. S temi vrsti in z raznimi tečajji vrede je v naši banovini 1070 šolskih edinic.

Šolobveznih otrok je v Sloveniji 150.310, in sicer 75.862 dečkov in 74.448 deklic. Vzorna urejenost naše šolske uprave in pa zavest prebivalstva, da je izobrazba ena najlepših dot, ki jo starši lahko dajo svojemu otroku, sta porok, da vsi ti otroci šole tudi vesno obiskujejo. Obveznega pouka so oproščeni samo otroci, ki jih šolski zdravnik pozna za to nesposobne. — Učiteljskih moči je na naših ljudskih šolah 3762, in sicer 1409 učiteljev in 2353 učiteljic.

O uspehih, ki jih naša osnovna šola doseže pri mladini, se učitelji in predstavniki šolskih oblasti izražajo prav pohvalno. Težavne gospodarske razmere, v katerih smo, so trenutno morda nekoliko zavrlje gmotni in duhovni razvoj našega šolstva. Mnogo lepih načrtov, ki so jih zasnovali naši kulturno razgledani in napredni šolski odbori, je moralo zaradi denarnih stisk ostati na papirju. Toda šola in izobrazba bo vedno skrb naše javnosti in srednjega našega človeka in ta močna kulturna zavest našega naroda je najlepše jamstvo za njen uspeh in razmah.

Podporni fond za pomožno osebje v državni službi

Beograd, sredi avgusta.

Z novim finančnim zakonom, ki je stopil v veljavo 1. aprila letos, je stopil v veljavo tudi § 46. dodatnih določb, s katerim se pomožno osebje v državni službi izločuje iz dotodanjega bolovskega zavarovanja v »okrožnih uradih« in se ustanavlja zanj poseben »Podporni fond za pomožno osebje v državni službi«, v katerega mora vse pomožno osebje prispevati po 5% svojih službenih prejemkov. Isti paragraf tudi pooblašča finančnega ministra, da izda pravilnik za ta fond.

Pomožno osebje v državni službi je bilo do 1. aprila zavarovano v »okrožnih uradih« in je bilo, pač po svojih prejemkih, uvrščeno skoraj vse v XII. razredu z mesečnim prispevkom 57 Din, za kar je imelo v »uradu« zdravniško pomoč in zdravlila. Nasproti ostalim zavarovancem je bilo sicer kolikotoliko oškodovano, ker vkljub enakim prispevkom ni uživalo enakih pravic: dobivalo je samo zdravniško pomoč in zdravlila v primeru bolezni, ne pa tudi bolniške podpore v gotovini, češ, ker v boleznih itak dobiva plačo. Ali dobivalo je vsaj zdravniško pomoč in zdravlila. Kako pa je sedaj, odkar je izločeno iz tega zavarovanja?

Do danes, po preteku dobrih štirih mesecev, ko je že plačalo petkrat po 5% svojih prejemkov — nagrade pomožnega osebja, zlasti specialno kvalificiranega, gredo do 3, 4, 5 tisočev mesečno in znaša teh 5% do 250 Din mesečno namesto prejšnjih 57 Din — pa »Podporni fond« še vedno ne obstoji in tudi še ni predpisan pravilnik zanj. Pomožno osebje, ki se mu teh 5% redno odtrjuje od mesečnih prejemkov, ni za primer bolezni zavarovan nikjer in si mora, če zbolí, samo plačevati zdravila in zdravlila.

Če se preudari, da je v vsaj državi potovo do 20.000 pomožnega osebja v državni službi — rajši več kakor manj in da povprečni njegovi prejemki znašajo 2000

Din, se na ta način odtrjuje pomožnemu osebju od njegovih mesečnih nagrad okoli — dveh milijonov dinarjev za »podporni fond« in se je tako dosegel že nabralo okoli desetih milijonov. Fond pa še ni organiziran in pravilnika zanj tudi ni, a pomožno osebje si mora zdravilnika in zdravlila plačevati samo!

Pripomniti je treba, da je pomožno osebje v primeru iz ukazano nameščenim in zvančnim, znatno na slabšem. Dočim imajo ukazniki in zvančniki po uradniškem zakonu pravico do brezplačnega zdravljenja v bolnici, pomožno osebje te pravice nima, pač pa določa uradniški zakon, da se odpuste iz službe, če tekom leta bolujejo nad osem tednov in se jim služba more odpovedati vsak čas na 15 dni. Tako se more zgoditi pomožnemu uradniku, ki dobi zaradi svoje posebne kvalifikacije in posebnega dela, ki ga opravlja za 3000, 4000, 5000 Din mesečno, da se mu odpove služba sredi meseca na 15 dni, ker se njegovo delo ne potrebuje več. Ob anticipativni nagradi stopa iz službe brez pare v žepu. Od 1. aprila do danes je plačal za »podporni fond« 750, 1000, 1250 Din; če je bil bolan, si je moral sam plačevati zdravilnika in zdravlila, a če zbolí zadnjih 15 dni ali po izstopu iz službe, nima ne denarja, ne zdravilnika, ne zdravil, ne vplačanih prispevkov za »podporni fond«. Če bi bil zavarovan v »okrožnem uradu« bi imel tudi še po izstopu iz službe pravico do zdravilnika in zdravil in celo tudi do denarne podpore, ker bi ne prejemal plače odtodno »nagrade«.

Tako se dejanske razmere pomožnega osebja v državni službi po uveljavljenju omega § 46. v dodatku k finančnemu zakonu. Ali ni po vsem tem res kar najinujne potrebno, da poklicani žinitelji poskrbe za to, da se nemudoma urodi to vprašanje in se odpravi krivica, ki se — žiže mesece pomožnemu osebju z odlašanjem te uroditve?

Iz spominov slavne pevke

Kamnik, 13. avgusta.

Med številnimi letovščinarji, ki sedaj v krasnem vremenu preživljajo svoj odmor v Kamniku, vzbudi pri vsakem Kamničanu veliko pozornost starejša gospa, krepke majestetične postave, s skoro belimi lasmi, da se vsakdo ozre za njo in se radovedno vpraša, kdo je neznana letovščarka. Kdo pa ve, da je ta dama, katero pogosto srečam na sprehodih in lepi kamniški okolici, slavna hrvaška pevka Milka Ternina, znamenita osebnost operne umetnosti, ki je skoro četrt stoletja sijala kot najsvetlejša zvezda sredi evropskega in ameriškega glasbenega življenja, v katerem je zapustila globoke in trajne sledove.

Med nami je sedaj Milka Ternina malo znana, saj bo skoro že 30 let, odkar je zapustila operno pozornico, dobro pa se je spominja še vsakdo, ki je imel kdaj priložnost, da jo je videl in slišal v operi. Vsakomur je ostala v neizbrisnem spominu, da Milko Ternino je lahko ponosen ves jugoslovanski narod, zlasti pa jo ljubijo in spoštujejo Hrvati, saj je ona največja pevka veličina, ki je izšla iz njihovih sred in ki je kljub slavi in oboževanju cele Evrope in Amerike ostala vedno zvesta svoji domovini.

Slavna pevka se je rodila 1863 v Vozčju pri Vojnem Krizu na Hrvaškem. Zgodaj osirotelo dete je vzela k sebi v Ža-

grab strže Janbo Jurovič, bevaški kuhar-žovnik. Ternina je že kot dete pokazala velik pevski talent, katerega je izpopolnila na dunajskem konservatoriju. Odkrivena s prvimi priznanjem je bila nato po angažmahj v Lipskem, Gradcu in Bremenu angažirana na kr. dvorni operi v Monakovem, kjer se je razvila v najprijubljenejšo in najslavnejšo pevko sveta. V najkrajšem času si je pridobila naslov bavarške komorne pevke.

Iz Monakovega jo je devetkrat vodila pot v New York na Metropolitan Operahouse, kjer je zbudila pri publikii viharje navdušenja. Zlasti se je odlikovala v interpretaciji Wagnerjevih junakinj, da jo je ameriška kritika soglasno proglasila za največjo wagnerjansko umetnico Evrope. Njena lepa, majestetična postava, klasična igra s posebnim načinom predvajanja, zlasti pa njen divni glas, je očaral vse. V Londonu, kjer je gostovala večkrat v operi Covent-Garden, je kreirala Tosco pri njeni prvi uprizoritvi, katero je dirigiral sam kompozit Puccini. Njena veličastna Tosca je bila edinstvena po svoji lepoti in dramskem podajanju, da je pretresla vso publiko in zbudila pri hladni angleški publikii do tedaj nepoznano navdušenje. Slavn kompozit se je pozneje večkrat izrazil, da je bila Tosca, katero je ustvarila Ternina, najidealnejša in da se ji dozdaj še nobena ni približala.

Poleg neštetiht gostovanj po vsej Nemščini je bila gospa Milka Ternina na željo carice v Moskvi ob svečanosti kronanja. Sodelovala je tudi na Wagnerjevih slavnostnih predstavah v Bayreuthu v skoro vseh vlogah primadone. Večkrat je gostovala v Zagrebu, kjer je pomovno pela v operi in na raznih koncertih v korist človekoljubnih in narodnih društev. Bila je vedno sprejeta z veliko ljubeznijo in nepopisnim navdušenjem. Njena gostovanja v zagrebški operi so bila pravi triumfi in veliko narodno slavje. A leto 1906, ko je bila na višku slave, se je po neuspešni operaciji nepričakovano umaknila z operne pozornice. Dalj časa je bivala na Bavarskem, v letu pred vojno pa se je za stalno naselila v Zagrebu.

Se danes ni umrl v svetu spomin na slavno pevko Milko Ternino. Svetovna kritika se je vedno spominja kot vzor operne primadone, katere do sedaj še nobena ni preseglja. Slavn kompozit in dirigent Toscanini se je pred dvema letoma izjavil, da tako umetnice, kakor je bila Ternina, ne bo nikdar več. Njeje gre mesto med geniji, ki se samo enkrat rode in katerih nikdo ne bo nikoli dosegel. Neštetim odlikovanjem, ki jih je prejela v svojem umetniškem delovanju, je leta 1922 pridružila priznanje vladarja, ki jo je odlikoval z redom sv. Save 3. stopnje.

Ze od začeta k njima biva gospa Ternina v Kamniku, kjer namoreva preživeti celo letošnje poletje Nastanjanja je v svojo spremljevalko v vrtni vili g. inspektorja Sadnikarja, v omi vili, v kateri je pred dvema letoma želel preživeti poletje zunanji minister dr. Marinković, a je bila vila takrat že oddana. Milki Ternini se je Kamnik že v kratkem času njenega bivanja tako priljubil, da se bo prav težko ločila od njega. Zlasti pa ne more preokvalitvi krasnih sprehodov po vsej kamniški okolici. Kamnik si želeje v čast, da more slavni umetnici od tej prilike izraziti svoje spoštovanje z željo, da bi odnesla z letovanja čim lepše vtise.

Ob tabornem ognju

V ozadju stoje trije beli šotori in le malo se odražajo od ozadja temne noči. Sence prihajajo iz šatorov, oženj zagori in pesem zavzem. Plamen osvetljuje zagorela mladostna lica in zarišuje vanje temne sence. Oči se leskečejo, žare in so zamaknjene v plapolanje. Tihna, polglasna pesem pobeži preko ustnic. Tihina.

Nekdo čta. Sestre, ne glette vame! Poglejte v noč, poglette v obraz noči.

Sestre, ne pustite, da vas preživi življenje. Pojdite časih po svoji duši na izprehode, na dolge, dolge izprehode. Hodila sem danes po pustnih dušah in sem zrla v poteze mlitodolih.

Sestre, vse ima svoj obraz. Poglejte te plamene — vsak ima svoj obraz. Poglejte valove — vsak ima svoj obraz. Eni se grohočejo in se razpočijo od skalah, eni so razpotegnjeni in kislí, eni so mehkobni in lahno pobeže po gladini.

Sestre, tudi naše ure imajo svoja lica. Ena so smejoča, razvijana, in sram me je teh, kadar jih srečam v svoji duši. In ene so resne in ostre so njih poteze, to so ure dela. Sanjava so druga, z dolgimi vekami imajo zasterte oči, in toplo mi je, če jih srečam v svoji duši. Druga so črna, kakor temne sence se mi umikajo, sočje jim drče po licih. Nemoteno drče, med prsti drče, ko si zakrivajo lica. To so lica časlinih ur — in kadar hodim po svoji

duši, jih rada srečujem. Ljubim jih, svoje žalostne ure, ker je spoznanje v njih.

Sestre, srečala sem vas na izprehodu po svoji duši. Vse ste križale mojo pot, šle ste tik mene, da ste se zadele vame, nisem vam videla v lica, le eni sem pogledala v oči, a nisem uzrla ničesar.

Sestre, pojdite še ve na izprehode po svoji duši — ne glette vame!

Kako se v Italiji plačujejo davki

Važna pojasnila posestnikom - dvolastnikom na zapadni meji

Posestniki, ki imajo del svojega obmejnega posestva na italijanski strani, so se že večkrat pritoževali, da morajo za svoj del posesti na italijanski strani plačevati davke za več let nazaj. Tem posestnikom naj služi v pojasnilo, da je bila definitivna meja med Italijo in Jugoslavijo določena šele l. 1924. Italija sploh ne pozna zemljiških ali katastrskih davčnih občin. Pred sedanjim italijanskim režimom je obstojal davki za nove province, ki so nekaj prpadale Avstriji. Ta urad je vodil senator, nekdanji Istrijan, Salata, kateremu se je posrečilo, prepričati tedanjo vladu, da bi bilo najboljšje, če bi ostala v novih provincah stara zemljejknizna knjiga in katastrski redi I — X s posestniki polami itd. v veljavi. Bilo je tedaj tudi potrebno, zaradi katastra in map nastaviti geometre, kar pa se ni izvršilo v toliki meri, kakor nekaj pod Avstrijo.

Ti geometri so bili l. 1924. pooblašteni, da uredijo mape po novi državni meji ter da zabeležijo parcele, ležeče ob meji na italijanskem ozemlju. To delo je šlo prav počasi od rok zaradi pomanjkanja delovnih moči. Geometer je ugotovil lastništvo parcel, njih obseg in dohodek po katastru ter je o tem poročal davčnemu inspektoratu, ki je potem davkoplačevalcem odmeril davke od l. 1924. naprej. Zemljarija je res višja, kakor je bila pod Avstrijo, dasi je Italija vzela za podlago zadnje avstrijske cenitve. Posamezne točke teh postavk v razredih I — X pa je izdatno povišala. Pod Avstrijo so se te postavke cenile vsakih 15 let po komisijah od treh posestnikov in uradnih oseb z geometrom vred. Če so se pašniki spremenili v travnike ali njive, so te v 15 letih upoštevali. V Italiji pa takih pregledov in cenitev ne poznajo.

Zivljenje za mejo in pri nas

Planica, v avgustu.

Divna belopeška jezera s svojim romantičnim velegrskim ozadjem, so bila pred vojno zelo idealna in privlačna točka vsakega turista in prijatelja narode. Zelene senožeti, bajna smaragdnozrna jezera, bistri potok, ki ves razpenjen hiti v dolino, obširni smrekovji gozdovi, za njimi pa skalnati velegrski arhitekti z divjimi soteskami in grapami, vse to je vabilo slehernega prijatelja narode v njeno naročje. Ta košček zemlje je res veličasten. Na tem delu Julijskih Alp je izražena vsa krasota narave, tu je čist zrak, mir, krasni razgledi na planine, prijeten hlad, lepi izprehodi. Da je ta pokrajina v okviru naših državnih meja bi bila poleg Bleda, Kranjske gore, Bohinja in Mojstrane, najbolj privlačna točka turistov in letovščarjev.

Pod Italijo pa ta prelepi goraki svet smejeva. Ni obiskovalcev. Italija ima zelo dolgo morskobalo z neštetiimi kopališči in zdravišči, na severu države, na mejah Tirolske in Svice, pa močno razvit turizem. Zato tu sem med tednom le redko kdo prihaja, v nedeljah pa pride po nekaj desetih izletnikov iz srednjih in nižjih slojev, ki kampirajo med grmovjem in uživajo s seboj prinešeni skromni provijant. V vsem okolišju je en sam buffet, postrežba slaba, čakati moraš dolgo časa, preden kaj dobiš. Prijazni pozdravi, vljudnost in druge čednosti so tu nepoznane. O značajnosti ni govora, prazne konzervne škatlice, papirji in ostanki jedil leže daleč na okrog. Mize nepogrnjene in nepobrisane, bufetni prostori v zelo slabem stanju, tako da nudijo sliko delavske kantine v kakšni vojni opekanji.

Ko prestopiš našo mejo, prideš v dveh minutah do italijanske stražnice, kjer te italijanski obmejni organi dokaj vljudno izprašajo in ti preiščejo prtljago, če nimaš morda s seboj tobaka, fotoparata ali orožja. Hodiš skoraj eno uro po lepi cesti ali po prostrani senožeti, ne da bi srečal civilista. Tu prevladujejo le uniforme orožnikov, finančarjev in vojakov.

Postaja Fusine Laghi (Ratoče) je sicer v zelo lepo urejenem stanju, manjka pa ji življenja, kakor je običajno na naših kolodvorih. Tu na postaji zlepa ne vidiš človeka, ne opaziš premikovanja voz, ne kliče premikačev, ne škripanja zavor, ne piškanka lokomotiv. Sicer pa pokrajina zgornjo priča, da biva tu slovenski živelj. Lepe bele, z nageljni in rožmarinom na oknih in linah okrašene hiše, govorica ljudi v hišah, petje in vnikanje pastirjev, ogledjev in drvarjev gori na planinah in zaglad. Tam okoli je pokopano zlato tele. Mežika v pokojno ravan z modrim trakom Krke. To so stare, krmežljave priče hude gosposke čeljusti. Tam spodaj sta Otočec in Struga. Lepi spomin! nelepih dni za kmetu. Mir vse okoli. Le časih zasmradi trda pota avto, ki drvi na Krško... Cigan te sreča in zdihuje z zamirajočim glasom in lačni mlačni te pr o si lačni očmi te prosti: »Gospod, kako je šlabo, dajte dinarček, gospod!« »Zakaj pa ne delaš, zakaj samo tako okoli?« »Tudi Marja in sveti Jožef sta hodila.« »Todi okoli so Jurečiči, Brajčiči in Hudorovič!«

Včasih tokejo kamenje po cestah. Njiva in travnik in gozd so njihova miza in svatbena postelja. Cigan je menda od vekov, zato ga ne skrj jutri, ker veruje v svojo vekovitost. Hočejo jih naseliti v Gorjanec in jim dati zemljo. Vrže žejnega človeka v kad ledene vode!

Delamo reklamo za tujski promet Dolenjske. Ob Krki že dve leti sem taborijo skavti in gozdovniki. Ta čas menda sokolski dečkl iz Ljubljane. Reklama je Dolenjska sama. Drobec te sta lesena mostička pri Otočcu, kjer si prav lahko zložiš nogo nad deskami, ki jih ni na mostu. Tu čez romajo vsaj v svojo vinograde na oni breg. Otočec je romantična starina, katere obstanek in romantika imata pravico do manj romantičnih alimentov banovine, ki naj stane kakšne solde za restavracijo! Pa za boga ne takoj večmilijonskega železobetonkega mostu! Skromen hrastov mostiček bi zadostoval, nekaj bi dal pa grof M ry. Ljubljanski amaterji naj pr!

Plamenčki piplajo, v ozadju so trije beli šotori.

Pogledala sem v obraz, in ta obraz je bil žalosten, bil je čaroben, bil je obraz noči. Pogledala sva si v oči, in med nama ni bilo niti ene skrivnosti.

Plamenčki piplajo in rišejo sence v mladostne obraze. Nekdo je obmolknul. Flc:

Kako se v Italiji plačujejo davki

Važna pojasnila posestnikom - dvolastnikom na zapadni meji

Davki se plačujejo v Italiji vsak drugi mesec v dneh od 10. do 18. Če niso plačani do tedaj, se davkoplačevalcu zaračunajo obresti in kazen, potem pa sledi eksekucije. Italija nima davkarjev in si zaradi tega prihrani mnogo stroškov za prostore in plače uslužbenec. Pobiranje davkov se od daja vsakih 10 let po licitaciji. Po velikosti davčnega okrožja se razpiše odstotki za pobiranje in oni, ki pri dražbi pristanejo na najmanjši odstotek od nabrajanega davka, dobijo pooblastilo za pobiranje davkov do prihodnje licitacije. Tako n. pr. je bila prvi dražbi ali licitaciji l. 1922. razpisana prvostva s 6 odst., združena ali poverjena pobiralcem davkov pa v 2,32 odst. Od samega državnega davka pobiralec sicer ne bi mogel shajati, ker pa spadajo v njegovo področje tudi razne druge davčnine, se s tem vendarle nabere precej odstopkov v plačilo za njegovo delo. Pobiralec davkov pobere davek po običnih, prej pa mora položiti precejšnjo kavcijo. Davke odmerja davčni inspektorat ter izdela za vse obveznike izkaze, ki so ob novem letu davkoplačevalcem na vpogled v občinskih uradih. Proti odmeri davkov se v določenem roku lahko davkoplačevalci tudi na občinah pritožijo. Ko je rok potekel, razdeli davčni inspektorat vse izkaze pobiralcem davkov in to je vse delo državnega urada pri pobiranju davkov. Od Planincev in Rakečanu spada pod Italijo le malo parcel, od Unčanov pa spadajo pod Italijo skoro vsi gozdovi in od Cerkljanov tretjina. Tudi od posestnikov Loške doline spada precej parcel pod Italijo. Planinci, Rakečani, Unčani in Cerkljani bi morali imeti svojega zastopnika v Postojni, posestniki Loške doline v Ilirski Bistrici, oni iz Hotedrevca, Rovt, Črna gora in Godovč pa v Idriji.

Zivljenje za mejo in pri nas

Planica, v avgustu.

Divna belopeška jezera s svojim romantičnim velegrskim ozadjem, so bila pred vojno zelo idealna in privlačna točka vsakega turista in prijatelja narode. Zelene senožeti, bajna smaragdnozrna jezera, bistri potok, ki ves razpenjen hiti v dolino, obširni smrekovji gozdovi, za njimi pa skalnati velegrski arhitekti z divjimi soteskami in grapami, vse to je vabilo slehernega prijatelja narode v njeno naročje. Ta košček zemlje je res veličasten. Na tem delu Julijskih Alp je izražena vsa krasota narave, tu je čist zrak, mir, krasni razgledi na planine, prijeten hlad, lepi izprehodi. Da je ta pokrajina v okviru naših državnih meja bi bila poleg Bleda, Kranjske gore, Bohinja in Mojstrane, najbolj privlačna točka turistov in letovščarjev.

Pod Italijo pa ta prelepi goraki svet smejeva. Ni obiskovalcev. Italija ima zelo dolgo morskobalo z neštetiimi kopališči in zdravišči, na severu države, na mejah Tirolske in Svice, pa močno razvit turizem. Zato tu sem med tednom le redko kdo prihaja, v nedeljah pa pride po nekaj desetih izletnikov iz srednjih in nižjih slojev, ki kampirajo med grmovjem in uživajo s seboj prinešeni skromni provijant. V vsem okolišju je en sam buffet, postrežba slaba, čakati moraš dolgo časa, preden kaj dobiš. Prijazni pozdravi, vljudnost in druge čednosti so tu nepoznane. O značajnosti ni govora, prazne konzervne škatlice, papirji in ostanki jedil leže daleč na okrog. Mize nepogrnjene in nepobrisane, bufetni prostori v zelo slabem stanju, tako da nudijo sliko delavske kantine v kakšni vojni opekanji.

Ko prestopiš našo mejo, prideš v dveh minutah do italijanske stražnice, kjer te italijanski obmejni organi dokaj vljudno izprašajo in ti preiščejo prtljago, če nimaš morda s seboj tobaka, fotoparata ali orožja. Hodiš skoraj eno uro po lepi cesti ali po prostrani senožeti, ne da bi srečal civilista. Tu prevladujejo le uniforme orožnikov, finančarjev in vojakov.

Postaja Fusine Laghi (Ratoče) je sicer v zelo lepo urejenem stanju, manjka pa ji življenja, kakor je običajno na naših kolodvorih. Tu na postaji zlepa ne vidiš človeka, ne opaziš premikovanja voz, ne kliče premikačev, ne škripanja zavor, ne piškanka lokomotiv. Sicer pa pokrajina zgornjo priča, da biva tu slovenski živelj. Lepe bele, z nageljni in rožmarinom na oknih in linah okrašene hiše, govorica ljudi v hišah, petje in vnikanje pastirjev, ogledjev in drvarjev gori na planinah in zaglad. Tam okoli je pokopano zlato tele. Mežika v pokojno ravan z modrim trakom Krke. To so stare, krmežljave priče hude gosposke čeljusti. Tam spodaj sta Otočec in Struga. Lepi spomin! nelepih dni za kmetu. Mir vse okoli. Le časih zasmradi trda pota avto, ki drvi na Krško... Cigan te sreča in zdihuje z zamirajočim glasom in lačni mlačni te pr o si lačni očmi te prosti: »Gospod, kako je šlabo, dajte dinarček, gospod!« »Zakaj pa ne delaš, zakaj samo tako okoli?« »Tudi Marja in sveti Jožef sta hodila.« »Todi okoli so Jurečiči, Brajčiči in Hudorovič!«

Včasih tokejo kamenje po cestah. Njiva in travnik in gozd so njihova miza in svatbena postelja. Cigan je menda od vekov, zato ga ne skrj jutri, ker veruje v svojo vekovitost. Hočejo jih naseliti v Gorjanec in jim dati zemljo. Vrže žejnega človeka v kad ledene vode!

Delamo reklamo za tujski promet Dolenjske. Ob Krki že dve leti sem taborijo skavti in gozdovniki. Ta čas menda sokolski dečkl iz Ljubljane. Reklama je Dolenjska sama. Drobec te sta lesena mostička pri Otočcu, kjer si prav lahko zložiš nogo nad deskami, ki jih ni na mostu. Tu čez romajo vsaj v svojo vinograde na oni breg. Otočec je romantična starina, katere obstanek in romantika imata pravico do manj romantičnih alimentov banovine, ki naj stane kakšne solde za restavracijo! Pa za boga ne takoj večmilijonskega železobetonkega mostu! Skromen hrastov mostiček bi zadostoval, nekaj bi dal pa grof M ry. Ljubljanski amaterji naj pr!

Dolenjska srečanja

Netko:

Dolenjski kot je menda tisti del naše ožje domovine, kjer je še danes vse tako kakor nekod: je vedno enako dobrodušen, nič postaran, nikamor se mu ne mudí, zanj ni ure — valpa in cvček je kljub temu ali prav zaradi tega še vedno enako kisel. Tisti zategnjeni dolenjski »e« je še tak, da ga niti latinska šola, niti univerza ne predrugačita, da po njem spoznaš v afriški tujski legiji rojaka od Krke z isto gotovostjo kakor naturaliziranega Ljubljancana, ki je samo par kapljic materinega mleka posejal tam doli. Kakor se tisti »e« za druga ušesa nekoliko drugače sliši, za en tak odtenek so nekateri stvari tam doli drugačne kakor drugje.

Če te potegne novomeški brzec z ljubljanskega kolodvora in te vozi ob Gruberjevem prekopu, je tako, kakor bi ti nekdo nataknil očala starega očaka: z ljubljanskih ulic začuješ kakor po čudežu že pozabljeni rompomom britevega bobna, ki oznanja akte visociga magistrata. Grad sanja s ta strani sto let nazaj in vsa okolica diha malomeščansko, nekam astmatično sapo minilih časov. Čim bolj režeš v Dolenjsko, tem prijetneje, nekako zgodovinsko ti je pri peresu duše. Kolesje razbija počasni tek — tek — tek — tek. Na postajah si ogleduje vlak lokalna imenitnost v teniških hlačah ter se lagodno razgovarja z dražestno rdečeličko napudranega nosa. Poznajo se vsi ljudje in izmenjavajo dolge intimnosti iz perona v vagon. Sprevodniki potrpežljivo čakajo in so pozabljeni na krizo. Tako. Pogovor končan? Naprej! Tek. Tek...

Pokrajina je kakor vrtljak, ki se vrti v istem ritmu kakor tedaj, ko sva se vozila z očetom na Sleave. Nasičeno zeleni travniki. Zgubano obličje z vascami, smrekovimi gozdovi, tibi vretenčasti potoki. Bell domovi brez nageljnov in z njimi. Ali s čim? Ne razločim. Vsaok holmič, vsaka dolinica je okrašena z milo cervičko. Gotovo so bile cerkvice najprej. Vse gledajo v vse strani sveta. Z vitkimi šivankastimi stolpiči so predpoda prostrane mašinerije za tkanje mehkih nebeških preprog, kjer se bodo sončile dobre dolenjske duše. Ob progi vasice, kakor naselbine gob, stari mlitni, ekstaza fotoamaterjev. Ves ta čas ni nastal tod noben večji kraj, da bi šla Radohova vas s svojimi sosedami recimo pod radohovski srez. Še vedno je pod Litijo. Litija je daleč. Okoli Ljubljane. Tod imajo ljudje dosti časa za te reči. Ne mudí se. Tek. Tek...

Zrak je čist in po suhih hruškah čisti. Iz zelenih Gorjancev vstaja meglica. Caplja zaspano plove v gostem nebu na Novo mesto. Kapiteljska cerkev je kakor pokončna perjanica na čakl gardnega častnika. K njej se tišejo tradicionalne hiše in vile. Tu pa tam je kaj novega ometa in barve. Na periferiji udarja nekaj kakor pulz novega časa: imenitna osnovna šola in hotel Metropol, ki je zakril Spilhalovo kavarno z biljardi med stariimi spomini. Na istem mestu so še tibi kotički, drevedr, marof in izprehodi ob opevani Krki. Klopiče ob njej so obrnjene v cesto zgoraj, kakor ves ta svet, ki še od daleč gleda na belo cesto časa. Nekateri tod umirajo od nečesa, česar ni mogoče napisati, naslikati, zapeti. Drugi so se ob tej kupi žarečih vin zdelo-

časlini, čez nekaj let jih zopet vleče nazaj.

Dva električna pola, ki odbijata in privlačita.

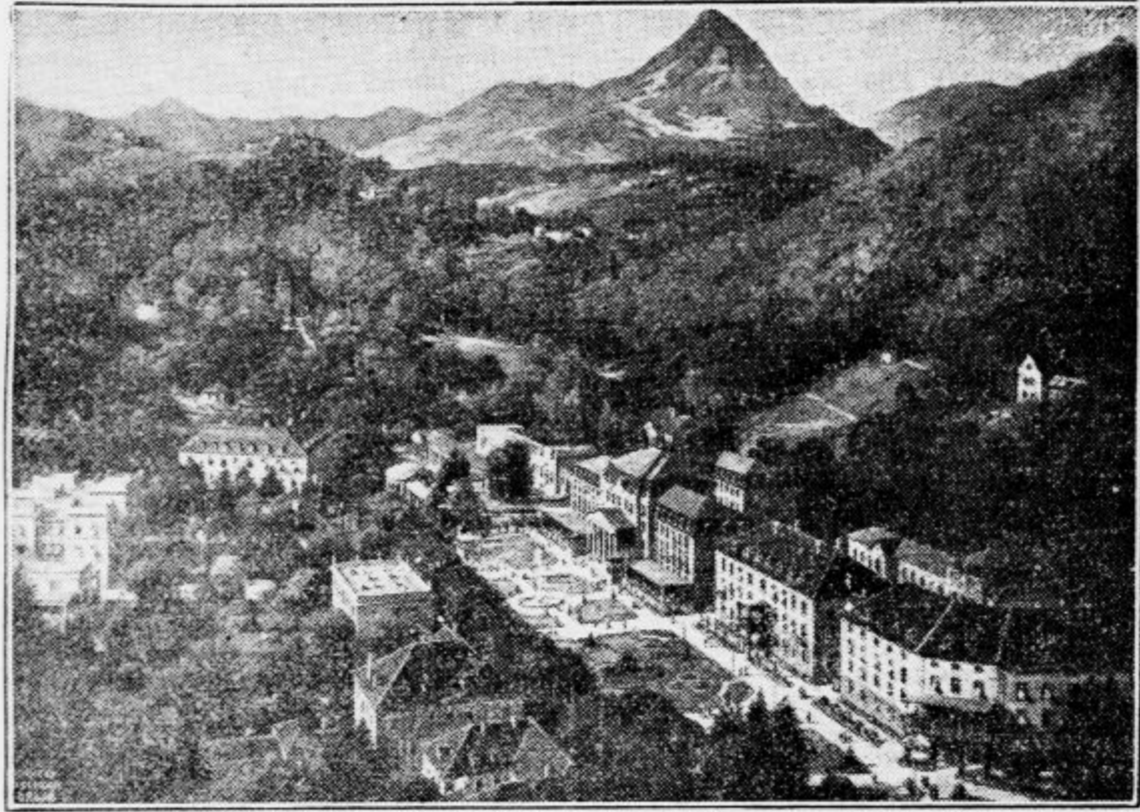
Trška gora je med belimi zidanicami in vinski lozi, ki je še vsa apeno modra od galice. Ob njo se stiskajo kakor ovčice brezuljki: Lafija, Kobati, Jamnik, Velb, Pečko, Grčevje, imena kakor potrkavanje tihih viničarskih domačij. Sama vinska jagoda, sedaj v avgustu vsa v moki. Jagoda je popudrana z moko in čre je odrgnel, umre vse grozd. S polnim srecem veselja in ponosa roma lastnik med brajdami, ne upa se dotakniti jagode, le od daleč jo bo

Slavje Rogaške Slatine

Ob 200letnici zajetja zdravilnih mineralnih vrecev in postavitve spomenika sv. Janezu Nepomuku, zaščitniku slatinskih vrecev

Rogaška Slatina, 12. avgusta. Bilo je leta 1732, ko je enajstotica dunajskih lekarnarjev postavila kip sv. Janezu Nepomuku ob izviru zdravilnega vreca, ki je dobil poznejše (1819), šele po 87 letih ime Tempel, kakor se imenuje še danes. Storiča je to iz zahvalnosti za srečno izvršeno delo zajetja zdravilnega vreca, katerega vodo so razpečavali lekarnarji daleč po svetu kot najbolj izrazito zdravilno vodo tedanjega časa. Razvedelo se je za njo že leta 1640, ko je pri-

šlo in red, je 1721 dobila enajstotica dunajskih lekarnarjev tako zvaní »privilegium privativum« za izvoz in prodajo rogaške slatine v Avstriji in v njeni prestolnici. Do takrat je bil glavni vrelc — sedanji Tempel — primitivne zunanosti. Skozí votlo vrbo je takrat izvirala voda iz skale. Da ni mogla živina do vreca, so ga ogradjili z lesno ograjo. Šele dunajski lekarnarji so začeli posvečati več pozornosti čistoči in redu okoli vreca. Zajeli so vrelc, postavili čuvaja in pooblastili takratnega mestnega

Mei prvič v Rogaško Slatino grof Zrinski na lov in so ga tukajšnji kmetje opozorili na čudovit vrelc ter mu svetovali, naj pije iz njega, če hoče kmalu ozdraveti. Odzval se je njihovem nasvetu, ostal dalje časa v bližini vreca, iz nje je pil dnevno in je naposled bil rešen hude bolezni na jetrih in ledvicah.

Dr. Pavel Sorbait je 1679 objavil v svojem delu »Praxis medicæ« sijajne rezultate, ki jih je dosegel na Dunaju pri zdravljenju s slatinsko mineralno vodo, ki jo je začel razpečavati tudi v druge, tuje dežele. 1665 je opisal zdravilno moč slatinske vode zdravnik dr. Benedikt Gründel v svoji znameniti knjigi »Roitschocrene« v latinskem jeziku, a jo je po dveh letih prevedel na nemški jezik. Za Rogaško Slatino je ta knjiga veličanske vrednosti, saj ni blizu, ne daleč zdravilišča, ki bi se lahko ponašalo s takšno zgodovinsko vrednostjo. Odkar je dr. Gründel začel seznanjati medicinske kroge s slatinsko vodo, je pridobivala poslednja vedno več na ugledu. V začetku jo je prodajal tedanji župnik pri Sv. Križu tik Rogaške Slatine. Pozneje so začeli trgovati z njo razni trgovci, ki so dvignili ceno tako, da je 1679 stala steklenica rogaške slatine na Dunaju 1 gl. 15 krajcarjev. Zaradi tega je cesar Ferdinand III. pooblastil nekoga dunajskega gostilničarja za prodajo slatine. Ime mu je bilo Ambrozij Frank, ki se je odlikoval 1683 v boju s Turki. Za njim je dobil 1706 koncesijo za prodajo slatine neki Ivan Henkel. Ker pa so cene ostale na isti višini in prodajalci vode niso dovolj pazili na čisto-

fizika v Ptuj, dr. A. Gründla, da je nadzoroval poljenje steklenic. S tem so dosegli, da je izvoz znatno narasel, kajti že v prvih treh letih svojega delovanja so prodali 19.906 steklenic samo na Dunaju. In v znak hvalečnosti so postavili poleg vreca kip sv. Janeza Nepomuka in vzrvali v kamnen napis: »Sanoto Joanní status a Collegio pharmaceutico Austriaco — Viennensi structæ«.

Okoli tega spomenika se bo v dneih 14. in 15. avgusta zgrinjala množica ljudi, gostov in domačinov, da v pobožni zahvalnosti za čuvstva za vse dobrine, ki jih nudi ta zdravilni vrelc vsem gostom in domačinom. Kdo bi našel tisočere, ki so našli tu svoje zdravje! V dolgih stoletjih je napajal zdravja željne in isti sestavini, kakor še danes. Njegove vrline in njegovo moč je pred 250 leti opeval dr. Benedikt Gründel, ko je povedel v »Roitschocrene« rogaško slatino in jo imenoval božansko pijačo, ki vsebuje tajno moč, nazvano »genius loci«. Te tajne krepkosti nam polagoma odkriva moderna balneologija v raznih žlahtnih pitnih in radijevih emanacijah poleg številnih znanih in še nezanih jonov.

Kip Sv. Janeza Nepomuka stoji še vedno trdno na istem mestu, blesteč vselej v jutranji zarji, čuvajoč vrele in njihove čudodelne moči, kakor pred 200 leti. Molčec ob vreca blagoslovija ta košček svete zemlje z vsemi njenimi dobrotami — za bolno človeštvo. Da bi nam čuval svetnik Janez Nepomuk naše zdravilne vrele, čuval naš jugoslovanski biser: Rogaško Slatino.

Krasno orgorelo, zdravo kožo s pomočjo NIVEA CREME ali OLJA. Cene Din. 5,00-35,00

Letno gledališče ruškega Sokola

Ruše, 13. avgusta. Lopate in krampi so svoje pesem izpeli, zdaj odmevajo samo še udarci sekir in klavir. Zvečer, ko lega mrak v dolino, se oglasa prelepa pesem izza »Podgorjčičev vas, da dekleta okna odpirajo, skrbne matere in očetje pa pozabijo na trpljenje in modrujejo: Še jo znajo ruski fantje, še ni zamrla naša stara, večno lepa slovenska pesem!

Lepaki po izložbenih oknih, plotovih in drogovih vabijo na otvoritev prvega podeželskega letnega gledališča Sokola v Rušah. Delavni sokolski kulukarji so ga zgradili sami. Sleherni večer so vezbali dileanti v veliki dvorani Sokolskega doma F. S. Finžgarjevega »Divjega lovca«. Režiser gosp. Janko je prikojil to narodno igro tako, da se vrše vsi prizori na prostem. Prvo dejanje predstavlja žegnanje s streljanjem topičev in s sviranjem pohorske godbe. Topiči bodo dali tudi znak za začetek igre, ki je določena na 4. uro popoldne. Tako ima publika ugodno zvezo za prihod in odhod v Maribor in koroško smer, Ruše imajo že

svojo staro zanesljivo gledališko publiko, ki se rada odzove vabilu »malega Beograda«, kamor so se posebno radi zatekali mariborčani v času preganjanja zavednih narodnjakov. Cene so postavljene tako nizko, da jih lahko zmore vsak, saj za 8 Din lahko že sediš na prvem prostoru, po 2 Din pa je stojišče. Posebno ugodno za publiko bo pa to, da bo sedela na udobnih klopih ves čas v seni prijetnega Črnkovega gozdíča. Dohoda sta: čez trg skozi dvorišče g. Linglja, s kolodvora pa skozi gostilniški vrí g. Črnka.

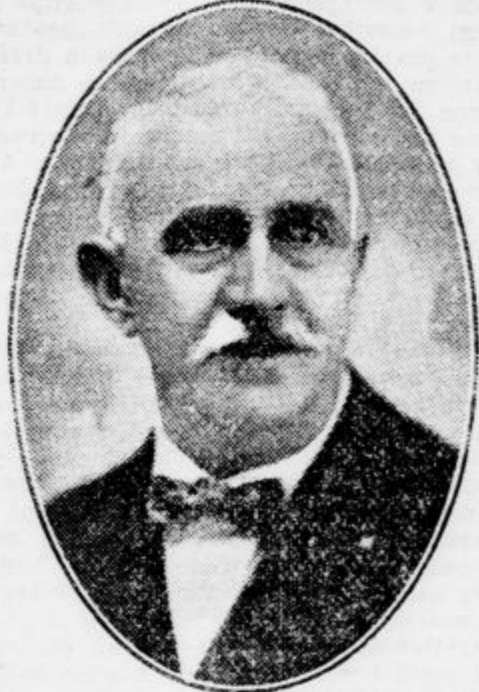
Rušani so prepričani, da bo K predstavi velik naval, če ne bo Pluvius prekrizal računov. Za red bodo skrbeli reditelji Sokoli in vsi gasilci. Zanimiva je inscenacija Lepi kozjaški vrhovi in vas Ruše z gostimi sadonosniki tvorijo impozantno ozadje, stranske kulise pa so strmi smrekovi gozdíki. Prostor je ugoden tudi iz tega razloga, ker se nahaja v najlepši in mirni legi daleč proč od cestnega ropota in prahu. — Rušani vabijo — pridite to nedeljo v vas!

Peter Jereb ob jubileju

Litija, 13. avgusta.

Ta mesec potečejo za našega vrliga Petra Jereba štirje jubileji (skupno 160 let, kakor sem ga šaljivo podražil). Pred 40 leti je došel v Litijo, 40 let sedi na občini za tajniško mizo, 40 let je funkcionar pri gasilcih in 40 let se ukvarja pri nas z glasbo. Zlasti zadnji njegov poklic je vršil nad vse neumorno in je znan kot podjeten pevovodja in tudi kot priznan skladatelj.

Prve glasbene nauke je dobil Jereb, ki je po rodu (1. julija 1867) primorski rojak s Čerknega, še v osnovni šoli pri učitelju Sirici. Ta ga je navdušil za violino in kasneje za orglarsko šolo v Ljubljani. Nadarjeni Pe-

ter se je lotil tudi komponiranja. V »Novih akordih« mu je dr. Gojmir Krek pribelil eno prvih skladb: »Gora zadivljena«, tudi Zorko Prelovec je sprejel v »Zbore« več Jerebovih, nekatere od teh so že narodne. Jereb piše najraje na veselo, pokočne tekste. Uglasbil je pesnitve Golarja, Petruške, Jerajve, Tineta Debeljaka, Kunciča in drugih mlajših. Kdo ne pozna nežno čuteče skladbe: »Pelín — rožar«? Tudi ta je Jerebova. Saj so je vjedkali že tudi na gramofonske plošče. Pa vem, da poznate tudi to-le: »Laz pa vem kako, rožice cveto«, na znano besedilo Ivana Albrehta; nadaljnje kitice pa je spesnil nalašč na željo litijske »Lipe« njen takratni predsednik naš šolski nadzornik Bezeljak. V teku dolge dobe štirih desetletij je imel pevovodja Jereb več predsednikov pri »Lipi« — za popularnim župnikom Zupančičem, ki ga zdaj že krije zelena ruša, bivšega agilnega in vzornega šolskega upravitelja Bernarda Andoljška, zdaj v pokopju v Ljubljani, ki sta bodrila zasavski rod s pesmijo še v dnevih vojne vihre, s predsednikom nadzornikom Bezeljakom pa sta ozelenela »Lipo« takoj po prevratu. Danes pa slavi zbor, ki ga je negoval Jereb štiri desetletja — zaradi bolehnosti je Jereb odločil pred nedavnim dirigentsko palčko — svojega duhovnega voditelja v družbi ostalih prijateljev naše pesmi. Petru Jerebu ob krasnih življenjskih zaslugah vse naše čestitke, njegovemu delu pa priznanja. —nč—

70letnica vnetega vinogradnika

St. Jernej na Dolenskem, v avgustu. V prijazni vasi pod Gorjanci, v Šmarju, bo obhajal to dni sedemdesetletnico daleč naokrog znani umni vinogradnik g. Matija

Globava. Iz nič si je ustvaril lepo domačijo. Na Golobniku ima vzorno urejen vinograd, kjer prideluje priznано najboljšo vinskó kapljico. Zaradi njegove častiljive brade, gostoljubnosti in darežljivosti ga nazivajo prijatelji za Miklavža. G. Globavsu želimo še mnogo srečnih in zdravih let!

Janko Baraga 60-letnik

Bled, 11. avgusta.

18. t. m. bo praznoval na Bledu 60letnico šolski upravitelj in šolski nadzornik v pokopju gosp. Janko Baraga. Jubileant zaslužil, da se ga javnost ob tej priliki hvaležno spomni kot odličnega šolnika in javnega delavca.

Rojen se je 15. avgusta 1871 v Loškem potoku in se je šolal v Ljubljani, kjer je maturiral leta 1893. Prvo njegovo mesto je bilo na Tretenjku pri Kranju, nato je

služboval na enorazrednici v Beasni pri Kranju, a leta 1898. je postal stalen na takratni enorazredni šoli na Koroški Beli pri Jesenicah.

Z njegovim prizadevanjem in s pomočjo župana Potočnika je v letu 1904. zraslo na

Koroški Beli novo šolsko poslopje. Za časa njegovega učiteljevanja se je razvila šola postopno v šestrazrednico s štiriimi paralelkami. Ustanovil je tudi ekskurentno šolo na Javorniškem Rovtu. Sam je hodil polnih 25 let poleg pouka na glavni šoli še na to šolo poučevati po tri dni na teden. Pri obeh šolah je zasadił kot vzoren vrtnar in sadjar lepa šolska vrta.

Mnogo se je udeleževal tudi mladje šole. Bil je več let občinski tajnik, pozneje je postal tudi občinski odbornik in svetovalec. Bil je duša gasilnega društva ter je opravljal skoro vse društvene funkcije. Bil je tudi ustanovitelj Sokola na Javornjku leta 1906. In je bil prvi njegov starosta. Tedanji znani okrajni glavar Kaltenegger je pozval Barago v urad v Radovljico ter zahteval od njega, da takoj odstopi od društva kot starosta in tudi kot član, sicer da bo čutil uradne posledice. Sokol je moral čez nekaj let prenehati, ki je pa po končani vojni zopet oživel ter je bil Barago pomorno njegov starosta.

Kljub napornemu šolskemu delu je kot vzoren učitelj našel dovolj časa, da se je požrtvovalno posvečal tudi stanovski organizaciji. Bil je mnogo let predsednik radovljiškega učiteljskega društva. Leta 1924. je bil imenovan za sreskega šolskega referenta, katero službo je opravljal do leta 1929, ko je bil upokojen. Za svoje prosvetno delo je bil leta 1925. odlikovan z redom sv. Save V. vrste.

Sedaj uživa na Bledu s svojo življenjsko družico go. Marijo zasluženi pokoj. Odličnemu jubilarju k njegovemu jubileju iskreno čestitamo in mu kličemo: »Še na mnoga leta!«

Smrtni skok s hodnika

Ljubljana, 13. avgusta.

Sinoči okrog 22.45 je zavladalo v veliki Dolenčevi stanovanjski hiši v Cerkvni ulici v Trnovem veliko razburjenje. Iz stanovanja v II. nadstropju je planil 35letni uslužbenec dramskega gledališča Mirko Banovec in se s hodnika pognal na dvorišče. Padec je bil silen in je nesrečni Banovec oblezel nezavesten. Iz ust in ušes mu je udarila kri, dobil pa je zaradi padca tudi hude notranje poškodbe.

Prihiteli so stanovalci iz stanovanj in skušali nesrečnemu pomagati. Ves trud pa je bil zaman. Telefonično so pozvali reševalno postajo, da je prišla po Banovca s avtom. Odpeljati so ga nameravali v bolnico, a je nesrečnež že med prevozom umrl. Na odredbo dežurnega zdravniaka so ga odpeljali pred Mestni dom, kamor je kmalu nato prispela komisija. Po ogledu so Mirka Banovca zapeljali v mrtvašnico pri sv. Krištofu.

Kaj je gnalo mladega moža v smrt, zaskrat še ni popolnoma jasno. Njegova mati,

To velja seveda tudi pri pranju. Zato vzemite vedno le Persil brez vsakih primesi, kajti Persil vsebuje mnogo najboljšega mila. Ne pozabite, da se raztopi Persil v mrzli vodi!

Persil za vsako perilo.

pri kateri je stanoval, se je izkazalo, da je sina večkrat pokarala, ker je časih popival. Tako je bilo tudi sinoči. Fant si je materine besede vzela tako k srcu, da se je takoj odločil za konec.

Lepa sportna prireditev kmetske mladine

V nedeljo popoldne je poteklo Društvo kmetskih fantov in deklet v Straži pivalno tekmo svojih članov. Tekme, ki se je pričela ob 15. v Krki, se je udeležilo 10 članov pivalcev, 4 starejši pivalci so tekmovali izven društva, enako 4 mlajši. Tek-

ma prireditev društva so prisostvovali tudi člani novomeškega športnega kluba SK Elana s predsednikom ing. Medicom. Kot delegat Zveze iz Ljubljane, ki prireditvam svojih društev posveča največjo pažnjo, je bil navzoč g. Jože Bradač, ki je po tekmi

movalna proga je bila dolga za seniorje 135 m, za seniorje 75. Izmed seniorjev je došel prvi na cilj Franc Glavan iz Dojne Straže 2:29 1/2, drugi Franc Fiš iz Straže v 2:31 1/2, tretji Martin Medic, Straža, v 2:32 1/2. Izven društva je prvi došel na cilj Leopold Suštenšič iz Hruševca v 2:25 1/2, drugi Albin Horvat, Savta vas, v 2:32 sek. Izmed mlajših je bil prvi Slavko Perc iz Toplice 1:4, drugi pa Jože Polko 1:12.

Za tekmovalce naše kmetske mladine je vladalo med občinstvom izredno zanimanje. Po razglasu rezultatov se je vršila razdelitev nagrad, katere je prvakom razdelil društveni predsednik g. Vlado Šurja.

v daljšem govoru pozdravil celotno prireditev in povdaril, da je vendar prišel tudi za kmetsko mladino čas, ko se je začela udeleževati na športnem poprišču. Čestitki je nagradjenom k zmagi. Govoril je tudi kmetski strokovnjak z Grma g. Fran Malasek. Ing. Medic pa je izročil častno darilo. Bila je izrečena splošna želja, da bi se v športnih zadevah kmetske mladine poglabljali stiki med mestom in vasjo. Hvalovredno je dejstvo, da je pri tej prireditvi sodeloval tudi novomeški SK Elan, ki je dal s tem pobudo za nadaljnje uspešnejše delovanje naše kmetske mladine, pri katero vzgoji bo tudi sam sodeloval.

Praznik podloških gasilcev

Za Krško polje je bila pretelka nedelja pomemben prazničen dan. Eno najmlajših društev je otvorilo in slovesno blagoslovilo novi gasilni dom. Delo teh požrtvovalnih mož, zlasti pa silna energija in vroča ljubezen do rodne zemlje ustvarjata čudeže. Tako si je v teku kratkih štirih let društvo nabavilo izborno motorno brizgalno in že vse potrebščine, zadnje nedeljo pa je blagoslovilo že svoj lastni gasilni dom. Če upoštevamo krizo, moramo s tem večjim priznanjem pohvaliti delo teh ljudi.

Slavje se je pričelo z blagoslovno pesmijo, ki jo je odigrala krška gasilska godba, nakar je v navzočnosti kumice in kuma ge. in g. Josipine in Josipa Simončiča opravil slovesni obred domači dekan g. Alojzij Kurant, ki je po blagoslovu imel na številno zbrano občinstvo prekrasen govor. Čestital je društvu na tolikih uspehih in s posebno hvalo omenil, da društvo poleg svojih človekoljubnih dolžnosti vrši tudi lepo delo narodnega prosvetevanja, ker pridno goji gledališke igre in goji ljubezen do domačine. Ob koncu je pozval vsi navzoče naj vse s hvaležnostjo in udanostjo spomnijo vladarja Nj. vel. kralja Aleksandra, ki ravno sedaj prebiva v naši ožji domovini na oddihu in ki je izredno naklonjen gasilnim društvom. Vzkliku so se navdušeno pridružili vsi, godba pa je zaigrala državno himno. Zatem je bil kumici ge. Simončičevi poklonjen krasen šopek, nakar je društveni načelnik g. A. Longo v učinkovitem govoru orisal društveno delo in v znak hvaležnosti izročil kumici in domačemu g. dekanu diplomí. V jedrnatih besedah je nato še kumica čestitala društvu in vaša-

nom, pozivajoč jih, da še nadalje vztrajajo na začrtani poti vsikdar pripravljene pobitei bližnjemu v pomoč. Po mimohodu uniformiranih gasilcev so se prireditve nadalje-

vala na idiličnem travniku za gasilnim domom. Upamo, da je odličnemu moralnemu uspehu sledil prav leg gnotni, kar mlado in vzorno delavno društvo po pravici zasluži.

Vsak naročnik „Jutra“ je zavarovan za 10.000 Din!

K. Pučnik, krojaški atelje

se je preselil v Selenburgovo ulico šte. 1
nasproti kavarne Zvezda - Krasn izbira

DAMSKIH PLAŠČEV.

Vsakovrstna oblačila za gospode po meri. Specialno vsa sportna oblačila.
Cenjeno občinstvo se vlijudno vabi k nakupu 10946

Domace vesti

Inenovanje. Urad. priprav. pri sreskem načelnstvu na Prevaljah Robert Sadnek je imenovan za arhivskega uradnika v 10. položajni skupini, policijski stražnik-pripravnik pri upravi policije v Ljubljani Andrej Levec pa za policijskega stražnika 3. razreda, oba na dosedanjem službenem mestu. — Z odlokom banske uprave v Ljubljani sta imenovana inž. Ivan Rataj za banovskega kmetijskega svetnika v 5. položajni skupini pri sreskem načelnstvu v Radovljaci, Vladimir Jan pa za banovskega cestnega nadzornika-uradniškega

bohu na Sušak naj vsi udeleženci obdržijo svoje vozovnice, ki veljajo potem s potrditvijo konsorsnega predsedništva tudi za nazaj. Direkcija Jadranske plovidbe je kongresistom tudi odobrila 50% popust na svojih parobrodih. Letošnje zborovanje gozdarjev je posebno važno, ker so na dnevnem redu važna strokovna in društvena vprašanja. Na kongresu so povabile na tudi združenja gozdarjev iz Češkoslovaške, Poljske in Bolgarije ter so Čehoslovaki že javili številnejši obisk. Z delegati slovenskih šumarskih društev se bodo vršila posvetovanja o organizaciji skupne gozdarske zveze in sploh o vzajemnem delovanju. Po kongresu 21. t. m. se bodo udeleženci podali na ekskurzijo s parobrodom na prosti Sušak-Rab-Senj-Nowi-Orlikowica-Sušak, potem pa bo

Knjigovodstvo, trgovsko dopisovanje in vse trgovske predmete

prilagoditve pri sreskem cestnem odboru v Ljubljani.

Osebnostna vest. Predstojnik češkoslovaške konzulata v Ljubljani P. Konzul I. Zvezda inženjer Josef Ševčík nastopi 16. t. m. redni dopust. V njegovi odsotnosti ga bo zastopal vicekonzul g. Alojz Čihelka.

Službeni list dravske banovine objavlja v 64. letošnji številki naredbo o izmenjavi in dopolnitvah v izvajanju uredb o organizaciji posredovanja dela, pravilnik o privatnih letovilih, dopolnitve razpisa o vvoznem carinjenju svilene barvane preje za industrijo in objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932

Znižali smo cene vsem oblačilom. Oglejte si zalogo!

J. MACEK, Ljubljana, Aleksandrova 12

Glavna skupščina JUU v Beogradu bo 24., 25. in 26. t. m. Oslani, ki se bodo udeležili skupščine, uživajo ugodnost četrtinske vožnje. Vozni listek bo veljal za povratek le ob predložitvi potrdila o udeležbi.

Zlatko Baloković zopet v Ameriki. Nedavno je prispel v New York svetovno znani umetnik Zlatko Baloković na jahti »Northern Light«, ki je last njegove soproge, Gospe Balokovićeve, po rodu Američanka, hči multimilijonarja, je odlična kapitanka in je sama vodila jahto na potovanju iz Avstralijske in New York. Baloković je privedel več koncertov v Avstralijski in Novi Zelandiji.

Opozorilo umetnikom. Glede umetniške razstave na velesjemu sporoča uprava, da naj udeleženci pošljejo največ po 5 slik, ker zaradi številnih prilivov in malhize razstavnega prostora ne bo mogoče od posameznika razstaviti večjega števila umetnin.

Razpust društev. Razpuščena so naslednja društva: Javna ljudska knjižnica v Stari vasi pri Brezicah, Krajevno udruženje lesnih delavcev v Sevnici in Krajevno udruženje vojnih invalidov v Kozjem, ker se več let ne delujejo in nimajo pogojev za pravni obstoj.

Jugoslovensko združenje šumarjev bo imelo, kakor smo že ponovno poročali, svoje letno zborovanje na Sušaku od 19. t. m. in je prometno ministrstvo že odobrilo udeležencem znizano železniško vožnjo in sicer za državne uradnike četrtinsko, za vse druge pa polovično. Znizana vožnja velja od 17. do 27. t. m. Pri pri-

Trilysin pomaga zares:

Trilysin očisti lase od prhljaja,

Trilysin zaustavlja izpadanje las,

Trilysin vpliva ugodno na porast las!

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in boljših brivskih salonih. Cena: velika steklenica Din 75, mala steklenica Din 42. — Brošuro o preparatu vam pošlje na zahtevo brezplačno: Mr. Ph. Josip Hoffmann, Zagreb, Mošinska 5.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

13. avgusta.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura 4. relativna vlažnost v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10. 7. vrsta padavina, 8. padavine v mm. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo druze najnižjo.

Ljubljana 7. 764.2, 19.0, 80, NE1, megla, —; Ljubljana 13. 762.4, 30.0, 40, W3, 1. —; Maribor 7. 763.0, 19.0, 80, mirno, jasno, —; Zagreb 7. 763.7, 21.0, 80, mirno, jasno, —; Beograd 7. 763.2, 22.0, 80, mirno, jasno, —; Sarajevo 7. 765.4, 18.0, 70, mirno, jasno, —; Skopje 7. 765.1, 19.0, 60, mirno, jasno, —; Split 7. 762.9, 25.0, 70, NE1, jasno, —; Kumbor 7. 762.3, 22.0, 80, mirno, jasno, —; Rab 7. 764.4, 25.0, 80, mirno, jasno, —

Temperatura: Ljubljana 32.0, 18.0; Maribor 25.0, 17.0; Zagreb 30.0, 19.0; Beograd 31.0, 15.0; Sarajevo 31.0, 13.0; Skopje 33.0, 13.0; Split 31.0, 14.0. Kumbor — 14.0; Kumbor — 14.0, Rab — 15.0. Sonce vzhaja ob 4.58, zahaja ob 19.11, luna vzhaja ob 18.12, zahaja ob 0.45.

RIO SLADOLED
Izbrani aromi v že znani najboljši izdelavi. Vedno sveža sladka smetana.

RIO ANANAS BOVLA
Jagodna bovla, breskvina bovla ledeno mrzla. Avtomatični buffet, Selenburgova ulica 4. Telefon 28-63.

Izvojnenci se vračajo iz Amerike. Kakor javljajo naši ameriški listi, zapuša Ameriko več oseb, kakor pa jih prihaja tja. Brezposelni delavci, propadli farmarji in trgovci iščejo svojo srečo v Evropi, ob cenejšem življenju. Za vsakega tujca, ki pride v Zedinjene države, zapustijo trije drugi Ameriko. Uradno poročilo ugotavlja, da je prvič v zgodovini Zedinjenih držav v zadnjem letu odšlo več ljudi iz Amerike, kakor jih je tjakaj dospelo. Danes Zedinjene države niso več pribežališče siromanih in lačnih. Velika brezposelnost v Ameriki, poostreje naselniški zakon in številne deportacije so povzročile, da se številno priseljenec dnevno krči. Od 1. julija 1931. do 1. maja 1932. je dospelo v Ameriko 32.990 novih naseljenec, za stalno pa se jih je izselilo 94.904.

Nekaj o jugoslovenski trgovini. Umetniško sestavljen in moderno tiskan cenik s uradnim in notarskim potrdilom, da je Trgovski dom Sterneckki v Celju postal v enemu dnevu več kakor 300 zavojev blaga svojim odjemalcem, je pravkar dotiskan in se pošlje na zahtevo vsakomur zastoj. Odprema več kot 300 zavojev v enem dnevu je pač dovolj sigurne dokaz, da Trgovski dom Sterneckki res to nudi, kar obljubi, in da vsakdo to dobi, kar želi.

Putnike, potovalna pisarna na Donjski cesti 1 v Ljubljani se nahaja začasno v Gajevi ulici za nebotičnikom.

Dopisna trgovska šola

Ljubljana, Pražakova ulica št. 8/1 (vogal Miklošičeve ceste 30)

Najpopolnejše, najmoderneje organiziran učni zavod. Pouk vodijo sami prvotniki strokovnjaki-profesorji.

Ze v enem šolskem letu si pridobiš popolno trgovsko in jezikovno izobrazbo, in sicer potom dopisovanja: ni ti treba prekinjati svojega poklicnega dela.

Starši, če vaši otroci ne bi mogli obiskovati rednih trgovskih šol iz kakršnegakoli razloga, vpišite jih v Dopisno trgovsko šolo, ki jih pripravi

najbolje, najceneje za privatne izpite na državnih trgovskih šolah, ki jim dajejo vse pravice rednih učencev-absolventov.

Trgovski in obrtniški vajenci in pomočniki, najcenejšo, najpopolnejšo strokovno izobrazbo dobiš v Dopisni trgovski šoli! Ni vam treba prekinjati vašega dela, izobražujete se hkrati teoretično in praktično!

Zadruge! Dopisni zadrugi tečaj, ki ga priredi Dopisna trgovska šola, vam vzgoji najhitreje in najpopolneje sposobnih zadrugnikov, ki bodo znali vse, kar je potrebno za vodstvo in upravo zadruge.

Tečaj, v katerem sodelujejo najodličnejši slovenski zadrugi strokovnjaki, je zelo poceni — in ga lahko konča vsakdo, četudi vrši svoje delo čez dan. 10947

Pišite po podrobna pojasnila!

Dopisna trgovska šola, Ljubljana, Pražakova ulica št. 8/1 (vogal Miklošičeve c. 30)

Uradne ure: od 8. do 12. in od 2. do 6.

Sprejem gojenk v kmetijsko-gospodinjstvo šolo v Ljubljani v Marljanišču. S 1. oktobrom se odpre tečaj gospodinjstvene šole, ki bo trajal 10 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom št. sestor iz roda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslojju poleg Marljanišča na Poljanah v Ljubljani. Teoretični del obsega verouk, vzgojskoje, računstvo, knjigovodstvo in kmetijsko gospodarstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo, živinorejo in živinodravstvo, poljedelstvo in kmetijsko kemijo. Gojenke se praktično veščajo v kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), krojenju, risanju, pranju, likanju, miekarstvu in sirarstvu, vrtnarstvu, vodjo se tudi v rav-

Za zdravljenje hemoroidov je **Recto-Serol** Zdravniško preiskano sredstvo. Cena 60 Din. Dobiva se v vseh lekarnah. Odobreno od Min. soc. pol. in nar. zdr. št. br. 329. 27. mar. 1932.

nanju z bolniki in bolno število. Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hranu, stanovanje in razsvetlavo, to je sploh za vse 460 Din, od katerih del se poravnava lahko tudi v živilih. Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj obleko, perilo in obutev, potrebno za delo in praznik. Nadalje parilo za posteljo; dva para rjuh in štiri prevleke za blazine, 4 brisače, 4 servetje, ki so lahko tudi iz domačega platna. Deklica, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: dovršiti 16. leto; 2. predložiti združeno šolsko izpovednico, 3. predložiti zdravniško izpovednico, 4. se zdraviti; 4. navesti, kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosednji glavni poklic; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanjo plačajo vse stroške šolanja; 6. zavežati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. S temi podatki

Danes ob 16. uri **JAVNA TELOVADBA** z veliko NARODNO VESELICO v Mostah poleg narodne šole na Zaloški cesti. **Sokol Moste**

in potrebnimi prilogami opremljena, lastnoručno pisane, neokovane prošnje za sprejem naj se pošljejo na vodstvo Marljanišča vsaj do 15. septembra. Pri sprejemu deklet v gospodinjstvo šolo se bo oziralo po možnosti na prošnje iz vseh slovenskih pokrajin. — Vodstvo Marljanišča v Ljubljani.

Na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto 1. novembra. Šola je enoletna. Vsi učenci stanoujejo v zavodu, kjer imajo vsi oskrbo. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni stnovi kmečkih staršev, ki bodo ostali po končanem šolanju na kmetiji. Lastnoručno pisane prošnje, kočkovane s 5 Din, je posilati ravnateljstvu šole do 15. septembra. Prošnji je priložiti: kratki list, domovnico, odpustnico, odnosno zadnje šolsko izpovednico, izpovednico o navedeni o onih prošnicah, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, izjavo staršev, odnosno varuha (kolek 2 Din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja, obvezno izjavo staršev ali varuha (kolek 2 Din), ki reflektirajo na študentjo, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, sicer da v nasprotnem primeru povrnejo zavodu sprejeto podporo. Starost najmanj 16 let ter najmanj s dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so opršeni absolventi dveh ali več razredov meščanske ali kake nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po zdravniku Oskrbnina znaša do pretekla meseca 400 Din. Pridnim stnovom manj premožnih posestnikov se po možnosti dovolijo popolnoma, polovice ali tretjine prista mesta. Prošnje za banovinsko prosto mesto morajo priložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer. Podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo šole.

NACE NAROBÉ, tapetnik, Ljubljana Gospodstvska cesta 16 (pri Levu) 225

Gospodinjstvi šoli se odpreta na banovinskem posestvu v Mač Loku, p. Velika Loka, in v St. Jurju ob južni železnici 1. oktobra letos. Pouk bo trajal 10 mesecev, to je do 31. julija 1933. Namem šole je izobraziti dekleta srednjih in malih posestnikov za dobre kmečke gospodinjke. Učence stanojujejo v zavodu, kjer imajo šolo in vsjo oskrbo. Celotna oskrbina znaša mesečno 400 Din. Revnejšim gojenkam podeljuje banska uprava na utemeljeno in s potrebnimi prilogami opremljeno prošnjo (ubošno izpovednico, odnosno premoženski izkaz s uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev (varuha) študentje. Dekleta se morajo hkrati, da so stara nad 16 let (krst. list), da so

R. PAJK vam očisti, pobarva in preoblikuje za mal denar **KLOBUČAR - KLOBUKE** vseh vrst Sv. Petra c. 51 v najmodernejšo obliko.

dovršile osnovno šolo (sol. izpustnica), da so moralno neoporečne (navzvestno izpovednico); predložiti morajo obvezno staršev, odnosno varuha, da plača vse stroške šolanja v smislu določih pravilnika; predložiti morajo premoženski izkaz. Prošnje morajo biti zdrave. Učence, ki brez prestanka vodstva šole med učno dobo zapusti zavod, mora plačati sama, odnosno starši (varuh) celoletno oskrbino. S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene pravilno kočkovane (kolek 5 Din) prošnje za sprejem, naj se opošljejo najkasneje do 1. septembra na vodstvo šole.

Kolpa ima 28 stopinj toplote, kar je za kopalce posebna razkošje. Tako prijetno toplota voda ne utrudu človeka in lahko se vztraja po več ur v vodi. Vsi oni kopalci, ki še ne poznajo prijetnosti Kolpiških kopal, naj gredo v nedeljo s turistovskim vlakom ali v Gradac ali v Metliko, od koder ni daleč do Kolpe. Vlak odhaja s jutraj

nauči najbolje, najhitreje, najceneje

s ljubljanskega glavnega kolodvora ob 5.28 in stane v Ljubljani do Metlike in nazaj samo 45 Din. Kdor pa hoče v nedeljo na pravo belokrajsko prošenje (žeganje), naj se peje do Semic (38 Din) ali pa do Rožnega dola in naj gre od tam na Smuk, od koder je zelo lep razgled po Beli Krajini. Na Smuku bo prošenje s ljudsko veselico. Vsi izletniki, ki so doslej uporabljali izletniški vlak za Belo Krajino ob nedeljah, so bili s izleti izredno zadovoljni. Naj izkarišijo to lepo priliko v nedeljo še oni, ki še niso videli Bele Krajine in njenih prirodnih lepot in gostoljubnosti. V našem listu je bil objavljen te dni program najlepših belokrajskih izletov, na kar ponovno opozarjamo.

Banska uprava bo oddajala te jesen večje število prvovrstnih piemenskih petelinov in kokoši selekcionirane štajerske pasme po zelo nizki ceni. Popolnoma odrasli petelinji se bodo oddali po 10 Din, kokoši pa po 20 Din za klijun. Blago bo kupljeno od naših najboljših vzrejevalšč. Zajamčena je najmanjša neomota 140 ječe na leto. Zanimanci dobijo vse potrebna navodila pri svojih sreskih kmetijskih referentih. Prošnje neposredno na bansko upravo se ne morejo upoštevati.

Guiloba žebelne salego na Murskem polju. Da se ta bolezen ne prenese v druge kraje, je sresko načelnstvo v Ljutomeru prepovedalo uvoz čebel na pašo v občine Lukavce, Bolehnečice, Logarovec, Borece, Ključarovec, Križevce, Iljasevec, Staro novo vas, Bučevce, Vučjo vas, Bunčana, Veržej, Glavce, Črven, Krištanec, Noršince in Ljutomer. Prepovedano je tudi postavljanje čebelnih panjev na železniškem svetu ob železniških progah Ljutomer - Bučevci in Ljutomer - Dokležovje.

Pevsko stajev v Litiji. Litijsko pevsko društvo »Lipa« bo svoj današnji koncert ob 16. pri katerem bodo sodelovala tudi druga pevka društva, združilo s proslavo jubileja svojega zaslužnega podpredsednika, znanega narodnega skladatelja g. Petra Jereba, ki deluje že 40 let pri glasbenih in pevskih društvih ter si je v tej dolgi dobi tudi za splošno narodno prosveto pridobil mnogo zaslug. Udeležencem velika koncerta na prostem in pomembne jubilejne proslave je dovoljena od prometnega ministrstva polovična železniška vožnja, nudi pa se jim tudi odhidi v krasnem savskem kopalšču in mnogo najugodnejših prilik za lepe izlete.

Najfinejše Glashütte-ure
Dobijo se pri **F. Čuden** Ljubljana Prešernova 1

Pogrešanec iz svetovne vojne. Deželno sodišče v Ljubljani je uvedlo postopanje, da se proglaše za mrtve naslednji pogrešanci iz svetovne vojne: Lovro Hafner iz Trzica, Janez Jurjevec iz Vač, Ivan Petek iz Gabrijla Miha Oredkar s Koroske Bele, Valentin Bertonec, Janez Zontar iz Škofje Loke, Albin Lebenčnik in Podkrajca in Alojzij Dovžan iz Ljubljane.

Lysoform je pristen samo s kontrolno znamko centralnega higijenskega zavoda.

Kaznovani mesarji v Subotici. Poltija v Subotici je strogo kaznovala šest mesarjev, o katerih se je ugotovilo, da so kršili higijenske predpise in prodajali meso bolnih svinj. Dognalo se je tudi, da je neka gostilničarka prodajala meso orkrajne živine.

Danes KONCERT na vrtu hotela UNION

10988

Svojim blagopokojnim boste postavili nagrobni spomenik, oledite si zato trajno razstavo nagrobnikov najnovejših oblik, dalje skico in album izvršenih spomenikov pri znani najcenejši in najodličnejši dobavitelji spomenikov kamnoseko-kiparski tvrdici Fran Kunovar, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana, telefon 37-87.

Ant. Rud. Legatov enoletni trgoveški tečaj. Maribor. (Zasebno trgoveško učilišče) Odobren od ministrstva trgovine in industrije v Beogradu. Zavod je na najboljšem glasu zaradi svojih odličnih učnih uspehov, šibornega učiteljskega zbora, vzorne discipline, nadzorstva ter strokovnega ravnateljstva. Lastni dijaški internat, znitna šolnina. Prizave ustneno ali pisnemo v trgovini v Mariboru v Slovenski ulici 7, z avst. trgovine Wägener. Šolski programi brezplačno. Začetek letos 8. septembra. Glej današnji inerat.

Darujte podporo našemu društvu stupih, Ljubljana, Pod Tračno 2-III.

V Zgornji Šiški je odprto g. Boris Ben dentistično pravo. Opozarjamo na oglaš!

Zdravilišče Rogoska Slatina proslavi dne 14. in 15. t. m. 200 letnico strokovnega sjetja slovitih vrlecev svoje minarstno zdravilne vode. Povodom te proslave se znizajo, in sicer od 15. t. m. dalje sračvalna in gozbena taksa, cene kopalni in zdravilnim sredstvom ter cena hranil v zdraviliških restavracijah.

Obledelje obleke barva v različnih barvah in plača JOS. REICH.

Srca, živce, ledvice zdravlj. Slatina - Radenci.

Iz Ljubljane

»Hlapec Jernej in njegova pravica.« To znamenito kolektivno dramo, ki jo je po povesti Iv. Cankarja napisal režiser Ferdo Delak, vzprijori delavski oder »Svobodec« v čast kongresistom Ujedinjenega saveza šoleznikarjev Jugoslavije 15. av-

francoščino, nemščino in vse moderne jezike.

gusta t. l. ob pol 9. svečer v opernem gledališču. Premijera v Ljubljani, Celju in Zagrebu je pokazala veličino te kolektivne drame. Za to je vredno, da si jo vsakdo ogleda. Dispozitivni umetnika Ljubljovja Ravnikarja so narejeni za ta dan tudi v francoskem in nemškem jeziku.

Društvo »Socia« v Ljubljani razvije društveno zastavo 8. septembra s primer-no veselico na Taboru. Društvena zastava je umetniško delo našega umetnika Saše Santija. Društvo si je omislilo po preteku desetih let obstoja in poirtvovalnega dela društveni prapor, okoli katerega naj bi se zbirali vsi emigranti, ki so morali zapustiti svoje domove in se preseliti v našo narodno državo. Prapor naj bo opozorilo na delo, ki nas še čaka. Ob isti priliki se bo društvo tudi spomnilo svojega tovariša predsednika, ki stoji poirtvovalno in uspešno na čelu društva od njegove ustanovitve. Za udeležbo te proslave 8. septembra je že dovoljena četrtinska vožnja vsem udeležencem z veljavnostjo od 3. do 20. septembra in s pravico četrtinske vožnje iz Ljubljane na Bled in Bohinj. Na ta način bodo imeli pravico do četrtinske vožnje na Bled in Bohinj tudi Ljubljanci, ki se bodo udeležili te proslave in si dali potrditi udeležbo na slavnostnem prostoru. Društvo prosi vse bratske organizacije, da ne bi prirejale na omenjeni dan svojih zabav.

Danes vsi na bob v Zgornjo Šiško, kjer bo velika gasliška veselica.

Dijaški dom v Mariboru

Prešernova ulica šte. 6.

sprejema v oskrbo dijake mariborskih srednjih šol proti mesečni oskrbini 550, oziroma 500 Din (za čes počitnik, ki so daljše ko 14 dni, se oskrbina ne plačuje) Prospekte pošilja vodstvo zavoda.

V LETU HLADNA OVOMALTINE! Osvežuje telo ob veliki sopari

ZOO CIRKUS KOLUMBIA V LJUBLJANI.

V prihodnjih dneh bomo imeli priliko videti del svetovnega cirkusa Karla Kludskyja, ki je točasno na turneji po Jugoslaviji. Zadnje čase je Cirkus Kolumbia gostoval v Zagrebu, kjer je pred polno hišo na splošno zadovoljstvo Zagrebčanov priredil svoje predstave.

Cirkus Kolumbia se odlikuje z lepo opremo svetovnega slovesa in izbranim svetovnim artističnim sporedom, posebno je pa hvalevredno to, da je uprava cirkusa z ozirom na današnje svetovno krizo znižala cene tako, da si more tudi oni najmanj situirani pogledati te veleznimive predstave v Cirkusu Kolumbia.

Posebno zanimanje publike pa je vzbudila menezarija, ki je dnevno odprta od 9. ure dopoldne do 6. ure zvečer.

Cirkus Kolumbia se nastani na prostoru v Tivolju, s predstavami pa začne dne 18. t. m. V Ljubljani ostane samo kratek čas. 10994

Glede šolnine na srednjih šolah bo sta železniška in finančna direkcija izdala li upokojencem, katerim nakazujeta pokojnino in ki nameravajo v imenovano šolo vpisati svoje otroke, potrdila glede davka. Potrebno pa je, da starši, ki bodo vpisali otroke v sred. šolo nemudoma pri direkci- (računski oddelki), kjer se jim pokojnina nakazuje, vložijo tozadevno prošnjo, in sicer na takle način: »Podpisani prosim za istovrstno potrdilo o višini letnega uslužbenškega davka. Potrdilo potrebujem za predložitev šolski upravi zaradi odmere šolnine. — Prošnja se mora kolkovati s 5 Din in priložiti je treba kolek za 20 Din za rešitev. Prošilce naj navede natančen naslov. — Društvo železniških upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani.

Tri želje imam, Zato hodim v »Daj-Dame. Razvedrilo, okrepilo, dobro vino.

Vozni promet bo otvorjen na obeh bregovih Ljubljane, Gallusovo in Cankarjevo nabrežje je bilo za tovrstni promet že sedaj, a so bile vmes pri Čevljarškem mostu stopnice. Zdaj bodo obe nabrežji zvišali, da bosta obe estrihi spojeni, po višini mostišča. Že predčerašnjim so pričeli z nasipavanjem obeh nabrežij; material dobe na stavbišču Delavskega doma na vogalu Bleiweisove in Gosposvetske ceste. Stopnice na obeh straneh mostu bodo pozneje podrti.

Ob globoko znižanih cenah MARTHA EGGERT Feliks Bressart — Georg Aleksander v stajni vojaški komediji Don Juani žarnizije Smeh in velikanska zabava! Predstave danes in jutri ob 3, 5, 8 in 10 zvečer. Najnovejši zvočni tednik. Efitni kino Matica Telefon 2124 10999-a

Na II. realni gimnaziji v Ljubljani (Poljanska cesta) bo vpisovanje za sprejemni izpit za I. razred 21. t. m. od 10. do 12., sprejemni izpit pa 25. t. m. ob 8. Popravni izpiti za učence I. do III. in V. do VII. razreda tudi za privatiste) bodo 26. t. m. vsakokrat ob 8. po sporedu, ki bo nabit na razglasni deski v gimnazijski veži. Popravni nižji tečajni izpiti bodo 29., popravni višji tečajni izpiti pa: a) pismeni 29., ustni 30. t. m.; pričetek vsakokrat ob 8. Vpisovanje v I. razred bo 1. septembra vpisovanje v II. do VIII. razred bo a) za učence (učence) domačega zavoda 2. sept. ob 8. v lanskim razredih, b) za učence tujih zavodov 3. septembra od 9. do 12. v ravnanstveni pisarni. Vsak učenec (učenka) mora predložiti poleg izpisevala o dovršenem nižjem razredu (učenci tujih zavodov z odhodnico na izpisevalu in rojstnim listom) še potrdila o višini neposrednih davkov, na podlagi katerega jim bo plačati šolnine.

Saj gre! Ljubljanci so si dolgo vihal nosove, kajti smrad, ki je udarjal iz ljubljanih struge, je bil neznošen. Zaradi poglobitvenih del so spuščali poprej vodo le dvakrat tedensko, in sicer ob sredah in sobotah. Na podlagi upravičenih pritožb in pa zaradi res velike nevarnosti, da pride v Ljubljani do epidemičnih bolezni, povzročeni po smradu iz Ljubljane, so jeli zdaj spuščati vodo in z njo vso silno nesnago vsak dan. Podjetje, ki poglablja strugo, ima sicer pri tem več stroškov, ki jih pa mora nositi, saj gre pri tem za splošno ljudske interese.

NAZNANILO! Vljudno naznanjam otvoritev trgovine z vrvarskimi izdelki, žimo, afrikom itd. Cenjenim odjemalcem se najtopleje priporočam. Jamčim za solidne cene, prvovrstno blago in točno postrežbo. I. ANDLOVIC Mestni trg št. 9 (poleg Skaberneta) 11008-a

Podporno društvo železniških uslužbencev in upokojencev sklicuje izredni občni zbor za 21. t. m. z edino točko dnevnega reda: zasedava društvenega zemljišča Zbor se bo vršil ob 8. zjutraj v dvorani okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20.

Velik naval v bolnico. V splošni bolnici v Ljubljani je bilo do večraj sprejetih letos skupno že 13.350 bolnikov. V časovnem razmerju je diferena v primeri z lanskim letom precej velika in se je zdravilo letos v bolnici nekaj sto bolnikov več nego lani. V ljubljansko bolnico ne prihajajo le bolniki iz bližnjih krajev, marveč tudi prav od daleč, zato se tudi večkrat pripeti, da je bolnica prenatrpana in morajo ležati bolniki tudi na zaslihih ležiščih.

Danes in jutri ob 17.30 gostuje na igrišču SK Ilirije odlično nogometno moštvo SK ORIENT (Sušak) proti SK ILIRIJI Predtekmovanje: danes ob 15. lahkoatletski meeting; jutri ob 16.30 POKALNA HAZENSKA TEKMA. 10982

Slavnostna otvoritev prometne poti. Magdalensko olepševalno društvo je s pomočjo mariborske občine zgradilo prometno pot ob desnem bregu Drave. V petek popoldne je bila izročena otvoritev le poti, ki je bila izročena prometu.

Obup mladenke. V četrtek popoldne si je na podstrešju svoje hiše končala življenje posestnikova hčerka Franica Kranjčeva iz Frana. Kaj je mladenko gnalo v smrt, ni znano. Včeraj so jo pokopali na framskem pokopališču.

Celjski Sokol na proslavi v Rogoški Slatini. Proslave 200letnice zajetja zdravilnih vrelcev v Rogoški Slatini, se bo danes udeležila tudi vzorna vrsta Sokolov iz Celja na orodju. Vzorna vrsta bo danes sodelovala pri župni plavalni tekmi in pri javni telodavbi v Rimskih toplicah, zvečer pa se bo odpeljala z avtomobilom v Rogoško Slatino.

Celjski turisti na Monte Roel. V soboto 3. julija so se odpeljali trije celjski turisti g. Andrijo Kopinšek, Ludvik Cokan in Ivan Drogenik iz Cefa skozi Italijo ob Zermattu v Švicco, odkoder so nameravali naskočiti 4505 metrov visoki Matterhorn. Ker pa je ta gora sedaj vsa zasažena in vrh nedostopen, so krenili v sredo 3. t. m. na 4638 m visoki Monte Rosa na švicarsko-italijanski mejl. Ko so bili v četrtek dopoldne že 4200 m visoko, sta g. Cokan in Drogenik opustila namero, da bi se ob neugodnem vremenu povzpela na vrh. Gosp. Kopinšek se je nato pridružil trem skupinam angleških, švicarskih in nemških turistov. Na grebenu gore jih je zalotil snežni metej so nadaljevali pot in v mrazu 26 stopinj so nadaljevali pot in v najtežjih okoliščinah dosegli vrh Monte Rosa. Zaradi silnega mraza so vsi turisti razen vodnika hudo ozebli. G. Kopinšku so smrznili razen palcev vsi prsti na obeh rokah. Celjski turisti so se vrnili v ponedeljek v Celje.

Uvod v hmeljsko sezono tvorijo številni hmeljski obrabci in obrabke, ki se vozijo vsak dan z vlakom in vozovi skozi Celje v Savinjsko dolino, da si poljšče svoj sezonski zaslužek.

Da zaposlim brezposelne krojače, izdelujem in prodajam kratke zimeke sukne in sukneve moške zimske obleke po 240 Din. Sternecki, Celje.

Številne nesreče. Na Polnah pri Celju je 23 letni posestnikov sin Samuel Božič v četrtek snalil star, nabit samokrag, ki se je nenadno sprožil. Kroga je zadel Božiča v levo roko, 23 letni delavec Anton Cander iz Smartnega ob Paki si je pri padcu zlomil desno ključnico. 27 letni delavec Franc Leskošek iz Celja se je pri delu vrezal na počevni in si prerezal kite na desni roki. V Laškem je pnila dveletna rudarjeva hčerka Cecilija Resnikova pod kono, ki jo je pohodil ter ji razmesaril levo roko in jo težje poškodoval po nogah. — Na cesti pri St. Petru v Savinjski dolini je te dni avtomobil, v katerem se je vozil neki zdravnik iz Trsta, z blatnikom zadel 65 letnega posestnika Antona Burška iz Podvečevca in ga podri na tla. Buršek je dobil k sreči le lažje poškodbe. — Ko je hotel 45 letni posestnik Milha Krašovec od Sv. Pongrača pri Grižah 12. t. m. gnati bika iz hleva, je bik nemudoma pobesnel ter tresel Krašovec od zid in tiščal vanj. Krašovec je dobil težje poškodbe. V Žičah pri Kozjancih je 12. t. m. padel 13 letni posestnikovi hčerki Rozaliji Margučevi težek hodi na levo nogo da jo zmečkal. — V Jezovnjakovem kamolomu pri Veliki Pirešoti se je te dni pri razstreljevanju urušila večja skala na 88 letnega delavca Martina Vebera in ga težko poškodovala po vsem telesu. Ker je dobil Veber tudi nevarne poškodbe na očeh, so ga prepeljali v občni oddelki splošne bolnice v Ljubljani. Vel ostali ponesrečenci se zdravijo v občinskih bolnicah.

Nenadna smrt pri delu. V petek se je pri delu v Mestnem mlinu nenadoma zgrudil 43letni delavec Jernej Levec iz Trnovelji. Ko so mu priskočili na pomoč, je bil že mrtev. Zadel ga je srčna kap.

Nočna tatvina v tovarni. V petek okrog 22. je bil v Razlagovi ulici aretirani 19letni delavec Anton Ocvirk iz Košnice pri Celju. Vzbujal je sum, ker je nosil v nahrbtniku in še v zavoju večjo množino manufakturnega blaga. Sprva je trdil, da mu je blago izročila njegova sestra, ki se seli, pozneje pa je na policijski stražnici priznal, da se je z 32letnim posestnikovim sinom Francetom Topolakom iz Smartnega v Rožni dolini v prejšnji noči splazil skozi zgorne okence tekstilne tovarne »Metek« pri Sp. Lanovžu v ročno skladišče, odkoder sta oba odnesla večjo množino platna, flanel in odev v vrednosti nad 2000 Din. Eden izmed celjskih policijskih agentov se je takoj odpeljal s kolešom v Smartno v Rožni dolini. Včeraj okrog 4. zjutraj je tam aretirali Topolaka, ki je spal doma v kozolcu. Pri Topolaku je našel ostanek ukradenega blaga. Ocvirka in Topolaka so izročili okrožnemu sodišču. Lastnik tekstilne tovarne g. Weinberger je šele včeraj zjutraj po policiji izvedel za tatvino.

Mestni kino bo predvajal danes ob 17. in 21. izvirni 50% zvočni film »Ladja komedijantov«, jutri na praznik ob 17. in 21. in v torek ob pol 21. pa 50% zvočni vefilim »Broadway«. Predstave v medsezoni niso redne. Nova sezona se bo pričela v začetku septembra.

Nova pošiljka izvirnega Brandtnerjevega vina je prispela. Hotel »Unio«. Celje.

Dr. Slivnik Anton od 15. do 29. avgusta ne ordinira 10942

Z Jesenic Z dnem 9. avgusta t. l. je prešla lekarna na Jesenicah ki jo je imel do sedaj v najemu g. mag. pharm. Jože Zablar, v roke lastnika gosp. Iva Koželja, sina pok. lekarnarja Mra pharm. Ernesta Koželja. 10986

Iz Kamnika ka— Angleški profesorji in učitelji so na potu v Logarsko dolino prišli tudi v Kamnik, kjer so si pod vodstvom g. lektorice Copelandove ogledali bogato zbirko narodnih noš in čitalniške garderobe, katero jim je svojimi bogati zbirki g. inspektor Sannikar. Nekateri so pohitili na kopališče. Mali in Stari grad ter uživali v krasnem razgledu. V Kamniku so gostje ostali nad šest ur, nato pa so se na treh avtobusih odpeljali proti Gornjemu gradu.

65letnico obhaja danes najstarejši kamniški občinski odbornik g. Ivan Mächting. Jubilat, ki že dolgo vrsto let deluje v našem občinskem odboru, si je zadnje čase kot načelnik ubožnega oddelka pridobil mnogo zaslug pri reševanju kamniškega socialnega vprašanja. Z veliko vnamo se je lotil ureditve mestne siromašnice in zbral pri meščanih prispevke. Svojo nalogo je vzorno rešil in mestni siromaki mu zato dolgujejo veliko zahvalo. Mi imamo samo eno željo: da bi g. Mächting zdrav in krepak kakor je še sedaj, dočakal še mnogo jubilejev!

Samo pet delovnih dni v smodnišnici. V državni smodnišnici so s 1. avgustom skrhili obrat na 5 delovnih dni v tednu. Poleg nedelje imajo delavci sedaj še en praznik — soboto.

DOBRNA Za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne! S 1. septembrom 20-dnevno zdravljenje za pavšalno ceno Din 1.200.— (dovoz in odvoz s avtom, stanovanje, štirikrat dnevno hranjenje s kruhom, dnevno ena kopel, dve zdravniški preiskavi in takse). Prospekti na zahtevo.

Bakterije žive v prahu! Radi tega ne poste kupili Vašega pudra za obraz nikoli iz odprtega soda, ker bi bilo to nehigijenično. Ravno tako nehigijenične so zaprjene milne luske. Te prenašajo prah in bakterije v perilo in spravljajo v nevarnost Vašo kožo. Higijenični ovoj Lux Vas varuje od tega, ker daje poroštvo, da so nežne milne luske res čiste in da ostanejo čiste. se ne prodaja nikoli odprt, temveč vedno samo v poznanem modrem ovoju

Iz Kranja Čolka Beseda prirodi v nedeljo 14. t. m. ob 3. popoldne v Stražišču pri g. Kržnarju svojo II. narodno veselico s pestrim sporedom. Sodeluje godba 40. pešpoka iz Ljubljane.

Iz Škofje Loke Kopalna sezona je na višku. Največji naval je na kopališče Olepševalnega društva, ki skrbi z vso pozornostjo, da svoje prijatelje v vsakem oziru zadovolji. Danes in jutri bo v kopališču zopet veselo. Muzicirali bodo domači godci, pekli se bodo tudi janjci, okrepčevališče bo založeno z vsami dobrotami po običajnih cenah. Voda ima stalno nad 23 stop. C. Prijatelji kopalnice najbenil!

Iz Ribnice Dentist IVAN NOVAK Ribnica — Dolenjsko ne sprejema do sobote 20. t. m. 11007

Iz Zagorja Občinska seja, zadnja pod vodstvom dosedanjega župana g. Albina Grčarja, ki je podal ostavko, ker se seli na Vranksko, kjer je kupil znano Borovničevo posestvo, se je vršila prošli torek popoldne. Najprej je bil prečitana dopis sreskega načelnika glede županove ostavke s pozivom, naj občinski odbor predlaga novega načelnika. Predloženi je bil soglasno dosedanjemu podžupan g. Ivan Bajcar. V imenu občinskega zastopstva se je odobrenik g. Weinberger zahvalil dosedanjemu županu g. Grčarju za njegovo vnamo in poštvrtovalnost, s katero je vodil občino v najtežjih časih. Za občinskega odbornika je bil imenovan posestnik g. Leopold Zore, v okrajni šolski svet topliške šole pa je bil izvoljen g. Franc Čuk. Občinski odbor je sklenil, da se bo prostor za novo šolo prepustil šolski upravi šele tedaj, ko bo ista pričela graditi šolo. Do tedaj bo z zemljiščem razpolagala občina ter ga, kakor doslej, dajala ubožnim občanom v najem. Za občinskega referenta pri posvetovanju o sanaciji bratovskih skladišč je bil izvoljen g. Vinco Sedlar. Vasi Podstrana, Dolenja vas in del Toplice bodo združene v Dolenjo vas, ker je bila ta pregrupačija že davno potrebna zaradi tujskega prometa.

Svarilo kopalcem v Savl. Pred kolodvorom je vsak dan vse polno kopalcev v Savi, kraj, kjer jih je največ, pa je že od nekdaj posebno nevaren za kopalce, ki niso dobri plavalci. V tem zatonu je našlo smrt že več oseb, mnoge pa so že v zadnjem hipu rešili drugi. Te dni bi bila kmalu urtonila tam tudi neki dijak in sin nekoga rudarja. Prvega je rešil že znani in večkrat nagrajeni reševalec Viktor Burkelje, drugega pa Drago Keršnik. Ta del Save pač ni za neizkušene plavalce.

Koncert mestne godbe danes ob 15. v ljudskem vrtu. Mestna uprava razpisuje mesto vodje v dijaškem domu v Ptuj. V poštev pridejo le osebe s pedagoško naobrazbo. Prošnje je predložiti mestni upravi najkasneje do 20. t. m. Mesto je takoj nastopiti.

Nove cene mesa. Glede na izredno nizke cene živine se mora v smislu sklepa aprivizorjskega odbora prodajati meso po naslednjih cenah: Ia goveje meso zadnji del po 8, srednji po 7, IIa zadnji del po 6, srednji po 5 Din za kg. Teletina s priklado 7, brez priklade 9, zrezek pa po 16

Dijaški dom v Ptuj. Internat za učence realne gimnazije. Ker je obstoj celotne realne gimnazije zagotovljen, sprejema Dijaški dom gojence za vse razrede in jim nudi poleg popolne oskrbe vestno nadzorstvo pri učenju. Sprejemne pogoje in vse informacije da je Vodstvo Dijaškega doma v Ptuj. 9357

Iz Trboveglj

Krajevna organizacija JKRD za delavstvo podjetja Duklić in drug. Pred kratkim je TPD razdelila svojemu aktivnemu delavstvu, ki je zasluzilo zaradi trajnega praznovanja v velike stiske, nekaj podpore. Delavstvo Dukličevega podjetja na Dobrni teh podpora ni bilo deložno. Ker se nahaja tudi to delavstvo v enaki bedi, kakor ono, zaposleno pri TPD, je krajevna organizacija JKRD potom banovinske organizacije intervenirala pri podjetju Duklić, da bi tudi to podjetje v enaki meri podprlo svoje delavstvo. Upanje je, da bo podjetje tej prošnji ugodilo.

Jubilejne prireditve sportnega kluba Trbovlje 14. in 15. t. m. se bo udeležilo vse sportu naklonjeno občinstvo. Darilo zmagovalcu, krasen brosat kip nogometaša, je razstavljeno v drogeriji »Sanitas«. Program na plakatih.

Nova avtobusna zveza. Avtobus Arzenšek bo od ponedeljka 15. t. m. dalje vzdrževal redno zvezo k vlakom, ki pride iz Ljubljane ob 6.30 zjutraj. Iz trga bo odhajal avtobus ob 5.45. Zveza z vlakom proti Ljubljani ostane še nadalje in bo vozil avtobus iz trga k temu vlakom ob 5.15. Občinstvu bo z novo zvezo gotovo ustrezno.

Kino Sokol predvaja danes ob 16. in 20. zvočni film »Dobri vojak Bustere«.

Iz Šoštanj

Otvoritev streljanje. Strelska družina v Ravnah, ki se je na pobudo tamkajšnje agilneza učitelja g. Snuderla letos pomladi ustanovila in ki šteje že 75 članov, priredi na novozgrajenem strelšču danes svoje otvoritveno streljanje. Družina vabi vse člane in prijatelje strelskega sporta.

Ekshumacija. Te dni so ekshumirani na šmihelskem pokopališču v juliju 1930 pokopane živa Cvetkovića iz Beograda. Njegova mati, ki je tam učiteljica, ga je dala sedaj prepeljati v Beograd, kjer za bodo pokopali na novem groblju. Vse ekshumacije in druga opravila okoli prevoza je izvršil šoštanjski pogrebni zavod.

Ogenj. Menda je letos nesreča istrana ravno okoli Šoštanja za svoje točišče. Številnim posestvom se je priključil svetla še mali posestnik Mančnik iz Družmirja. V četrtki zjutraj mu je osem upepelil stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem vred. Ker je bilo vse skupaj lesono, je oženj unižil objekte prej, kakor so mogli doseči gasilci na pomoč.

Iz Slovenjgrada

Gasilske proslave se bodo udeležili tudi ministri dr. Dragan Kraljević in večje število narodnih poslancev.

Samaritanski tečaj namerava prirediti tukajšnji krajevni odbor Rdečega križa. Prijave sprejema društveni tajnik Ivo Krvac, kjer se dobe tudi vsa pojasnila.

Iz Konjic

Gledališka predstava »Kreta Jugovlčevca, ki jo je priredilo Sokolsko društvo Konjice na letnem telovadišču, je pod režijo prosvetarja Nemca uspela v splošno zadovoljstvo. Vloge so bile dobro razdeljene in smo med nastopajočimi opazili tudi nekateri, ki so z najlepšim uspehom prvi poskusili svojo srečo na odru. Predstava na prostem je pomenila novost za naš kraj ter je vzbudila veliko zanimanje med tržani, ki so z prav lepim obiskom tudi poplačali trud diletantov.

Iz življenja na deželi

VESNJA GORA. S 1. t. m. je bil odpuščen iz službe delavec v železniški kurilnici v Ljubljani Pintar Fran, sicer stanujoč s svojo družino v občini Dednem dolu pri Višnji gori. Po zakonu mora vsakdo, ki na katerikoli način zapusti železniško službo, vrniti legitimacijo, odnosno prosto vozovnico, kar morajo napraviti tudi žena in otroci. Ker imenovani tega ni storil, je naročila kurilnica v Ljubljani postajl Višnji gori, naj zadevo uredi. Dne 8. t. m. je zapustil zastopnik šef staj ce Viš. gore prometnik g. Gregorc Mirko, da je stopil v jutranji vlak, ki vozi proti Ljubljani, odpuščen delavec Pintar, ne da bi si prej kupil vozni listek. Javil je to službeno spredniku vlaka z naročilom, naj odvzame Pintarju legitimacijo, ki jo kot neupravičence uporablja. Sprevidnik je vzel to na znanje in svojo dolžnost izvršil. Z večerim vlakom istega dne se je pa Pintar vrnil iz Ljubljane. V svoji razdraženosti je napadel službojočega prometnika, stopil za njim v prometno pisarno in ga trikrat udaril za uho. Prometnik, fizično dokaj šibkejši od Pintarja, je hitro zapustil pisarno in se začasno umaknil v stanovanje postajenačel-

Fotografski izreki

Pa naj še kdo trdi, da smo Slovenci zaostali! Naj nam le še kdo očita, da vedno capljamo za drugimi.

Znano je, da so Nemci prvaki v fotografiji. Ali pa ste kdaj zasledili v kakšni nemški fotorevijerji zapis za najboljši fotograf izreki? Ne! Tudi v kakj francoski ne!

Tako se je zgodilo, da je odnesla fotografska posvetovalnica Gregorić evropski rekord: objavila je 15. maja natečaj za najbolje, originalne in pristno slovenske fotografije ter določila krasne nagrade v aparatih in fotomaterialu. Odziv je bil osromen. Razsodišče, ki so ga tvorili gg. urednik Godina, akad. slikar Jakac in prof. B. Hrovat, je imelo pač težaven posel: pravično razdeliti 35 nagrad, poiskati 35 najboljših izrekov med poslanimi 928 izreki!

Kuverte z gesli so deževalo iz vseh krajev Jugoslavije, celo daljnji Bitojli se je častno odrezal. Natečaja so se udeležili ljudje vseh stanov in starosti: dijak, visokoscoli, učitelji, profesorji, uradniki, oficirji, brivci, da — celo univerzitetni profesorji! Nežni spol je bil krepko zastopan!

Prispeli so izreki vseh vrst in raznih kvaliteti. Mnogi so se polzkušali v verzih, mnogi so udarili na šaljivo struno. Izredno dosti je bilo izrekov trgovsko-propagandnega značaja, ki pa so žal izpadli iz očjega natečaja ter so sodniki avtorje nagradili s posebnim priznanjem, kajti razsodišče se je strogo držalo načela izreki naj služijo le k vzpodbudi in napredku fotografske umetnosti!

Mnogi tekmovalci se spet niso držali pravil natečaja: poslali so kuverte s polnim imenom! Drugi so svoje preveliko poželjenje po nagradi kar očitno izrazili v geslih. N. pr. »Sonny« (Nagrada je Sonny-kamera)!

Razsodišče je po dolgem in napornem delu izluščila pet in trideset kienih zrn od katerih naj navedem prvih osem.

zika. Ko pa se je čez čas vrnil, se je sopeset pojavil Pintar z zavilanim rokavi. Mlademu prometniku Gregorcju ni kazalo drugo, kakor da sopeset zapusti pozornico. Ubral je po progi, Pintarja pa je, hotečega za njim zadržati z energično besedo slučajno narvoči podprejditnik višnjegorske finančne kontrole g. Dežman. Zaradi nadaljnjih groženj Pintarja so obvestili o zadevi tukajšnje orožniško postajo in naravno tudi direkcijo državnih železnic v Ljubljani.

Sami se, da stoji na Pintarjem še neka druga oseba, ki je s hujškanjem le-tega pripravila do omenjenega nepravilnega postopanja. Danes popoldne ob 3. prirede naš gasilci na znamenem Pahovem hribu gozdni piknik, na katerem se bodo na računju pekli prašički in koštrunčki. V primeru slabega vremena bo piknik na Veliki Smarec in istem času in na istem kraju. Prebitek je namenjen nabavi raznega gasilskega orodja.

Otvoritev dirkališča ŽSK Hermesa

Popoldne ob 14.30 prve mednarodne motociklistične in kolesarske dirke na novem dirkališču

O važnosti moto- in kolesarskega sporta bi bilo odvisno razpravljati sedaj na tem mestu. Podčrtati bočemo samo dejstvo, da se tej sportni panogi v inozemstvu prisojaja velika važnost ne samo zaradi sportnega momenta, ampak tudi z vidika narodnega gospodarstva.

O razširjenosti in široki popularnosti voženj z motocikli in kolesi pri nas v Dravski banovini vemo sami najboljšje. Naša višja motokolesarska sportna instanca ima včlanjenih veliko število kolesarskih klubov. Toda tem klubom ni bila dana možnost, da bi trenirali in nastopali na dirkališčih, kjer bi lahko kolikor toliko prišli do dohodkov, kar je pri dirkah na cestah nemogoče. Poleg tega je imela publika priliko opazovati borbo kolesarjev na cestah le nekaj metrov pred ciljem.

Povsem drugače je na dirkališčih. Tu ima gledalec priliko, da od starta, torej od začetka do konca opazuje vse dirkače, vidi posamezne faze v borbi prehitavanja, zastajanja, kar nudi gledalcu največ užitka. Razumljivo, da si zaradi visokih finančnih stroškov dozdaj ni upal nobeden izmed ljubljanskih klubov zgraditi dirkališča. Pač pa je to storil ŽSK Hermes s visokimi stroški in velikimi žrtvami.

Danes bo dirkališče otvoreno v zvezi s velikimi mednarodnimi dirkami. Prijavljenih je nad sto tekmovalcev, iz tujine mnogo zelo dobrih, med njimi sloviti Gatter-nig iz Graza. Daril je veliko in zelo dragocenih. Kdo od domačih dirkačev bo srečen v zmagah? Prepričani smo, da ljubljanska publika dolgo ne bo imela več takšne prilike, da bi si ogledala tako zanimive in po številu prijavljenih dirkačev dobro obiskane prireditve kot bo današnja.

Prireditelj je preskrbel tudi za hladilna okrepčila, publiko pa prosi, da se pokorava rediteljem, da se bo lahko prireditve končala v redu. Dirkalci se bo vsakem vremenu, na kar posebno opozarjamo; le v primeru res skrajno neugodnega vremena, bodo dirke preložene na ponedeljek, dne 11. VII. 1932. Ponovno se opozarjajo vsi dirkači, da je zbirališče vseh ob 13.15 na Kongresnem trgu, odkoder je ob 13.30 skupni odhod z godbo »Sloga« na čelu, na dirkališče. Pričetek dirk bo točno ob 14.30, razdelitev nagrad pa zvečer v restavraciji »Stepič«.

Programi za ceno 2 Din, se bodo prodajali pri blagajni.

Dvadnevno gostovanje SK Orienta (Sušak)

SK Orijeht : Ilirija — Obakrat ob 17.50 na igrišču Ilirije

Da ne bodo peazniki brez nogometa, je Ilirija povabila v goste moštvo sušaškega SK Orienta, prvaka primorske nogometne župe. Po krajšem odmoru se nam torej v Ljubljani zopet obeta prav zanimiv sport, saj slovi Orijeht kot klub, ki goji prav dovršen nogomet. O tem pričajo tudi doseže-

ni rezultati. Tako je a. pr. lani Ilirija z njim na Sušaku samo remizirala, pa tudi zagrebški Hašk ni mogel izsiliti drugega kot neodločen rezultat.

V nedeljo se bo pred tekmo vršilo lahkoletsko tekmovanje za prvenstvo Slovenije, ki se pa prične že ob 14.30.

Veslaško prvenstvo Evrope

bo od 1. do 4. septembra v Beogradu

Kakor smo že poročali je zadela letos naš Jugoslovanski veslaški savez velika in težka naloga, da priredi prvenstvo Evrope v veslanju na naših tleh ter tako izpolni svojo statutarno obveznost po vrstnem redu v Fisi včlanjenih držav kakor

predvsem sportska javnost dolžna, da po najboljših močeh pomagajo ustvariti to do danes za nas največjo sportsko prireditve tako, da bo dostojno reprezentirala sposobnosti našega naroda in dvignila ugled naše države.

tudi, da se s tem oddolži za dosedanji sprejem in olajšave (odškodnina za potne stroške), katerih je bil naš Savez in s tem naša država dosedaj deložna na veslaških prvenstvih po drugih državah. Prireditelj je namreč z ozirom na številno članstvo držav v Fisi tako obsežna, da ne pridejo več do izraza posamezni klubi ali Savezi, temveč se govori samo o narodih in državah, kakor je to tudi na olimpijadi. Zaradi tega so ne samo veslači, temveč vsa,

Pred 39 leti so bile na pobodo francoskega, belgijskega, italijanskega in švicarskega veslaškega saveza prirejene prve regate za prvenstvo Evrope. Program je bil sicer skromen, toda temelj je bil položen in zanimanje za veslanje se je pričelo širiti. Po raznih državah so se ustanovili novi savezi, ki so pristopali k FISU. Tekme so se razširile na vse discipline: enojko (skif), dvojko — scul, dvojko s krmarjem, dvojko brez krmarja, četvorko s krmarjem, četvorko brez krmarja in osmerko, s stano naraščajočo udeležbo posameznih narodov, tako da je postala ta prireditve najbolj privlačen sportni dogodek veslaške sezone.

Iz tabele dosedanjih tekmovanj za veslaško prvenstvo Evrope povzemamo o zmagovalcih in posameznih disciplinah naslednje zanimive podatke:

- Mako 1920: S. — S. F. — F. S. S.
Amsterdam 1921: S. — H. B. — H. S. S.
Barcelona 1922: F. — S. S. — S. F. S.
Como 1923: S. — S. S. — S. I. S.
Curih 1924: H. S. S. H. — S. H. H.
Praga 1925: I. S. H. S. S. F. S. S.
Luzern 1926: I. S. S. S. S. H. S.
Como 1927: S. I. I. I. S. I. I.
Bydgoszcz 1929: I. I. H. H. S. I. I.
Liege 1930: D. P. M. M. I. S. A. I.
Pariz 1931: I. H. S. S. F. S. F. S.

(Legenda: Kraj tekmovanja, leto in države zmagovalke v disciplinah po naslednjem vrstnem redu: četvorka s krmarjem, dvojka brez krmarja, enojka (skif), dvojka s krmarjem, četvorka brez krmarja, dvojka (scull), osmerke in za Gladigrov pokal. Kratke pomenitve: S(vica), F.(rancija), H.(olandska), B(eigija), I(talija), D(anska), P(ojska), M(adžarska), A(merika).

FISA (Federation International des Societes d'Aviron) ima danes včlanjenih 17 evropskih držav: Francijo, Belgijo, Italijo, Švico, Holandsko, Španijo, Portugalsko, Dansko, Poljsko, Češkoslovaško, Madžarsko, Rumunijo, Grčijo, Bolgarijo, Estonsko in Jugoslavijo; razen njih pa še izven-evropske: Ameriko, Brazilijo, Argentino, Egipt in Tursko, tako da spada po razširjenosti med največje svetovne sportne organizacije.

Vsakoletni kongres FISE je vedno v času in mestu prvenstva Evrope (letos torej v Beogradu) od udeležili predstavnikov države — prireditelje. Da je ta dogodek v vsaki državi — prireditelja za vso oficelno javnost največjega pomena, se vidi n. pr. iz tega, da je v Češkoslovaški, ki je

vzorno priredila evropsko prvenstvo leta 1925, otvoril kongres FISE sam zunanji minister dr. Beneš, pri kateri priliki ni opustil poudariti važnosti te veslaške in svetovne sportske organizacije.

Zato si naši veslači po pravici lahko štejejo v čast, da jim je FISA zaupala to prireditve, za katero se številne ostale države potegujejo z vso vnamo. Jugoslovanski veslaški savez, ki se je zavedal velike odgovornosti, ki jo je prevzel, je osnoval že pred 3. leti v Beogradu poseben stalen Odbor za prireditve mednarodnih veslaških tekem, ki je takoj pričel s pripravami. Veslaška ljubezen, trdna volja, in brezprimerna požrtvovalnost so dosegle, da je prireditve danes zagotovljena, dasi je omejeno proračunsko ravnanje. Vlada je pokazala polno razumevanje za to važno mednarodno prireditve in napore naših mladih veslačev ter je pomagala in še pomaga kakorkoli in kjerkoli more. Seveda je razumljivo, da brez podpore širše javnosti ne pojde. Na to razumevanje apelira in računa Jugoslov. veslaški savez poleg vsega svojega zaupanja v voljo in mišice svojih članov — organizatorjev in veslačev ter upa, da mu bo tudi javnost priskočila na pomoč v obliki podpor, izdatnega nakupa srečk ali vstopnic za tekme.

Stadion — veliki smotreno urejeni hangarji za čolne, in tribune — je zgrajen na Savi v Beogradu v mirnem rokavu ob znameniti Adi Ciganiji, kjer je JVS našel najprimernejše vodne in zračne razmere za regularno izvedbo tekem.

Dosedanje delo je dobilo visoko priznanje s tem, da je Nj. Vis. prestolonaslednik Peter prevzel pokroviteljstvo prireditve, kar smatra JVS, ki ima sam za pokroviteljico Nj. Vel. kraljico Marijo, za ponovno visoko odklovanje.

Pokalna hazenska tekma med Bratstvom in Ilirijo. Jutri popoldne se bosta na igrišču Ilirije v pokalni hazenski tekmi sodelovali družini jeseniškega Bratstva in Ilirije. Družina Bratstva, ki nastopi jutri prvič v Ljubljani, je še mlada, vendar pa je kvalitativno že na znatni višini. V hazenskih krogih se prištevata med vodilne družine v naši provinci. V svojih vrstah ima nekaj prvorazrednih igralck, med katerimi igra prav posebno vidno vlogo srednja napadalka in desna krilka. Ilirija bo imela z brhkimi Gorenjkami obilo posla in bo morala napeti vse sile, da jih obvlada in ostane s tem še na čelu pokalnega turnirja. Tekma bo ob 16.30 kot predigra nogometni tekmi Orijeht : Ilirija. Vstopnina je za obe tekmi skupna.

Tekma Ilirija : Disk odpovedana. Od SK Diska smo prejeli: SK Disk, Domžale (službeno). Tekma Ilirija : Disk v nedeljo 14. t. m. odpovedana. O tem se obvešča tudi savezni sodnik g. Mahkovec.

JLAS. Zbor lahkoletskih sodnikov. Pri nadaljevanju mitinga prvenstva Ljubljane vršijo funkcije vrhovnega sodnika g. Vrnadž, voditelja tekmovanja g. Olsperman in starterja g. Luin. Sestanek jurijske ob 14.30 na igrišču Ilirije.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Naslednje igralcke morajo biti jutri popoldne ob 16. uri v garderobi: Ruša, Ivica, Omanova, Joža, Stna, Milica, Valči, Stana I, Vida. Opremo bi prinesli s seboj. Poleg navedenih morajo biti tam še vse ostale, ki so določene za turnejo. — (Blagajniški osek.) Blagajniško službo pri tekmah Orijeht : Ilirija

Prilika več prireditve in se na ta način toliko pomoglo, da je skupilo nekako 300 m od božjepotne cerkve semetišča, ki je stalo 20.000 Din. 6 tem nakupom se je društvo zadovoljilo. Ker ni bilo denarja, se je članstvo samo kotilo dela. Člani, po večini

pravilo več prireditve in se na ta način toliko pomoglo, da je skupilo nekako 300 m od božjepotne cerkve semetišča, ki je stalo 20.000 Din. 6 tem nakupom se je društvo zadovoljilo. Ker ni bilo denarja, se je članstvo samo kotilo dela. Člani, po večini

stij proti Radovijci, lepo ograjeno letno telovadišče, katerega otvoritev bo v nedeljo 14. t. m. ob 2. popoldne v zvezi s 61. letom neodvisnega sokolskega občinstva. Slika predstavlja telovadišče, na katerem se vrše še sodnja opravila. Postoje nast

stij proti Radovijci, lepo ograjeno letno telovadišče, katerega otvoritev bo v nedeljo 14. t. m. ob 2. popoldne v zvezi s 61. letom neodvisnega sokolskega občinstva. Slika predstavlja telovadišče, na katerem se vrše še sodnja opravila. Postoje nast

Sokol na Brezjah

Prilika več prireditve in se na ta način toliko pomoglo, da je skupilo nekako 300 m od božjepotne cerkve semetišča, ki je stalo 20.000 Din. 6 tem nakupom se je društvo zadovoljilo. Ker ni bilo denarja, se je članstvo samo kotilo dela. Člani, po večini

Prilika več prireditve in se na ta način toliko pomoglo, da je skupilo nekako 300 m od božjepotne cerkve semetišča, ki je stalo 20.000 Din. 6 tem nakupom se je društvo zadovoljilo. Ker ni bilo denarja, se je članstvo samo kotilo dela. Člani, po večini

Otvoritev Zadrufnega doma v Št. Pavlu pri Preboldu

Št. Pavel pri Preboldu, 12. avgusta.

Štavlja Zadrufnega doma v prijaznem Št. Pavlu v lepi Savinjski dolini je popolnoma dovršena. Ako pomislimo na hudo gospodarsko krizo, si lahko predstavljamo, da je bila gradba zvezana z nemalimi te-

žavami in da je bilo treba opustiti marsikaj, kar bi napravilo dom še prikupnejši.

Stavba je že od daleč vidna, ker stoji na visoko ležečem krasnem stavbišču, ki ga je velikodušno podarila ga. dr. Tajnskova, odnosno gđ. Nada Cvenkova. Lastnica stavbe je Zadruga z o. z. »Zadrufni dome, ki jo v glavnem sestavljata Delavsko podporno društvo in Sokol. Poleg obecnice, knjižnice, klubske sobe, kuhinje s pritliklani in podstrešnega stanovanja vsebuje naš dom dokaj prostorno dvorano z odrom, ki bo služila za sokolsko telovadbo in razne prosvetne prireditve.

Sodelovanje Sokola z izrazito delavsko ustanovo je prav hvale vredno. Prvo društvo ima narodno-vojnega smotre, drugo pa bolj ekonomsko-socialne. Obe društvi se hočeta udeleževati prosvetno v isti smeri, kar se more vršiti le na sporazumen način, saj imata obe društvi po večini ene in iste sotrudnike. Naše delavstvo je kulturno napredno in nacionalno in bo tako

vršijo danes gg. Baltasar, Habič, Medič, Jutri gg. Pevalak I, Baltasar. Nastop službo vsakokrat pol ure pred predigro.

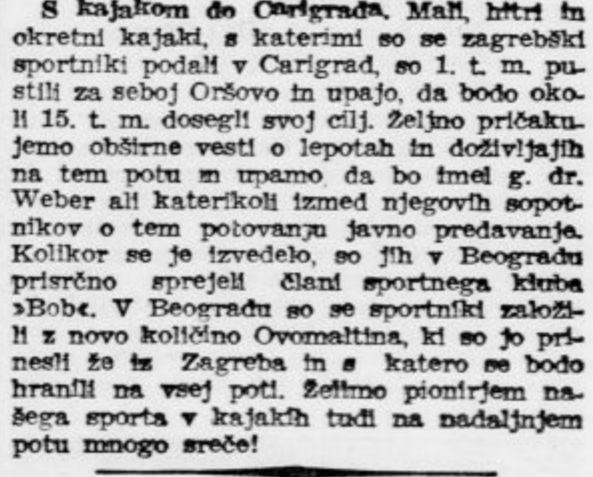
ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 17. dalje strogo obvezan trening za vse nogometaše. V nedeljo ob 9. igrajo juniorji trening s SK Sparto. Ob 20. seja sekcijskega odbora pri Perlesu.

NSK Sparta; sledeči igrači naj se javijo ob pol 9. na igrišču Primorja: Humer, Otic, Novak I., Novak II., Novak III., Čemažar, Wolfart, Jenko, Vljaj, Pupo, Vrhovec, Klančar, Zupane, Dolinar, Grabrijan.

Svoboda, Zalog. V ponedeljek ob 16.30 bo na našem igrišču prijateljska tekma proti SK Domžale. Naslednji igralci naj bodo pol ure pred pričetkom v garderobi: Jože, Boben I., Ambrož, Šabec, Kocjančič, Edi Završnik II, Peca, Jaka, Vendel, Hana. Rezerve: Taurer I in II, Završnik I, Butara.

Propagandne plavalne tekme v Kamniku. SK Kamnik razpisuje za 21. avgusta ob 14. propagandne plavalne tekme na kopalnišču mestne občine v Kamniku, in sicer v naslednjih disciplinah: 50 m juniorji prsto, 50 m juniorke prsto, 100 m juniorji prsto, 200 m seniorji prsto, 4 x 50 m juniorji prsto, 3 x 100 m juniorke mešano, 200 m juniorji prsto, 100 m seniorji prsto, 100 m juniorke prsto, 100 m juniorke hrbtno, 3 x 100 m juniorji mešano, skoki in waterpolo. — Prijave z navedbo število plavalcev naj se pošljejo SK Kamniku do 17. t. m. Prijavnine ni.

S kajakom do Carigrada. Mač, hitri in okretni kajaki, s katerimi so se zagrebški sportniki podali v Carigrad, so 1. t. m. pustili za seboj Orsovo in upajo, da bodo okoli 15. t. m. dosegli svoj cilj. Željno pričakujemo obširne vesti o lepotah in doživljajih na tem potu in upamo da bo imel g. dr. Weber ali katerikoli izmed njegovih sopotnikov o tem potovanju javno predavanje. Kolikor se je izvedelo, so jih v Beogradu prsično sprejeli člani sportnega kluba »Bob«. V Beogradu so se sportniki zablžili z novo kolektivno Ovomaltina, ki so jo prinesli že iz Zagreba in s katero se bodo hranili na vsaj poti. Željno pionirjem našega sporta v kajakih tudi na nadaljnjem potu mnogo sreče!

Sokol Predvor prireditve danes javni telovadni nastop na letnem telovadišču. Pričetek ob 15. Po javni telovadbi veselica s srečelovom, kegljanjem za jarca in plesom. Vabljeni!

Sporod današnje otvoritve Zadrufnega doma in zletu savinjskega sokolskega občinstva v Št. Pavlu pri Preboldu. Ob pol 2. sprejeme v Dolenji vasi, potem odhod na slavnostni prostor z godbo na čelu, ob 2. otvoritev doma, ob 3. telovadni nastop, nato velika veselica. Cene zelo zmerna. Sodelovala bo poimnoštevila rudniška godba iz Trbovelj. Pri vlakom, ki odhaja iz Celja ob 12.30 in prispe v Št. Peter ob 13.09, bodo na razpolago avtobusi in druga vozila. Takisto za povratek. Pridite!

— Ptujsko sokolsko okrožje priredi danes ob 6. dalje stafetno tekmo po kolo-dvorskem dvorovod do bolnice in izbirne tekme na letnem telovadišču. Prvaki bodo tekmovali za župno prvenstvo v Mariboru.

Sokol na Brezjah

Prilika več prireditve in se na ta način toliko pomoglo, da je skupilo nekako 300 m od božjepotne cerkve semetišča, ki je stalo 20.000 Din. 6 tem nakupom se je društvo zadovoljilo. Ker ni bilo denarja, se je članstvo samo kotilo dela. Člani, po večini

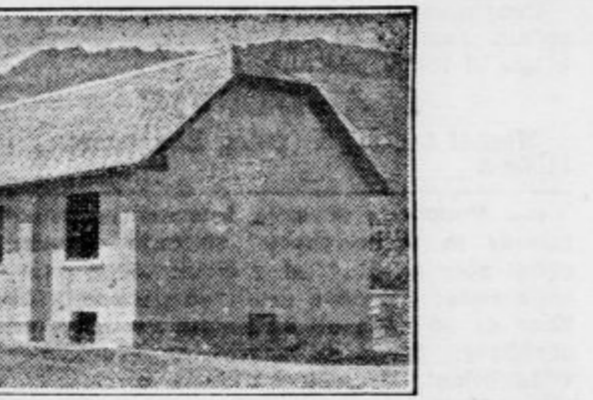

Prilika več prireditve in se na ta način toliko pomoglo, da je skupilo nekako 300 m od božjepotne cerkve semetišča, ki je stalo 20.000 Din. 6 tem nakupom se je društvo zadovoljilo. Ker ni bilo denarja, se je članstvo samo kotilo dela. Člani, po večini

Otvoritev Zadrufnega doma v Št. Pavlu pri Preboldu

Št. Pavel pri Preboldu, 12. avgusta.

Štavlja Zadrufnega doma v prijaznem Št. Pavlu v lepi Savinjski dolini je popolnoma dovršena. Ako pomislimo na hudo gospodarsko krizo, si lahko predstavljamo, da je bila gradba zvezana z nemalimi te-

žavami in da je bilo treba opustiti marsikaj, kar bi napravilo dom še prikupnejši.

Stavba je že od daleč vidna, ker stoji na visoko ležečem krasnem stavbišču, ki ga je velikodušno podarila ga. dr. Tajnskova, odnosno gđ. Nada Cvenkova. Lastnica stavbe je Zadruga z o. z. »Zadrufni dome, ki jo v glavnem sestavljata Delavsko podporno društvo in Sokol. Poleg obecnice, knjižnice, klubske sobe, kuhinje s pritliklani in podstrešnega stanovanja vsebuje naš dom dokaj prostorno dvorano z odrom, ki bo služila za sokolsko telovadbo in razne prosvetne prireditve.

Sodelovanje Sokola z izrazito delavsko ustanovo je prav hvale vredno. Prvo društvo ima narodno-vojnega smotre, drugo pa bolj ekonomsko-socialne. Obe društvi se hočeta udeleževati prosvetno v isti smeri, kar se more vršiti le na sporazumen način, saj imata obe društvi po večini ene in iste sotrudnike. Naše delavstvo je kulturno napredno in nacionalno in bo tako

Avtobusni podjetnik MATEVZ ERZEN, Gorenja vas nad Skofjo Loko.

Kraljestvo mode

Usnje

Znano je, da se moda nikdar ne ustavi na gotovi točki. Njen element je neprestano spreminjanje — novost se vrsti za novostjo. Končno pa se krog vedno znova stikne, a mi se znajemo pred modo, ki je veljala že pred leti in smo jo že davno pozabili.

To velja zlasti za modo usnja, kajti že prejšnje čase smo znali ceniti dolga usnjena ogrinjala ali jopice, ki so jih zadnja leta izpodrinili kosi iz nepremočljivega blaga. Toda kakor vsake druge reči, se je blazirana modna publika naveličala tudi suknin in ogrinjaj in zlasti za nedeljski oddih, na izletih in potovanjih se dame zopet v veseljem poslužujejo usnjenih oblačil. In končno usnjeni komadi so ne le elegantni, temveč tudi izredno praktični, ker so neobčutiljivi in nas poleg tega še najbolj sigurno ščitijo pred slabim vremenom.

Prejšnja leta smo poznali le gladko, rjavno usnje, ki ga pa mnoge dame smatrajo za preveč sportno in dolgočasno. Zato je v tem pogledu bilo treba popolnega preokreta, preden je usnje moglo zavzeti modni trg. Danes učinkujejo usnjeni komadi po svojih lepih, živih barvah; gladko usnje je sicer še vedno najbolj praktično, vendar poznamo tudi razne barvnaste vrste usnja, ki se pa hitro obrabijo. Dočim se je prejšnja leta moda omejevala le na izdelavo jopic in plaščev, poznamo letos celo industrijo usnjenih oblačil, ki proizvajajo najrazličnejše zanimive modele.

Dolgi usnjeni plašč uporabljajo navadno še za avtomobilske vožnje, v mestu in na nedeljskem oddihu pa nosimo stricetrtstične paletot s širokimi reverji in s gumbi obšito progno na hrbtu (2. skica).

Izredno originalne so kratke usnjene jopice z raglanskimi rokavi, visokim ovratnikom in ozkim pasom. Ti komadi so izdelani v najnovejši modni barvi, n. pr. vinsko rdeči, ki baš v usnju izredno lepo učinkuje. K jopici nosimo sportno obleko iz progastega tvoriva z enakim šalom in čepico (predzadnja skica).

Dame, ki se v sportne namene najraje poslužujejo krila in bluze, bodo nedvomno rade nosile usnjen telovnik s karirasto prešitimi svilenimi rokavi. Tak telovnik so iz medlega usnja nevtralne barve, rokavi pa so iste barve ali pa svetlejši, tako da soglašajo z barvo nagubanega krila (zadnja skica).

Zadnja novost na tem polju je usnjena obleka. Seveda smemo v tem primeru uporabiti le medlo usnje, ki je poleg vsega tudi zadostno voljno. Obleka takšne obleke je navadno ravna, z vložnimi gubami ter ozko prepašanim kratkim kazakom. Edini okras je svetla pralna garnitura ob vratu in na rokavih (1. skica).

Mladostna večerna pričeska

nas spominja na davno minule romantične čase in še pred kratkim nihče ne bi bil verjel, da se bo ženski svet podvrzel tej malce osladni modi. Dasi so te pričeske

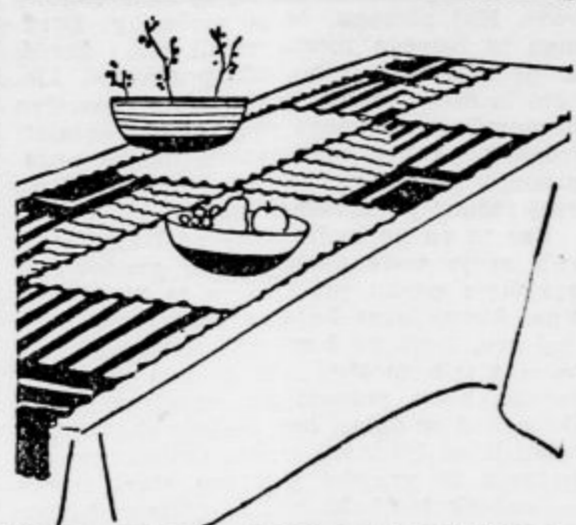

jako ljubke in nedvomno nekaterim obrazkom prav dobro pristojajo, vendar se jih velja posluževati s previdnostjo, kajti od tod do »kliča« je samo korak... Zanimivo

je, da so ravno stvarne Američanke z velikim navdušenjem zagotovile tej modi uspeh. Moderni viden pričeske dosežemo z uporabo cvetličnega venca ali svilene pentlje, kakor kaže naša skica.

Barvasto platno in bombaž

se izvrstno uveljavita na osnovi iz naravno barvnega platna. Prt ki ga kaže naša skica, ima vdolane motive iz pisanih platne.

nih prog in je razen tega še izvezen z barvastim bombažem. Uporabimo ga na verandi ali na vrtu kot namizni prt. Seveda mora biti tudi posoda v enakem umetnostno-obrtnem slogu, če hočemo doseči okusen učinek.

Zdravniška posvetovalnica

Golša, Šmartno. Golša je delno ali pa difuzno povečanje ščitne žleze. Ta organ je tako zvana žleza z notranjo sekrecijo. To so žleze, ki izločujejo produkt v notranost telesa. Takih žlez je več: Vsaka ima svojo funkcijo, so pa tudi v medsebojni zvezi. Tako je razumljivo, da oteče ščitna žleza takrat, ko so gotove žleze ženskega spolnega aparata v povečani funkciji. Npr.: V dobi pubertete, menstruacije, nosečnosti. Točna funkcija vseh teh žlez z notranjo sekrecijo in pa njih medsebojna zveza ni še popolnoma izbrano doznana in se ravno sedaj znanost mnogo bavi s hormoni, kajti tako se imenuje sok teh žlez. Ščitna žleza obstoja v glavnem iz 2 delov, in sicer iz žleze same in pa njenega tkiva. Zrasti se lahko, da se zadnje poveča na škodo žleze same. Tako dobimo torej povečano žlezo, ki pa ima zato manjšo funkcijo. Važna sestavina ščitne žleze je jod. Pri takih primerih povečanja žleze se mora telesu dovajati jod. Lahko pa je tudi obratno: Povečanje žleze kot take: v tem primeru pa bi bil jod naravnost škodljiv. Veliko mineralnih vod in med njimi tudi ona, ki jo omenjate vi, vsebuje (vsaj označeno je tako!) jod. Razumeli boste torej sedaj tudi sami, da se na vaše vprašanje ne da brez preiskave, kake vrste je golša, odgovoriti. Ščitna žleza ima pa po najnovejših dognanjih tudi velik vpliv na presovno tvarino in zato se njeni ekstrakti (Elihyran) uporabljajo v gotovih primerih odebelenosti. — K. R. v M. Vašega vprašanja zadostno ne razumemo. Ne vemo namreč, ali je govor o priljaju, ki je zelo pogost, ali pa lišaju, kakor ga navajate vi? V prvem primeru je potrebno večkrat oprati glavo in lasišče z masiranjem z dobrim alkoholom. — C. J. Radujevac. Za vas pride v poštev Gorenjska, Gorski Kotor (Delnice), Stajerska (Pohorje), Savinjska dolina, Bosna (Sarajevo, Mostar), Črna Gora, Laka, Južna Srbija (ob albanski meji). To so gorske pokrajine, ki lahko delujejo ugodno pri splošni oslabelosti in gotovih pljučnih boleznih. — S. St. v D. Sklepamo iz vašega opisa, da imate povešen žledec. Ker ste še dovolj mladi, se bo stvar gotovo dala še popraviti. Pred vsem morate priče nositi trebušni pas, nekako oporo za žledec, ki vam ga bo vsak bandažist napravil. Hranite se dobro, najbolje kar vam diši. Samo jejte večkrat in nikdar popolnoma do sitega. Po glavnih živilih (opolndne in zvečer) po jedi počivajte. Polagoma, posebno če vam s tako sistematično prehrano uspe, da se zredite, se vam bo tudi žledec očvrstil, in s tem prišel v svojo prvotno lego. Pri vas igra pač veliko vlogo vaša nezvočnost. Skušajte se vsakokrat umiriti in zapomnite si, da je vaš primer popolnoma ozdravljiv, samo treba je pač malo potrpljenja. Priporočamo vam pa tudi, da se o priliki obrnete na kakega specialista, ki vam bo dal še kaka potrebna navodila. — T. M. Cerknica. Božast pri dojenčkih nastopi tem preje, če otrok ni bil pri materinih prsih. Ker pa je vaš otrok šele 5 mesecev star, vam svetujemo, da mu vendar

preekrbite dobro, zdrave dofljo. Skrbite, da bo stanovanje zravno, zdravo in svetlo. Če pa je morate na vsak način umetno hraniti, se pa mora zmanjšati količina krevjega mleka. Namestu tega mu dajte več redke in sluzaste juhe. Zaradi cvetličnih zdrvil (Vigantol!) se obrnite na hišnega zdravnika. — Vilko. 1.) Važno je, da ponese svoj prvi jutranji urin v preiskavo, da se kemično in mikroskopično potem dožene, kaj je vzrok motnosti. — 2.) Grlo si dajte potom strokovnjaka za nosne — vratne bolezni preiskati, da se vam ne bi bolezen poslabšala. Samo potom natančne zdravniške preiskave se namreč lahko dožene vzrok izmečkom, ki jih navajate. — B., Zagreb. Pejajte vašega otročiča nemudoma na kliniko za dečje bolezni, Zagreb, Salata. To je namreč edino merodajno mesto v vašem okolišju, kjer vam bodo tudi natančno poiasnili vse glede ohromenja otroka. — Oteklina pod očmi. Podoba je, da je vaša očesna bolezen tudi z ozirom nato, ker že tako dolgo traja mogoče v zvezi z kako notranjo boleznijo, katero se pa mora potom natančne zdravniške preiskave ugotoviti. Mogoče bi dobro vplivala na vaše stanje sprememba zraka. V poštev bi prišli predvsem gorski kraji na pr. pod Triglavom. — Hvala, Bežigrad, 1.) Če se vam večkrat ponavila takozvani »turci« na različnih delih telesa, je priporočljivo, da se enkrat temeljito preišče vaš urin. Taki pojavi nastopajo namreč zelo radi pri sladkorni bolezni. Saj verjetno ni, da bolujete na njej. Svetujemo pa vam to, da se za vsak slučaj prepreči hušje lo. Drugeče je pa ta pojav ponavadi v zvezi z motenjem prehrane. Zato vam toplo priporočamo predvsem lahko dieto brez ostrih jedi in začimb. Metasta, kjer se vam radi napravijo turci, umivate pogosto s kakim medicinalnim milom (Afridol), ki desinficira kožo in s tem prepreči vnetje. — 2.) Tudi okolnost, da se vam rad napravi srbeči lišaj, kaže, da je v vašem organizmu nekaj ni v redu. Če vam ne dopuščajo sredstva, vam je na razpolago brezplačni ambulatorij za kožne bolezni v Ljubljani. — V. J. G. S. Prav lahko je mogoče, da slaba leza maternice vpliva na to, da je stolica neredna. Lega se da popraviti ali z operacijo ali pa z nošenjem pesarja. Kaj pa bo pri vaši ženi boljše, ugotovi lahko natančna zdravniška preiskava. Če je vaša žena podvržena zaprtju, mora zelo paziti na hrano, ki naj obstoja večidel iz vegetarijskih produktov. N. pr. sveže sadje ali pa kompot. Salata, mnogo prikuhe, posebno krompirja. Na tešče naj zpije kozarec vode, uživa naj med, sladkor itd. — Marija. Ptuj. Zdi se, da trpite na kroničnem vnetju mehurja. Zato se morate predvsem izogibati jedi, ki dražijo. Sicer se pa lepo držite predpisov, ki vam jih je dal vaš hišni zdravnik. — Nekaj časa zdržite vašemu možu ne bi škodovalo. Dobro mu bo delo, če popolnoma spremeni priložnost in se pada na oddih na deželo. Sploh mu priporočamo v njegovi dobi dovoljno počitka. Opisani pojavi so namreč živčnega značaja in bodo z lečenjem na deželi in s počitkom sčasoma izostali. — Branko D. Izpadanje las se pojavlja kot istočasen pojav pri splošno slabem telesnem stanju in kot posledica mnogih težkih bolezni, posebno tiuza. Prčasno izpadanje povzroča pa tudi skrb, žalost, napor in pomanjkanje ter razburjenje, spremembe krvnih cevi živcev, lasnih papil in maščobnih žlez. Končno so lahko še lokalni vzroki, n. pr. gnojenja ali vnetja ali nekatero kožno bolezen, kakor n. pr. mokri ali pa suhi lišaj. Tudi visoka starost in nezadostna nega las povzročata njih izpadanje. Kateri vzrok je pri vas merodajen, lahko ugotovi zdravnik in odredi na podlagi preiskave sredstva za zdravljenje. — R. F., Zgb. Predčasni odtok semena je, kakor sami pravilno mislite, posledica razdraženih živcev. Zato je treba spraviti naprej živce v red. To dosežete s tem, da se vsaj par mesecev popolnoma vzdržite spolnega obveščanja in živce utrdite s fizikalno terapijo. V Zagrebu vam je ta lahko izvedljiva v »Terapiji« v poslopju palače Središnjega urada za osiguranje radnika. — Čitatelj Jutrca. Edino pravilno je, da nadaljujete zdravljenje in se brezpogojno podvržete vsem ukrepom vašega zdravnika. Res je, da je zdravljenje dolgotrajno, ampak samo s potrpljenjem in popolnim zaupanjem v vašega zdravnika boste dosegli svoj cilj. Seveda ima vsak zdravnik svojo metodo zdravljenja, zato jo pa tudi ne smete menjati. Kar se tiče brošure dr. Jordana, vam lahko povemo, da je ministrstvo narodnega zdravja prepovedalo razpečevanje iste zaradi zavajanja naroda iz koristoljublja. Mislimo, da veste zdaj, pri čem ste in vam želimo čim prejšnje okrevanje.

»Mirko, ki tukaj?«
»Da, jaz, Riika,« se je nasmehnil.
»Vidim, da me še nisi čisto pozabila.«
»Ne, nisem te še,« je odgovorila in vstala. V tem je godba zaigrala tango. Nežno se je privila k njemu in se voljno vdala njegovim rokam, zaplesala sta. Čudno zmeden je bila. Roke so ji nervozno podhrtevale, ko se je oklepala, telo ji je drhtelo. Obraz ji je zalivala živa rdečica. Da je ne bi videl, je naslonila glavo na njegov ramo. In tudi on. Nekam negotov je bil njegov korak, da se kar ni mogel znajti v taktu...
Osem let, da osem let je že preteklo, kar sta poslednjič plesala. Osem dolgih let...
Na maturantskem plesu je bilo. Takrat sta se ljubila. Rad jo je imel, tako rad in tudi ona njega. Potem sta se nekoga dne sporekla. Zaradi malenkosti, ki ni bila besede vredna. In na maturantskem plesu sta poslednjič plesala.
Razšla sta se. Njega je zaneslo v tužino. Nekajkrat ji je še pisal. Spominil s poti so bili in nekaj pisem vmes. Toda ona mu ni odgovorila. Zato je umolknil. Kaj je bilo med tem z njo, ni vedel...
Ti spomini so ga motili, ko je plesal. Zmedil so ga. Komaj se je še spomnil, da se je jezil nanjo, ko mu ni hotela pisati, da ji je zameril... Takrat je bila daleč od njega, skoraj tuja. Zdaj je čutil njeno telo v svojih rokah, mehko, žensko telo.
Oba sta molčala. Ali je tudi ona mislila na čase, ki jih ni več, ki so že ta-

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Pubi in politika

Prí Pubijevih imajo podnajemnika. Piše se Milan Sirk in je po poklicu uradnik pri banovini. Jaj, kako ga je Pubi vesel! Res, da ga skoro nikoli ne vidi, saj je ves dan v službi! A vendar — kako je vse drugače doma, odkar imajo podnajemnika!

Saj zadnje čase je bilo že res nezgodno. Pubi je resno obupaval. Papa je godrnjal in nérgal, da je bilo groza. Venomer se je jezil nad mamico: »Tebi je se-ve-urš! Ti zahtevaš svoje! Woher soll ich nehmen — a? Ali več sploh — kaj je to: kri-i-i-za?«

Pa se je vmešal Pubi: »Papa, kaj je to — kriza?«

Papa si je brisal pot s čela, dihal je težko in je izgubljen pogledal Pubija.

Potem je zavihel modro kuverto, ki jo je mečkal v roki, jo zagnal mami pod noge in zavpil: »To je kriza!« Tako je Pubi spoznal krizo. In če je potem zagledal v poštarjevih rokah modro kuverto — jo je previdno pobral na dvo-rišče, češ: Kriza je tu, bo spet grmelo!

Nekoga večera je bil papa spet hudo nataknen. strašno se je jezil nad neko državo. kiel je večne povodnji (Ta je pa dobra — je mislil Pubi — na povodnji se jezi in že mesec dni ni bilo dežja!) in nazadnje je slovesno izjavil: Tretjo sobo homo oddali!

»Kaj?« je vzkripela mamica in vstala od mize.

»Jawohl! Oddali jo bomo in — basta!« je zaključil papa, mamica pa je zopet sedla za mizo.

O ti basta ti! — je modroval Pubi — ta pa zmerom zaleže! To mora biti nekaj prav posebnega — — —

Zvečer prihaja gospod Milan Sirk večkrat v kuhinjo in debatira s papano. Govorita o politiki. Pubi jih strašno rad posluša. Pubi se jima od srca smeje. Oh, kako je vesela stvar, ta politika!

»Klanjam se! Poljubljam roko, milostiva!« pozdravi gospod Sirk in sede za mizo. »Nu, kaj vam nisem rekel: Hitler postane kancler — moja diagnoza — — —«

»Toda prosim vas, g. Sirk!« vzkripi papa. »Dobro! Pa naj bo kancler? In kaj potem?«

»Jaz mislim, da bodo morali Francozi pač popustiti...«

»Kaj, po-pus-ti-ti? Gospod Sirk! Ali ste blazni! Popustiti smo že itak do skrajnosti — (Hahaha! se reži Pubi v sebi. Glej ga, glej! Popustili smo! Ta je pa — zrela!) in — veste kaj, gospod Sirk! Če bi bili Francozi leta 1918, vprašali mene: Kaj zdaj? — bi jim odgovoril: Auf nach Berlin! (Na — servus! Papa je pa danes v formi!)

»Oprostite — toda jaz mislim drugače! Hitler mora pač priti do razčlajenja! Te večne brezplodne konference samo ovirajo stvarno delo in požirajo milijone — — —«

(Glej, glej, g. Sirk misli o konferencah prav tako kakor mamica! Kadar se odpravila papa na »konferenco« — luge nicht so dummi!)

»Ne pozabite, g. Sirk, da je Društvo narodov forum — razumete — forum — — —«

»Pa Japonci?«

»Toda prosim vas, vrag z Japonci!

Mi govorimo o Nemcih —! Nemce je treba prisiliti, da nam plačajo vse do zadnje pare in sicer — — —«

»Toda, gospod! Reparacije so definitivno — — —«

»Kaj definitivno? NE definitivno!« In tako gre vsak večer. Kako je to zabavno! Pubi uživa — in misli. Sem ga vprašal zadnjič: »Nu, Pubi! Kaj boš, ko odrasteš?«

Pubi me je bistro pogledal, roke je sklenil na hrbtu in odvrnil:

»Politiki!«

Začudil sem se in ga še vprašal: »Pa zakaj?«

»Zato, de bo dost denarja!« mi je odgovoril.

»A tako! Nu — s kom boš pa vlek, Pubi?«

»S Hitlerjem, k'ma vse po vojašk zrihtan!«

»Tako, tako, zakaj pa ne s Francozi?«

»Zato, k'je Herjô učitel!«

Ples

Takrat jo je zagledal. Sedela je pri sosednji mizi v kotu in gledala plesalce, ki so se vrteli mimo nje. Casih je za trenutek dvignila glavo in pogledala po dvoran, kakor da nekoga išče. Potem jo je spet leno pobesila in se zastrmelja prédre.

Vstal je, stopil k njeni mizi in jo prosil za naslednji ples.

Sprva ga še opazila ni. Šele ko je bolj glasno ponovil svojo prošnjo, se je naglo ozrla in ga zogledala. Roka ji je nemirno vzdrhtela.

Radio

Izveleček iz programov

Nedelja, 14. avgusta.
LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Šah. — 11: Salonski kvintet. — 12: Cas, poročila, plošče. — 15.15: Igra »Pajek s križcem«. — 16: Citre. Solo. Igra gospod Zemljic. — 17.30: Plošče. — 20: Samospevi gdč. Dolenčeve. — 20.30: Prenos plesne glasbe z Bleda. — 22: Cas, poročila, plošče. — 22.15: Salonski kvintet.

Ponedeljek, 15. avgusta.
LJUBLJANA 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Salonski kvintet. — 12: Cas, poročila, plošče. — 16.15: Religiozna glasba na ploščah. — 15.45: Koncert tamburaškega seksteta. — 16.45: Salonski kvintet. — 20: Godba 40. pošpolka Triglavskega. — 22: Cas, poročila. — 22.15: Salonski kvintet.

BEograd 12.05: Radio - orkester. — 17.45: Lahka godba. — 20: Narodna glasba. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.30: Godba za ples. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.9: Instrumentalen in pevski koncert. — 20.45: Plesna glasba. — PRAGA 19: Lahka glasba. — 20: Prenos iz Brna. — 22.20: Plošče. — BRNO 19: Koncert iz Prage. — 20: Kabaretni program. — 21: Muzika o poletju in solncu. — 22.20: Plošče. — VARŠAVA 18.20: Lahka godba. — 20: Orkestralni koncert. — 21.10: Prenos iz Censtohove. — 22.50: Plesna glasba. — DUNAJ 10.30: Beethovnova »Waldsteinsonate«. — 11.30: Simfonični koncert. — 15.30: Dueti za violino in violo. — 17: Koncert opernega orkestra. — 20: Večer lahke glasbe. — 22.15: Godba za ples. — BERLIN 20: Helgolandski večer iz Hamburga. — 21.10: Plesni o ljubezni. — Plesna glasba. — KONIGSBERG Helgolandski večer iz Hamburga. — 21.10: Mešan glasbeni program. — MOHLACKER 19.30: Kitara. — 20: Helgolandski večer iz Hamburga. — 23.10: Lahka glasba. — BUDIMPESTA 16.15: Vojaška godba. — 19.15: Kabaretni program. — 20.35: Orkestralni koncert.

Torek, 16. avgusta.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče, borza. — 18: Otroški kotiček. — 18.30: Plošče. — 19: Prenos Mozartove opere »Carolina piščalk iz Salzburga. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEograd 12.05: Narodne pesmi. — 17: Popoldanski koncert. — 18: Narodna glasba. — 19: Prenos Mozartove opere »Carolina piščalk iz Salzburga. — Prenasjanje tujih postaj. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 19: Prenos opere iz Salzburga. — Lahka godba. — PRAGA 19: Tamburaški koncert. — 19.30: Francoske in italijanske pesmi. — 20.05: Koncert pevškega kvarteta. — 20.30: Prenos iz Brna. — 22.20: Plošče. — BRNO 19: Koncert iz Prage. — 20.30: »Mozartove bivanje v Pragi.« — 22.20: Plošče. — VARŠAVA 17: Simfonični koncert. — 19: Prenos opere iz Salzburga. — 22.25: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.20: Koncertna ura. — 19: Prenos Mozartove opere »Carolina piščalk iz Salzburga. — 22.30: Harmonijska kapela iz Salzburga. — BERLIN 20: Schubertova simfonia št. 5 v B-duru. — 20.30: Nemški večer. — KONIGSBERG 20.35: Kompozicije Friderika Velikega. — 21.15: Ustajalni slovek. — MOHLACKER 19.30: Dueti na akordeonu. — 20.15: Sodobna nemška poljudna glasba. — 21.30: O vilah in strahovih. — 22.45: Nočni koncert. — BUDIMPESTA 17.30: Orkester. — 19: Lahka godba. — 20.15: Novela. — Lahka glasba. — 22.45: Ciganska godba.

Sreda, 17. avgusta.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Navseti za domači vrt. — 19.30: Literarna ura. — 20: Prenos Mozartove opere »Cosi fan tutte iz Monakovega. — 22: Cas, poročila, salonski kvintet.

BEograd 12.05: Radio orkester. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Prenos opere iz Monakovega. — Lahka godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20: Prenos opere iz Monakovega. — 22.40: Plošče. — PRAGA 19: Hanaška pesmi. — 19.50: Lahka glasba iz Moravske Ostrave. — 20.30: Griegov večer. — BRNO 19: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 18.20: Vojaška godba. — 20: Orkestralni koncert. — 21.15: Dueti. — 22.50: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 16.55: Koncertna ura. — 19.40: Orkestralni koncert. — 21.10: Stuboigra. — 21.55: Improvizacije na dveh klavirjih. — 22.10: Plesna glasba. — BERLIN 20: Prenos Mozartove opere »Cosi fan tutte iz Monakovega. — Godba za ples. — KONIGSBERG 20: Prenos opere iz Monakovega. — Plesna glasba iz Berlina. — MOHLACKER 20: Prenos opere iz Monakovega. — 22.45: Nočni koncert.

ko daleč, da je še spomin nanje obledel?

Nenadno so ngasnila huči. Z galerije je zasvetil reflektor in vrzel po dvoran medel, kamnast pramen, ki je le za silo osvetljeval obraze. Godba je skoraj utihnila. Mehka, čisto tiha melodija je napolnila dvorano.

Prav tako kakor takrat.

Dobro se je še spomnil, kako je bilo. Kakor da bi bilo zdaj. Dvignila je glavo in poiskala v poltmi njegove ustnice. Bog ve, ali jih bo tudi zdaj?

Ta neumna misel ga je prevzela. Smejal se ji je — saj je že osem let tega — in vendar si je želel, da bi se uresničila. Da bi ga poljubila.

Ni ga.

Rdeča huč reflektorja se je prefla v višnjevo, v zeleno, dokler ni zasijala v žolti barvi.

Takrat je Riika dvignila glavo z njegove rame in se mu zazrla v obraz.

Kako čudno spačen je bil v tej grdi žolti huči...

»Mirko, ali še pomniš?«

Pogledal jo je in se zdrznil.

»Riika, povej, zakaj nisi hotela storiti kakor takrat?«

»Zakaj?«

Brezizrazno se je zagledala v temo, v motne sence, ki so se vrtle mimo nje. Potem pa se je vzpela k njemu in mu tiho rekla:

»Bolje je tako...«

Kakor mrtva je zdrknila njena roka z njegove rame.

Pri poslednjem plesu ni več prišel po njo.

Ribji lov na Krki

Leno polzi tiha, temnozelenka reka Krka po svoji široki strugi. Skrivnostno dere mimo z nizkim drevjem obrabčenih bregov. Mreža tanko tkanih valov se trga v razkosanih sončnih zrcalih njene gladine, se spušta med penami mimo sanjajočih otokov, ki so porasli z zelenim, v vodu prisuškujućim bičevjem in trsjem. Vrba, akacija, gaber in hrast, povsod gnezdi trop vodnih ptičev. V vročih popoldnevih kvakajo ob bregovih osamele žabe svoj vokal: »Uživaj, uživaj — v vod.v. vod. s'voh. s'voh, glej ga-glej ga.« nad neskončnim svojim aerodromom se spretavajo roji kačjih pastirjev liki pritiklava letala. Iz nebeske modrine se utrga temna silhueta čaplje, ki se previdno spušta v rjavo plitvino, kjer obstane na dolgih krakih ne-gibno zroča v moko tajno pred seboj, kjer se suklja roj nič hudega slutečih rib. Od nekod priliva trop rac, ki bučno padejo v vodo, puščajoč za seboj široke brazde. V tihih obsenčenih kotlah se v bisernih no-čeh odigravajo pravilni prizori iz minu-

kijub prepovedi še kje), z mrežami, vrša-mi, ščuko in soma na trnek, sport s trn-kom je pa dokaj bela vrana. Ni časa za to. Tu pa tam se kak mešan — gost za-bava z trnekom, zato, da imajo drugi svo-jo zabavo nad njegovim prizadevanjem. Vrše se nekake podolgaste, iz vrbovja spletene mišnice. Obtežujejo jih s kame-njem in polagajo na pripravnih mestih z odprtino v smeri toka. Kot vada jim slu-ži pšenično zrno, ki ga potlačijo v vršo s posebno pripravo. Najbolj gredo ribe v vr-šo ko se drste! Drst je torej v tej vodi mrtvaški pohod. Milijoni iker gredo v nič. Prav rade gredo ribe pred gradim vrene-mom na pašo. Torej vremenski preroki, ki si pa ne znajo prerokovati, kako naj pri-dejo iz vrše ko ob tej priliki kaj radi za-idejo vanje. Včasih se splazi požeruh som v vršo za ribo, ki mu je ušla tja. Isto na-avdo ima tudi ščuka. Oba pa običajno lo-ve na trnek z ribo. Še živo, ped dolgo ribo opremijo s trnekom na dva rogljca tako, da ji gledata iznad vratu. Riba lahko

Kramar pri lovu v vrše

18h časov: grajske gospodične poslušajo ljubezenske izlive svojih viteзов, tih trzaj lutnje se izgublja v grgotanju neslišne re-ke... Jutro vstaja izza vinorodnih holm-cev, odkoder pritkava sto in sto zvonov, da si manejo zaspane oči bele hišice v breg-ovih, kjer počiva vinska kaplja »v moki«, kaplja, ki roj vinca, da se rdeče potiš. Trda bela cesta odmeva v jutru od kole-sja vozov, ki hite v Novo mesto. Zrak se-ka motor letala, na trsu se pa ziblje kač-ji pastir in ogleduje v tekočem zrcalu svo-je izbočene oči, pisana krita, v naslednjem hipu se pa že požene za svojo družico. Do-lina gradov je pogreznjena v svojo pretle-lost, tam ni še naših nemirnih časov. Šti-rideset let za nami koraka njena zuna-jnost, njen zdravi mir, njeni nenačeti živ-ci. Iz bregov gledajo v dolino razpadajoči gradovi, nekateri so že razvaline. Začude-ni, v agoniji, sluteč šele novi čas, ki bo tudi tod napravil iz lepe idile moderno tu-ristično industrijo. Novi valpet-čas, bo s svojimi rokami strgal kopreno nad mi-rom, ki se diha tod.

ostane tako okrašena živa par dni. Prive-zana je pa na močno vrstico, trnek celo na žico, ker bi ščuka vrstico pregrizla. Vrvice je pritrjena za en konec močnejše-ga količa, ki plava na vodi, drugi konec količa je privezan na vrstico s kamnom, ki prepreči, da ne odnese tok količa. Ob breg-u je stvar bolj enostavna: trnek z vado priveže ribič kar na prvo vejo, ki visi nad vodo. Ko leže mrak, ali pa ob vzhodu son-ca, si poišče ščuka nerodno plavajočega, ped dolgega klena na trniku in se ujame.

Somu nastavijo klena bolj pod vodo na krajšo vrstico, ker je posebno odrasli som kaj lene narave in se mu ne ljubi ukvarja-ti se z napornim lovom. Ta lov se imenuje, lov na nočni trnek. Stari ribiči so si na-pravljali trnke iz dežnikovih šprinkelj. Kle-nu so potislili trnek skozi odprtino pri škrgah, da mu je gledal iz gobca, žico so pa prišli z nitjo ob hrbtno plavut. Ponoči so si svetili s slannatimi ščupami, ki jih j ezažgal pomočnik-svetlar in lovili z ost-mi. Pri nastavljanju vrš so bili ribiči naj-raje sami, bali so se namreč, da bi kak dolgoprstnež ne izvolal vrš in jih izpraz-nil.

Eden najhujših ribičev je Vrtačič iz Gri-čevja. Včasih je ribo, najraje koreslja, pri belem dnevu preganjal po vodi toliko ča-sa, da se je upehala in se pritisnila ob tla kakor noj, misleč, da je tako skrita, a tam jo je nabodel na osti. Sam pravi, da je zmo-sil v vrše toliko žita, da bi ga bilo za eno dobro letino. Se sedaj, ko se je začel pečati s svojim vinogradom, ga strast žene na vodo in prav nič mu ne verjamem, da bo pustil ribe in se oprjel vinograda.

Njegov oče je lovil tudi zlahtne rake, ki jih je nekod kar mrgolelo v Krki. Proda-jal jih je na Dunaj in je včasih zaslužil deset goldinarjev dnevno. Vrtačič sicer rad govori »latinsko«, a če je oče ujel dnevno sto rakov, je že mogoče da je toliko zaslu-žil. Kakor polhe, da je tudi rake vrag vrag in da je oče včasih ujel debelega ko močna moška roka. V kleščah je bilo mesa za kurje jajce. Bolezen je pa prišla nad ra-ke gori po Krki. Ko so bili pod Kronovem že povsem izumrli, so jih pri Otočcu lovili še vse poletje. Sedaj jih nahajajo le še v nekaterih pritokih-potokih. Pod Otočcem lovi v revirju grofa Villacencija Marghe-rya tudi Kramar iz Lutrske vasi. V št. Petru je metal svoje čase mreže stari, že upokojeni Kuhar vulgo Hudalj, v Krono-vem pa Jakše, v domačem idiomu Lavdon. Vsi ti so bili ribiči, ko so znali komaj hla-če zapeti. Vrtačič je za svojo birmo ujel velikega sulca z ostmi, da ga je bilo ku-hanega za cel jersas.

Največjo doslej ujeto ribo so ujeli pod Bergmanovim jezom leta 1915. In sicer 51 kg težkega soma na osti. Stari grof Marghe-ry je vedel povedati o somu, da je pred 60 leti pod Otočcem gotal divje race. Ujeli so ga na raco, ki so jo nastavili za vabo. Ko se je približal, se ga ubili in štirje može so ga komaj izvlekli na suho. Glavo je imel večjo ko brenca, za meso so pa dobili šestdeset goldinarjev (funt deset krajcarjev).

Nalovljene ribe prodajo domačim, do-

ber odjemalce je pa tudi pleteraki samo-stan. Dokler jih ne nalove zadostno množi-vo jih shranijo v poltarjih ali temnikih, ki leže pod vodo. V tej vedno sveži vodi osta-nejo ribe več dni. Som in ščuka pa v ujet-ništvu izbruhata pred kratkim ujeti plen. Le v največji sili se spravita nad ujete so-trpine.

Tako nudi krško ribarstvo nekaterim re-den zaslužek in le škoda, da trpijo intere-senti uvodoma popisane razmere, ki bodo v doglednem času umičile bogato reko. Če se dogajajo celo take reči, da pobijajo ribe z dinamitom, je to že višek in skrajni čas, da se nekaj ukrene. Kako, to sami najbolj vedo. Kaj pomaga, če je recimo g. Berg-man iz Novega mesta vložil mlad zarod, ki je sijalen priboljšek požrešnim kle-nom in ostali srenji. Vsake vrste roparstvo bi moralo iz dnevnega reda, strogo izjaviti tozadevni zakon in ustvariti močno orga-nizacijo, pa bi še vedno vsi lahko prišli na svoj račun: paragrafi in ribiči.

Vse to pa ne moti, Krke ne boli. Počasi vali svoje vode skozi dolino gradov. V grajskem parku pri Otočcu je hladna ti-šina. Štirokolinne katalpe sanjajo svoj ze-len sen, trstje pa šumi nad modro globino okoli starih mostov. Ob blatnih mostovih brozga blato počasni in razcefrani slajni. Od nekod se oglasi hripavi rog skavtov, ki taborijo ob hladnem bregu. Otočno mu od-govarja iz grajske pristave stari siveček — osliček Haci, ki mu je njegov hlapec Adolf pozabil navezati na r-- kamen. Haci riga le tedaj če more privzdigniti rep. Haci je star in ima dosmrtni kot... Po-letje plava v noči. Prvi suhi list pade na penasto vodo. Tihno, neslišno se oglaš-a zgodnja jesen.

Olimpijska restavracija

Najbolj internacionalna restavracija ta svetu je trenutno nedvomno olimpijska re-stavracija v Los Angelesu, kjer deluje nič manj ko 46 kuhinj, ki imajo vsaka svojega šefa. Marsikdo v Ameriki se čudi, kako je mogoča takšna potrata delovnih sil, ko bi se ta problem prehrane olimpijskih tekmo-valcev lahko rešil na čisto preprost na-čin! Toda stvar je v jedru zelo koeljična.

Vsak atlet, vsako moštvo v Los Angele-su živi po trdnjo začrtanih emernicah. Nje-gova hrana je obeneren pogoj uspehov ali pa neuspehov, ki lahko nastopijo, če se pojavijo napake v dieti. Zato je v pogledu prehrane na olimpijadi takšna difere-nciacija. Stvari, ki bi se v drugačnih razme-rah videle presodkarske, postanejo na ta način lahko razumljive.

Evropska moštva zavračajo ameriško ku-hinjo, njene konzerve in zahtevajo sveže hrane, kakršne so vajena v svoji domovini. Govorjemo mesu in telečji pečeni kajo prednost pred še tako okusnimi ameriški-mi jedmi. Nekateri zahtevajo dosti krom-pirja, drugi zopet testenine. Japonci naj-bolj čišlajo ribe, Indci zavračajo svinjsko meso. Kuharji imajo torej polne roke de-la in njih stališče je težko, kajti okusi so zelo različni, pogojji za zmago pa zavise od pravilne prehrane, ki mora vedno in pov-sod upoštevati individualne potrebe.

Mačeha tujina

Pred petimi leti je odpotovalo v južno Ameriko pet mladih Inomoščanov. Neme-njeni so bili v Brazilijo, kjer so upali, da si bodo ustvarili boljše življenjske pogo-je kakor jim jih je nudila domovina. Dva od njih sta že kmalu sprevidela, da tudi v Braziliji ne teče mleko in med. Po dveh le-tih sta se vrnila domov, rečna in še bolna povrhu, kajti v braziliskem močvirnatem svetu sta se bila nalezla malarije.

Naslednjima dvema je bila sreča nekaj časa milejša. Eden se je napotil proti jugu, dočim je drugi, z imenom Engele, rodom sin bivšega inomoškega trgovca, kupil ne-kaj sveta v bližini Ria de Janeira in začel tam kmetiti pragozd ter kultivirati zemljo. Prišla pa je svetovna gospodarska kriza in ga je pritisnila k tlem. Pred nedavnim čas-om je moral prodati vse, kar je imel, in sicer za tako neznamen znesek, da je po-polnoma obubožal.

Tudi tovariš, ki se je bil nepotil proti jugu, se je vrnil ves izčrpan in prevaran nazaj. Pridružil se je Engeleju v upanju, da bosta skupno lažje odolevala trdi in neumljeni usodi. Toda sreča se jima ni hotela nasmehnuti in tako je Engele v ob-uhu segel po samokresu, si pognal svin-čenko v glavo in napravil konec svojemu zavoženemu življenju na tujem.

Nov Robinzon

Dan poti od Londona so odkrili na najh-nem hebridskem otoku novega Robinzo-na. Samotarec, neki holandski kmet, je iz-gubljen zanimanje za vse na svetu in ne ve niti tega, kaj je denar. Imenuje se Wessel in pravi, da je od gnusa pred civilizacijo pobegnil iz domovine. Živi od žita, ki ga prideluje sam in nosi obleke, ki si jih sam izdeluje iz ovčje volne. Tu pa tam gre tu-di na ribji lov, a v svoji primitivni kolibri pa čita vsak večer sveto pismo.

lomeščansko. Kajti je še več odgovorno mesto zavzemajočih sodrugov, ki pose-dujejo soproge, katere bi tudi rade vi-sele v izložbenih oknih. Diskusija je postajala vedno srbori-tejša in bi bila to pot brez dvoma iz-bruhnila v čisto navaden prepir, da se ni nenadoma vmešal Andrej Ivanovič. On je vsem, ki so ga hoteli poslušati, pridgal, da je Engels v svojem delu »Zadruga in družina«, posvetil kar vse poglavje takim-le primerom ter ima — po njegovem — vsakdo pravico, da se do neskončnosti fotografira in izložbe-na okna v vseh možnih pozah dekorira. ... »Če pri tej stvari celo Engels za-tisne eno oko, zakaj naj tedaj mi...« Toda, to pot je Andrej Ivanovič svoj lok malo preveč napel. Soproge ostalih, odgovorna mesta zavzemajočih sodrugov je prevzela re-nična jeza in začele so svoje može huj-skati proti Andreju Ivanoviču, češ: »Pokažite mu, da vi bolj znate! Zde-batirajte ga v nič!« Vendar se nihče ni mogel odločiti, da bi tvegal kaj takega, dokler se ni končno vzdrnil Nikita Epstein. S par požirk žganja je v naglici okrepčal svoj pogum ter začel — v od-ličnem krogu strankinih somišljeni-kov — zbadati Andreja Ivanoviča in ga

Naše morje

Od 850 Din!	Za 10 dni inklu-zivno: prvovrstno prehrano, stanova-nje vse takse, elekt. luč, postrež-bo in kopalj na lastni pešeni obali — Koncerti, dancng, sport, tenis	HOTEL BON-REPOS	Korčula JUŽNA DALMACIJA 4 ure do Spli-ta, 3 ure do Dubrovnik. Erzojavi: Andreis, Korčula 27
--------------------------	---	----------------------------------	---

Zahtevajte gratis prospekt!

Najprijetnejše bivanje v Crikvenici

audi komfortni penzion-restaurant VILA RUZICA ter dependanca VILA ANETA Najtinejša oskrba ob najnižjih cenah. Krasna lega in razgled. Zahtevajte brezplačne prospekte. 95

Hotel Pension „ADRIA“, Crikvenica

pod novo strokovno upravo. Prvorazredno urejen s komfortnimi sobami. V neposredni bližini kopališča. Meji na prekrasen zdraviliški park. Izvrstna dunajska kuhinja, cene zmerne. — Lastni park in setališče. 192

Novi Vinodol

najlepše kopališče na Gornjem Jadranu z velikimi in lepimi plažami. 2 km dolga obalna pot ob lepem parku. Tenis igrišče. Prvorazredni hoteli in penziona ter mnogo vil obdanih od borov. Pojasnila daje Zdraviliška komisija. 146

NOVI VINODOL

Palace hotel Lišanj, 143
Komfortno urejen hotel v bližini kope-lišča s prvorazredno kuhinjo in terasami za sončenje. Ne manjka ničesar za naj-prijetnejše bivanje ob morju. Najskrbnejša solidna postrežba. Tekoča topla in hladna voda v sobah. Penzion od Din 65.— dalje. Zahtevajte prospekte!

Hotel KOVACIĆ

Hvar
Klimatsko zimsko zdravilišče in morsko kopališče. Moderno urejen hotel na krasnem prostoru tik morja v bližini kopa-lišča. Sončne in lepe sobe. Prvo-razredna kuhinja, ter dobra do-mača vina. Lastne ladje za iz-lete. Koncert. Tople in hladne morske kopele. Penzion od 55 do 80 Din. Odprt vse leto. Pro-spekte v slovenskem jeziku do-bite »Pri Putniku na zahtevo Vam pošlje hotelir Peter No-vak.

HVAR

HOTEL SLAVIJA
Novo otvoren hotel. Tik pri-stanišča vseh parnikov. Pri-znana izvrstna kuhinja. Infor-macije in prospekte pošlje lastnik M. MILIČIĆ. 82

Hotel „SLAVIJA“ Pension

Novozgrajen na krasnem prostoru v okrajni vil. 25 moderno urejenih sob; s te-kočo vodo in balkoni z razgledom na mor-je Lep park in borov gozd. Par korakov na plažo. Vedno svež in čist zrak. Prvo-razredna domača in dunajska kuhinja. Prospekti na zahtevo brezplačno. Brzojav-ni naslov: »Slavija«, Crikvenica. Lastnik Albin Starešina. 78

Malinska (Otok Krk)

divno morsko kopališče z več finopeščenimi plažami. Razkošno kopališče in sončenje. Bujna vegetacija. Dnevna zveza s Sušakom. Pošta, brzojav in telefon. Več hotelov in privatnih sob. Električna razsvetljava. Po-polna oskrba z vsemi ostalimi taksami vred dnevno Din 60.— Prospekte in poja-snila daje brezplačno Kupališno povjeren-stvo. 99

Peščeno morsko kopališče OMIŠ PRI SPLITU

HOTEL „BELLEVUE“
novozgrajen tik ob morju, v sobah te-koča voda, danzing na morski terasi, polna penzija, s sobo in vsemi taksami in postrežbo Din 60—85. Domača in du-najska kuhinja. Nobenih zdraviliških taks. 85a

Razstava umetnin in zbirke mesta Prage

Pod tem naslovom sta priredila A. Ma-tejček in L. Salone razstavo o Obecnem domu ob priliki letošnjih zletnih dni. V uvodu razstavnega kataloga poudarjata, da ima mestna občina v programu ustanovitev lastne Galerije. Razstavljene umet-nine bodo tvorile jedro Mestne galerije. Raz-tava prikazuje le izbor celokupne mestne umetnostne posesti, pregled pa je jasen in priča še posebej o njeni intenzivni zbirateljski podjetnosti od prevrata do naših dni. Vrzeli ki so še danes očitne, bodo roke strokovnjakov odstranile, z na-kupi izpopolnili in obogatili Galerijo, ob še strožjem vrednotenju. Večina del je iz druge polovice prejšnjega stoletja in iz novejšje produkcije češke umetnosti. Staro češko umetnost zbirajo druga društva in institucije, češka kulturna politika je v tem pogledu smotrna in se giblje v prav-em okvirju.

Glasom kataloga je razstavljenih 209 umetnin, katere potkajo od 118 različnih avtorjev domačega porekla. V oklepaju navajam imena onih mojstrov ki so sploš-nejše znana preko čeških meja, posebej pa onim Slovencem ki gole ožje kulturne stike do Cohov. (Aleš, Brožič, Cermak, Kaf-ka, Manes, Mafatka, Mucha, Myslibek, Preisler, Schirner, Slaviček, Sucharda, Spa-ciel, Stursa, Svabinsky, Uprka, Zenisek). Razstava je Perez starejših in novejšje češke likovne umetnosti, ta je vplivana po zapadu, posebno močan je francoski vpliv, vendar so se nekateri umetniki povzpeli do individualnega močnejšega izraza in v teh je češka zemlja izkristalizirala sol če-ske umetnosti. Na tej razstavi pogrešamo nekaj krepkih reprezentantov češk. slikar-stva iz konca minuloga stoletja, dela le-tah so na razstavi Generacije likovne umetnosti Narodnega gledališča, o kateri še poročam.

Stursa s svojim »Ranjencem« v središču krožnatega prostora za plastiko doseza najčistiji vtis. Mimo te bronaste skulpture ne more gledalec brez pretresljajev. Mlad mož gole postave, smrtno zadet pada na zemljo, vsak hip telebne mrtvo telo na tla, nčdar več se ne dvigne v življenje. Dvojni izraz te skulpture je čudovit, telo zamira, še poslednji utrip in duh odplave v vsemir-je, materija pa se strne z zemljo. Menda je kipar ustvarjal to umetnino v mislih na mladost vseh narodov katero je pobrala vojna vihra, postavil pa je spomenik tudi — sebi, svoji tragični življenjski usodi. V vsej češki moderni plastiki se ne spomnja-m umetnine življenjsko resničnejše, moč-nješe v izrazu bolesti.

»Ranjence« je prerastel goši spomenik vojni žrtve, izraža se v tragiko človeške bitja in nehanja. Anton Stupica

Divji belokožec v Himataji

Angleški alpinist F. S. Smythe, ki je la-ni splezal na 7756 m visoki vršec Mount Kameta, pripravila novo odpravo k izvirk-om reke Ganges. Vzporodno zasleduje še neki postanski cilj. Slišal je namreč, da se skriva v bližini izvirkov Gangesa belo-kožec, ki je pobegnil od civiliziranih ljudi ter živi tam kot divjak. Tega podvigovnega belokožca hoče Smythe najti. Ob tej pril-i-ki pripominjamo, da ta primer ni prvi svo-je vrste v zgodovini, kajti že pokojni raz-skovalec Nordenskjöld je svoččas našel med domačini v osrednji Boliviji nekega člana lordske zbornice, ki je dal slovo kul-turi in se navzel na stare dni popolnoma in-dijanskih običajev.

Odprava »Rušanova«

Znani raziskovalec polarnih dežel prof. Samojlovič je pred kratkim izjavil, da bo ledolomilec »Rušanov« v najbližnji prihod-nosti nastopil vožnjo v severne vode, kjer bo predvsem izmenjal štiri koloniste, ki oskrbujejo že dve leti neko oddaljeno ona-zovalno postajo, ki služi znanstvenim svr-ham. Od tam bo krenil »Rušanov« proti Tajmiru. Na tem polotoku bo izkrcal po-sebno ekspedicijo pod vodstvom dr. Ge-orgijevskega, ki bo v naslednjih mesecih hidrološko raziskoval nabrežje in morsko dno. Predvidoma bo napravil ledolomilec »Rušanov« 800 km morske poti. Ekspedi-cija je prenašana na dva meseca in pol, če bi pa nastale slabe vremenske razmere, bo treba računati tudi s prezimovanjem v ledovju in v tem primeru se bo ladja vr-nila med ljudi šale čez 16 mesecev.

B. Levin: 17. vrsta zgoraj

Andrej Ivanovič je veljal za najmo-drejšega komisarja v vsej guberniji. Najstarejši sodrugi so imeli navado re-či o njem: »Če bi le imeli kak ducat več takihle ptičev, kakor je Andrej Ivanovi-č. Kakšna glavica! Kako ti citira Lje-nina in Marxa!« In brez vse šale, meščani, kar je res je res: debatirali z osebnostjo Iva-novičevega kova niso bile mačje solze. Prepričan sem bil na primer, da si ga že temeljito položil, pa te je nenad-no ošvrknil: »Oprostite, prosim, Lje-nin vendar pravi v 15. zvezku, 7. po-glavje, 17. vrsta od zgoraj...« Rrresk, pa zini še katero, če se upaš. Obstane nem in trd, kakor ob steno pritrjena ploskev. Šele polagoma pri-deš k sapi in jameš ponižno jecljati: »Ah, da, saj res, čisto sem pozabil. Se-veda, kako pa, jasno...« Spominjam se, kako je nekod v par-ni kopeli nastalo prerekanje, ali imajo komunisti in sodrugi pravico posluževati se maserija, ali se morajo sami lastnoročno otirati. Prerekanju ni hote-lo biti ne konca ne kraja, ter je že po-stajalo bolj vročekrvni diskusiji podob-no. In brez dvoma bi se bila vsa stvar

razrastla v strasten spopad, da se ni nenadoma pojavil iz sopare Andrej Iva-novič. Takoj je bilo vse pomirjeno. »V tretjem zvezku svojega »Kapitala«, stran 435, deseta vrsta od spodaj pravi Marx: »V dobi ruskega »Nep-a« je čla-nom komunistične stranke dovoljeno po-služevati se maserija.« Vse je onemelo, kakor bi odrezal. Maseriji pa so se od hvalečnosti plazili po tleh. Ali pa drug primer: Žena nekega komunista, ki je sedel na odgovornem mestu, je zbolela na fo-tografomaniji. To se pravi: pri vsakem od treh fotografov, ki so v tistem kraju izvrševali svojo obrt, se je pustila po-trikrat na dan fotografirati. Vsakokrat v drugi pozi, seveda. Enkrat pri tele-fonu, potem s težkim vojaškim samo-kresom v roki, drugič spet z mucko v naročju, ali pa v sedlu, na primer, naj-večkrat pa z rožo, katero je držala z vso možno gracijo, vzdihujoče, pred nosom. Končna želja vsega početja te fotografomanistke je bila: vse fotografs-ke izložbe v mestu napolniti izključno s svojimi fotografijami. Zdadci pa se naenkrat dvigne protest drugih komunističnih gospa. Govorilo se je dokaj odkrito in jasno, češ, tako početje je — milo rečeno — precej ma-

Med našimi drevesnimi tesači in plezači

Njihova obrt, tesarstvo, je resna in za nje življenjskega pomena; saj jih edino ona preživlja; poletni in pozimi; vedno, tudi v budih časih; nezaposlenosti in brezdelja ne poznajo; vrh tega sta njihova obrt in izvrševanje njihovih poklica edina na svetu neobremenjena z davki, pa tudi nista navezane niti na mojstrski izpit, niti na kraj, niti na državo, niti na čas. Ples in plezanje v značnih višinah sta z njihovim življenjem tako tesno zvezana, da sta jim poklicno udejstvovanje in zabava obenem. In ker nič ne plačajo davkov, tudi ne zabavajo nobene vstopnine, če jih kdo hoče gledati, opazovati in občudovati pri njihovih vratolomnih plesih in skokih. Za nameček imajo tudi še svojo godbo. Piskaače, bobnarje in bobnarice; pa tudi pravočista glumpasta glumacija jim ne manjka, da skrbi za smeh in zabavo.

Največji med njimi, najsretnjeji tesar, velik umotnik v plezanju in skakanju, ki obenem pri svojem delu najglasneje piska otkočno na svojo žvegljo ali pa razposajeno žvižga, se smeji in močno udarja na bobni, je njih vodja črna žolna. Če bi vse žolne in dotle, kar jih živi v naših gozdovih v dolinah, na gorah in planinah, to so: črna, zelena in siva žolna, pa veliki, srednji, mali, lubohrbtini in brostri detel — zadržala dva samo v mirnih gorah — lepo razvrstili v štirikotni in jih slikali, potem bi slika izgledala kakor pisana preproga, kakršne nosijo k nam na prodaj iz južne Dalmacije. Te barve so v svoji sestavi za slovensko oko nekaj nenavadnega; črna in rdeča, zelena, črna in rdeča; potem pa črna, belo in rdeča; na tem in onem tudi nekaj sivega; to vse je tako pisano in pestro razporejeno in razmetano v lishih in prozahnih ali rumenih glavah, po črnih ali črno-belo pisanih perutih, po zelenkastem trebuhu, prav pri vsakem drugače, da je ta družba naših drevesnih tesačev in plešačev res pisana.

V jutranjih urah, ko so drobnji pevci že utihnil, zadržuje v gorskem gozdu neko čudno dleskanje, drmanje in ropotanje; misliš bi, da v bližini nekdo enakomerno udarja na najkrajši bobni. To je ljubozonska pesem črne žolne; ta pesem pa ji ne prihaja skozi grlo, ni sploh noben živalski glas. Da privabi in prikljče za zakonsko življenje družico in da obenem jozi in prepodi sosednega tekmočca, je samec oklenil tanke suhe veje in na vso moč enakomerno s kljunom bije na njo, da se kmalu začne ritmično tresiti, doneti, drnjeti in bobneti. Vsek po svoje, veliki divji petelin, ruševac in žolna. S tem pa seveda ni rečeno, da bi bila narava žolnam odredila dor glas in petje, življenja in piskanja. Nasprotno: celo zelo glasno, jasno in čisto kot jeklo znači piskati in živčati kakor kobiljar ali kulkavica; najglasneje seveda črna žolna. Kdo ne pozna onega otkočnega klika in njeke sive žolne, pivke, ko v listnatem gozdu in v sušenih livadi pri vročem solncu tako miko prosí za blagodejni dež.

Na svoji nadaljnji poti po gorskem gozdu si dospel pod staro, bolno in vidno hirajočo smrekico. Njeno deblo je prav od tal pa do suhega vrha razzorano, razcepčeno, razbito in preluknjano. Skorje in lubja na njem skoro ni več; vse leži na tleh razmetano daleč naokoli do pet metrov od debela; tenka vlakna, manjši in večji kosi in kosmiči debele skorje in skorje prarite in prebokane skorje; treske, en meter in še več dolge, razcepčene in razsekane; v debelu samem pa tisoč in tisoč luknjic in luknjic; velikih in globokih, da bi vanje lahko vtaknil svojo pest; pa zopet tako ozkih in takih luknjic, špranj in razpok, da bi komaj mezinček šel vanje. To je delo naših drevesnih tesačev. Zdaj ni več nobenega bližnjega smreka je popolnoma suha; v njej, v njenem trhljem debelu ni več nobenega soka življenja, nobene mravnice, nobene žuželke, nobene črtnice. Zolne in detli za sedaj tu nimajo več opravka. Na bližnjem

drevesu, ne daleč proč, pa jo lahko opazuješ. Sedla je na spodnji del stare bukve; z močnimi prsti, izmed katerih sta dva naprej, dva nazaj obrnjena, opirajoč se vedno na dvojnata repna peresa s krepkimi tulci, se čvrsto drži vertikalno širokoga in gladkega debela. Sedaj potrka s svojim ravnim, dolgim in robatim kljunom. Če je pod kljunom vse trdo, zdravo in sočno, odskoči in skoče v kratkih in hitrih skokih naravnost od debela ali vijakasto okoli njega navzgor, pa vedno trka in poskuša. Više gori pod starijem vršcem je že na prvo trkanje zabobnelo votlo; pod kljunom je odgovorilo, začelo je gomzati in bežati na vse strani. Sedaj je treba gledati našega drevesnega tesača pri njegovem delu. Držeč se z nogami skorje in oprt na rep, trka, buta in udarja s kljunom neusmiljeno, ječi pri tem silo in moč udarcev z vsem prednjim delom svojega trupla, trga in cepi zrahljane kose, liči, bije in tolče, kakor da bi kdo s kljunom in dletom hotel vložiti dokler se razbita vrata v stanovanje najskodljivejših drevesnih žuželk ne odpro na stežaj. In tedaj se prične pojedina, toda ne ob pogrnjenih in obloženi, temveč prazni miri. Vsa golazen se je bila pokrila pod skorjo. Toda žolne imajo prožni jezik, ki ga lahko poljubno podaljšujejo in iztežujejo; obozržen je na koncu s kaveljčki in ves ovit z lepljivo snovjo. Z njim šviga in strelja kakor s puščico za bežečimi žuželkami, jih vleče po vrsti iz skrivajših in spravljanih lažni žolodoc; manjši mrčes in črtnice pa kar na lepilo jezika obvisne in ne morejo nikamor uteči. Tako imajo žolne in detli od zore do mraka dela in jela več kot dovolj.

Na drevesih prežive celo svoje življenje; na debelih in vejah plešejo in plezajo navpično od spodaj navzgor, pa tudi vodoravno po vejah sem in tja; na rozovile in kobolje, na storžje in rožice se obušajo in jih obirajo prav kakor ververice in majhne opice, in ker se poleg mravnice in drovne golezni hranijo tudi s semenjem, večini njih nič ni treba čez zimo na juž. Naš najbližji znani in najbolj domači jeklenodorni brglez — na Koroskem imenovani — ima še prav posebno spretnost v plezanju in v plezanju. Edini izmed vseh četudi najmanjši, zna tudi plezati po debelu od

zgoraj navzdol, s glavno obrnjeno navzdol, ne samo od spodaj navzgor kakor ostali, in tudi vodoravno ne samo na veji, temveč tudi pod njo, visoč na njej, kakor da bi držal in drsal pod njo, in to kljub temu, da ima kot izjema med žolnami in detli samo tri prste. Oni dleskot, klokot, ropotanje in bobnanje pa zna vse ono najbolje izvajati črna žolna, ne le kadar je to izraz njenega hrepenja po ljubezni in družici, temveč zlasti, kadar zaljubljeni parček prvič začne delati gnezdo in dom zase in svoje mladiče. V gornjem delu drevesnega debela na določenem mestu začneta in in ona tolči, sekati, vrtati, biti in udarjati s kljunom s neverjetno vztrajnostjo in močjo, da se razlega daleč po gozdu, kakor da bi pravi tesači obdelovali s sekirami, s kiji, z dletom, z žago in kladivom posekane gozdne orjake. Tako nastane v izdolbenem duplu trajno gnezdo in ležišče, varno pred vremenskimi nevarnostmi in drugimi sovražniki, za leta in leta za isto samico in za istega samca porabno, samo da ga spomladi nekoliko popravi in na novo uredi. Manjši detli, zlasti pivke, ki ne znajo tako spretno tesati, ključati in bobnati, si zgrade svoje vališče v gnezdišče v kakem mehkem, trhljem listovcu, v preperelom svrhu ali štoru; pa si tudi bolj in rajši iščejo hrane, zlasti mravelj, na gozdni in obgozdni tleh nego na drevesih.

Nekaj manjša vsem našim žolnam in detlom: družabnost. Kakor so sicer dobri in skrbni zakonci in starši, tako samotarijo najkrajši zase v svojem revirju. Če pa znaš trkanje in bobnanje črne žolne spretno posnemati, bo hitro priletela in te bo z začudenjem in občudovanjem začela debelo gledati pri tvojem početju; pa bo potem koji tudi sama začela trkati in bobnati, kot da bi ti hotela pokazati, da to zna še boljše ona sama.

V zeleni delavnici, na plešaču in plezaču naših žoln in detlov se v zabavo gledalec in opazovalec kot zadnja — samo poletni — pokaže naravnata glumpasta glumacija — viedlavka. Narava ji ni dala nobenega obrambnega orožja razen zvižga. Če se ji prikažeš da žuti pretečo nevarnost, se namudne, čudno podaljša vrat in glavo, sikačič moli iz kljuna okoznašičični lepljivi jezik, na čuden način zavije glavo in oči na vse strani, in tako z neverjetno spretnostjo posnema — struneno kačično sovražništvo zbeže pred to čudno prikaznico, ti pa si se malo pozabaval na njen račun.

Dr. Fr. MIŠIČ.

Kmetijski vestnik

Kisanje krompirja za krmo

Kisanje (ansiiranje) krompirja v krmilne svrhe je po kmetijsko naprednejših krajih precej v navadi. Kakor so načini izvedbe takega hranjenja različni, so tudi silosi (tu zadržujemo jame) razne vrste, kajti krompirj moremo kisati sirov ali parjen, z dodatkom mlečnokislinskih bakterij ali brez njih.

Kisanje ima pred navadnim vzkliščevanjem krompirja razne prednosti. Predvsem omogoča boljše izrabo nagnatega in namrznega, posebno pa krompirja takih letin, ko so gomolji splošno povdženi močnemu gniljstvu. Izgube na krmilni vrednosti so majhne. Tudi se s kisanjem odkrižamo tvorbe solanina, kakor se pojavlja v kleteh, ko krompir v njih začne poganjati kal. Posebno priporočljivo je kisanje krompirja od obilnih letin, ko je cena nizka in je krompir hudo spraviti v denar. Kisani krompir, ki dalje časa zdrži kakor po kletah hranjen, nean v naslednjem, morda istočasno tudi krmako slabem letu še v poletju prav pride.

Kisani krompir s pridom uporabljamo za krmiljenje goved in drobnice, posebno pa svinj. Govedu ali drobnici ga moremo na dan pokladati do 40 kg, ako je žival težka 1000 kg (torej 500 kg težki do 20 kg dnevno). Svinjam ga smemo (parjenega)

pokladati še v večji količini. Krmilna vrednost takega krompirja je skoro enaka oni krmil, ki je pripravljena iz presnega blaga.

Ne samo, da je kisan krompir glede na pokvaljivost vsaj enakovreden s hranjenjem po kleteh, nego ima tudi gotove prednosti. Nagnit in namrzel krompir ohranimo s kisanjem pred propadom, odnosno pokvaro in je namrzel krompir zaradi nastajajočih sladkorja za kisanje še prav posebno primeren. Tako konservirani krompir malo izgubi na težji, povprečno samo 5 %, v kletah pa lahko 10—15 % in več.

Sirov krompir se sme kisati zrezan samo v takih jamah, ki ne propuščajo vode (vlag) in ne zraka. Brezračnost in brez svetlobe je seveda pogoj tudi za vse druge načine konserviranja.

Parjen krompir v plasteh nabijemo v jame v hlovnati ali glinasti zemlji, ali pa seveda v zidane, vendar slednje vse zadržuje zelo podraži. Ako ga vkladamo v jame v navadni zemlji, je dno in stene dobro obložiti s hlovo ali glino in nato dno in stene pred vlago zavarovati še s staro strešno lepenko ali pa z deskami (ne s slamo). Preden krompir parimo, se mora primerno oprati in zrezati ali zbiti, da se boje in hitreje prepari. Vlagati se sme do take višine, da ga potem na vrhu pokrijemo tako, kakor smo obložili in obrkili dno ter stene, in da na vse to damo kalih

30 do 50 cm šibite (stlačeno) plast rezanice ali plev ter končno še toliko zemlje, kolikor se v posameznem kraju zdi potrebno, da ne bo krompir zmrazil. Istočasno mešanje rezanice s krompirjem pri vkladanju ni priporočljivo, dobro pa je pridati nekaj soli. V splošnem je najbolj priporočljivo kisati parjen krompir.

Ko zopet jama odpremo in začnemo krompir uporabljati, je priporočljiva hitra raba, da krompir ni predolg v stiku z zrakom, ker potem začne postajati nekako žarek in ga posebno svinje potem nič preve ne marajo. Velikost jam naj bo tolikšna, da bo možno vsebno vsake pokrmiti v enem tednu. Zato naj bo tam jem več.

Nekateri gospodarji privedajo krompirju pri konserviranju tudi kulture mlečnokislinskih bakterij s tem, da blago pred vkladanjem poskropijo z mlačno vodo, katero so bile pridane te bakterije. To dodajanje ni neobhodno potrebno, vendar je pri rabi bakterij izguba količine dokaj manjša.

Vkisani krompir živali rade jedo in jim tudi telne.

Kako velikega pomena je kisanje krompirja takih letin, ko je krompir močnejše nagnjen k gniljstvu, kaže potkus, ki je bil izvršen l. 1922 v Nemčiji. Parjen krompir so spravili v zidane jame, ki so vsebovale po 1 kubnični meter (1000 litrov), enake količine krompirja pa so kakor običajno shranili v kleti. V teku 6 mesecev je po količini bilo pri krompirju v kletih 62 %, pri onem v jamah pa samo 15 % izgube pri količini. Izguba beljakovine in škroba je bila približno enaka. Okisani krompir je bil dober in so ga svinje rade žrle.

Riziko pri kisanju ni velik, kajti nobena sočnega krmila ne moremo tako dobro konservirati kakor naš parjen krompir. Uporaba krompirja za krmo ima posebno pri svinjah velik pomen. S krompirjem odebene svinje imajo kakovostno mnogo boljše meso, s peh pa kakor one, ki jih opajajo s koruzo. S krompirjem pitana žival ima potem primerno trdnjše meso in s peh. Saj je znano dejstvo, da se da vse lepše uporabljati meso naših, s krompirjem krmiljenih svinj kakor pa ono razmečano hrvaških živali in da se od speha naših svinj navre več sile masti kakor od razmečanega speha hrvaških.

Dipl. agr. Anton Jamnik.

Zoritev paradiznikov

Paradizniki so se v zadnjih desetletjih tudi v naših krajih zelo udomačili. Ni ga skoro vrta, kjer ne bi vzgajali te koristne rastline, ki je rastlina južnih krajev. Pri kulturi te rastline je treba to dejstvo v polni meri upoštevati. Paradiznikom se mora torej nuditi na vrhu solčni prostor.

Ob koncu julija imamo tudi že pri nas prvi pridelek, in to najzgodnejših sort, kakor so: knajl Humbert, ficarazzi, Alice Rosswelt itd. V novem času imamo razne križance, ki zelo zgodaj zorijo in dajejo precejšnji donos (od 6 do 8 kg plodov na rastlino).

Sedaj je prav za prav skrajni čas, da prikražjamo sadikam vrhove in odstranimo s tem tudi vse cvetje na njih. Tako ohranimo samo glavne poganjake, na katerih se razviti zeleni plodovi, ki bodo v teku meseca dozoreli. Vrščikanje, ki ga na ta način izvedemo, ima namen rastlino prisliti do tega, da pridejo vse redilne snovi v prid dozorevajočim plodovom. S tem postanejo plodovi mnogo debelejši, prej dozorejo in so v vseh ozirih prvovrstni za rabo. Čisto napačno pa je, da odstranjujemo okoli plodov rastoče listje z namenom, da pride solnce do plodov. Brez listja tudi paradiznik ne more uspevati. Mnogi si pomagajo na ta način, da navežejo plodove na kolčke ali žico, tako da jih čim bolj izpostavi solncu. Vendar pa to ni neobhodno potrebno. Ko v jeseni pritise žo slana, odstranimo zelene plodove in jih damo dozoreti na solnčnih prostorih. Kakovost teh je pa seveda že manjvredna, ker ne dozorevajo na rastlini.

Prihajamo torej v čas, ko je dobiti vse polno paradiznikov na domačem vrtnu ali pa na trgu po zelo nizki ceni. V zimskem času je pa paradiznikova mezga zelo draga. Zato skrbne gospodinje vlagajo in kon-

servirajo paradiznike na razne načine. Ona, ki ima dovolj Weckovih kozarcev, jih vliaga kar cele. Druge jih zopet sušijo in delajo mezo. Za Weckove kozarce je vzeti srednje debele, lepo rdeče, brezhibne ter na prezele plodove, ki imajo še nekoliko čvrstejše meso. Paradiznike moremo vlagati kar cele ali jih pa olupimo. V zadnjem primeru jim moramo kožo predreti s kako iglo. Lupljenje paradiznikov pospešimo s tem, da sadove poprej pomočimo v vročo vodo. Zatem plodove lepo in tesno vložimo v kozarce, ki jih zalijemo s prekuhanom vodo ter jih steriliziramo pri 90 do 100 stopinjah Celzija pol ure.

Za napravo paradiznikove meze uporabljamo samo popolnoma dozorele plodove, ki jih razrežemo in brez vode dobro razkuhamo. Zatem jih pretlačimo ki pasiramo skozi sito, nakar pustimo brozgo preko noči na miru, da se na vrhu nabere voda, ki jo odstranimo, zgoščeno brozgo pa vložimo v steklenice, kozarce ali lonce. Tako napolnjeno posodo dobro začepimo ali čvrsto z motvozom in pergamentnim papirjem zavežemo nakar jo kuhamo pol ure v vodni kopeli. Shlajeno posodo zamažemo nato na vrhu, posebno pri steklenicah in kozarcih z ožjimi vratom, s pečatnim voskom ali s smolo ali pa s parafinom, da tako preprečimo dostop zraka; mnogi tudi solijo to mezo, preden jo vlagajo v kozarce.

Včasih gospodinje tudi sušijo paradiznike. V ta namen jih razrežemo in polagamo sušijo v krušni peči ali na štedilniku toliko časa, da so suhi, a se ne smejo prežgati. Pri sušenju je paziti, da so kosi obrnjeni s razrezano stranjo navzgor. Nato jih vložijo v vroče ter hranijo občasno na primernem prostoru za zimo.

Prav primeren recept za vlaganje paradiznikov v kozarce je naslednji: Vzemi proces delno korenino zelene, eno čebulo in eno čebulno cimo, kar razrežeš ter kuhaš s nekoliko vode. To se primeša potem petim kilogramom paradiznikov. Paradiznike je poprej razrezati ali zmasiti z rokami. Čim je to delo izvršeno, je zmesati obe vsebini, nakar se zmes precedi skozi sito in se ji doda do 50 dekahogramov soli. Vse to je temeljito premešati. Mezgo je nato napolniti v steklenice in dobro začepiti.

Sicer so še drugi načini konserviranja paradiznikov, vendar so zgoraj navedeni vsakakor upoštevati vredni. Brez paradiznikov bi nobena naša gospodinja ne smela biti. Ima naj jih na razpolago skozi vse leto v tej ali oni obliki, ker je njihova uporabnost zelo velika.

KIMOVEC & Co

d. s. o. a., trgovina s stroji, motornimi vozili in tehničnimi predmeti

LJUBLJANA, Tržaška cesta 10, I. nad. posreduje

nakup in prodajo dobro ohranjenih avtomobilov in motornih koles, strojev i. t. d. Lastna garaža. Zaitovajte obisk. 9365

Otvoritev gostilne!

Centenemu občinstvu naznanjam, da bom dne 14. t. m. odprl gostilno

na ZELENEM HRIBU nasproti Dolenjskemu kolodvoru.

Centenim gostom se priporočam in jamčim za solidne cene, točno postrežbo, dobro domačo hrano ter pristna vina!

10972

Ivan Usenk

Janko Kač:

GRUNT

Martin Brič, pokojnikov vrstnik, je sklonil glavo in obujal spomine.

»Kolkokrat sva skupaj peljala flos do Rogljice in še dalje prav do Belega grada. Ni še bilo železnice; z vozni, kula so jim rekli doli, smo se vozili po tri tedne domov, med cigani in drugimi potepuhi, da si moral imeti nož vedno pripravljeno. Zadržkega Vnuka Jeraja iz Niske in koliko drugih ponosnih gospodarjev si štel med prijatelje. Ni ga boljšega prijatelja od gorogrskih možakov. Trd rod je, toda dobrega srca...

Matijev pogreb se je vršil na nedeljo in so se ga udeležili poleg vaščanov vsi mogotci iz doline.

VIII.

Polona je zelo potrla Matijevo nenadna smrt. Ko je pomagala pipati pozno repo, jo je napravil mrzel jesenski dež. Drugi dan jo je pa podrla. Silna nahuha jo je podila iz gorke postelje sredi noči, da si je prosila le eno — smrt.

Micika je ni zanemarjala in ji je stregla kakor lastni materi. Edino razvedrilo v dolgi zimi, ko jo je hotela kar zadušiti, če je pomolila nos v megleni zrak, in edini tovariš ji je bil Tonček. Po izgubi starega očeta se je otrok z vsem srcem oklenil Polone, ki mu je vedno dajala skrivaj od svojih priboljškov, da ni videla Micika. Tudi Anzek je prihajal k njima, kadar je bila mati zaposlena v kuhinji. O zakladih, ki jih čuvajo kače s kronami na glavah, o zakletih kraljičinah in zlih čarovnicah jima je pravila Polona čudovite zgodbe, da nista genila svojih oči od njenih ust.

Po polževo so tekli bolnici pusti dnevi. Od časa do časa pa je spet oživela, ko je prišla Fidelčka s košem novic in vaških marnij. Čeprav ni verjela starka vsem njenim besedam, vendar so ji bile v veliko uteho sredi puščobe. Radovedne vaške ženske so izpraševale Fidelčko, kako je s Polono. Skomignila je za rameni in menila: »Zelenje jo bo porabalo...«

Pa je ni. Majeve toplota je odgrela tudi njene kosti in voljan zrak je umiril piskaače njenih pljuč. Z otrokoma je posedala pod črnico, opirajo se na Matijevo palico. Ze več let niso tako pridno rofjile čebele kakor tisto pomlad. Kakor orjaški grozdi so viseli roji zdaj na črnici, zdaj na hruški, ki je stala v vrtnem kotu vsa opeta z izabelinim penjevjem. Polona jih je onemogla gledala, kako so odleteli drug za drugim v gozd in z njimi so šle njene misli:

»Kako je še lani Matija navezal na hmelovko panj in ogrebel vanj novo družino. Še zdaj so napisani na čebelnjakovih zadnji steni roji tri in petdesetih let nazaj, odkar je prevzel Matija z gruntom tudi čebelnjak, ko mu je vzela očeta kolera, ki je tisto leto pobrala mnogo ljudi. Še jo pomnim, šibo božjo! Moča je vzela dve leti prej vse pridelke. Kozolci so bili majhni, pa se je ocimilo in segnilo žito na polju. Fižol se je sprezal in je zelenelo zrnje po razgonih. Ko smo

orali krompir, je smrdela gniloba cele dni po polju. Hudo prizadene toča tistega, kogar oplazi; lakote pa ne dela, le reveža kmeta. Suša je hujska, znjo že gre kos kruha, moča je najgorja, ko vzame tri kose kruha, kakor prav govori stara izkušnja. Drugo leto moče so bile že jeseni prazne kleti in kače. Samo repo in korenje smo otepali vso zimo, da smo bili lačni še, ko so bile mokre žlice, in so hodili otroci okrog trebušasti kakor prehitro odstavljena teleta. Na pomlad je bilo treba delati, pa ni bilo jela. Turšičino štokovje, ki je ležalo že več let na svilih, so mlieli mlinarji. Ko so jemale gospodinje te prešce iz peči, ni bilo treba veslice; kar z grebljico so potegnile ta čudni kruh v kvasnice, postavljene nad pepelnjak. Trave so skuhale na nezabeljenem kropu in polile te štokovjeve prešce. Kakor živo srebro je zdrknila skozi ta jed. »Netek je prišel v goste« so tarnali starci in kadili po hišah s korenjem madrakore, da preženejo nevidnega gosta. Ne čarovnije ne molitve niso pomagale: netek se ni dal odgnati. Zaman so prosili berači hrane, ker lakota ne pozna usmiljenja. Za cestami so umirali reveži; pri žalcu so našli nekega, ki mu je še trava molela iz ust, ki jo je z zadnjimi močmi mulil ob cesti. Pa je pričela kositi kolera. Kar cele hiše so izumrle, da so iskale graščine, kdo bo dedoval za njimi. Ko je zorel ječmen, so ga hodile ženske s škarjami strič. Z ječmenom sta pojenjali tudi kolera in lakota. Še čebele je pobralo, da sta ostala samo dva slaba kranjčiča...

Tako so minevali dnevi in Poloni se je vidno vračalo zdravje. Samo to jo je hudo bolelo, da se ni nihče brigal za čebele, ko je uhajal roj za rojem v hosto. Moških ni bilo doma, ženska se pa ni brigala.

Nekega julijskega popoldneva se je usedel lep roj komaj dva metra od tal na povešeno mlado slivo. Polona je drmala, Anzek se je pa igral v travi. Tedaj je priteknel Tonček iz šole, vrgel torbo za mizo, pa hitel brž k stari mami. Ko je zagledal nizki roj, je nemudoma sklenil in rekel Anzku:

»Ogrebel ga bom, da ne uide.«

»Te bodo opikale, je svaril bratec.«

»Ne bodo me ne!« se je korajžil Tonček in otevel prazen panj na močno obrezljino. Poskusil je še, ali bo dovolj močno, nato pa si pokrtil glavo z Matijevim klobukom, obitimi na krajcih s črno tančico. Tudi pipo je vzel z obloge, stekel po žveplenke* in jo prižgal.

Varno je vdol dolgi grozd čebel v panj in ga potresel, da so se vsule vanj žive grozdove jagode. Ročno je spustil k sebi polni panj in ga zaprl s končnico. Nič se mu ni zgodilo. Dvoje ubežen je pa planilo v Anzka, ki je stal malo ob strani in gledal Tončkovo umetnost. Nekaj časa se jih je Anzek otepal z rokami, potem pa je kriknil:

»Usekala me je...« in planil v jok, da se je prebudila Polona in vzkliknila nenadno zjubena:

»Kaj pa je spet?« Anzek je priteknel k nji in pokazal na koren

* stara vrsta vžgalic, ki so imele fosforjeve kapice na žveplenem lesu.

svojega nosu:

»Tukajje me je usekala čebela. Tonček jih je razdražil.«

»Saj jih nisem, je ogrebel sem roj!« se je hitel zagovarjati in postaviti Tonček, kazaje na polni panj, ki je šumel poleg njega v travi. »Lej ga fanta, pa si jih res!« se je oveselila Polona, prišla Anzka za čelo, potisnila njegovo glavo od sebe, svojjo pa nagnila nazaj, da je bolj videla želo, ki je ticalo v rdeči koži prav v sredi med obrvmi. Z nohti ga je prijala in ga s sunkom potegnila iz kože, pomazaje ranico s slino.

»Po kuhinjski nož skoči!« je rekla Tončku, ki je bil v nekaj skokih že nazaj. S strahom se je odmaknil Anzek pred nožem, Polona pa ga je potegnila k sebi:

»Saj te ne bom urezala. Na čelo ti ga bom položila, da umiri mrzlo železo bolečino.«

Tonček je viložil svoj roj poleg drugih panjev in rekel stari materi: »Kadar bom jaz doma, ne bo ušel noben roj več. Vse bom — ker mu je kar sredi besede vzelo sapo, je pogledala Polona, kaj mu je, in videla, da se je opiral z obema rokama ob čebelnjakov ogel in silno bruhal. Poleg nog se mu je kadila dedova pipa.

»Ne bil bi smel kaditi! Ni za te taka reč, ga je pokarala Polona. Tonček pa je v bolečinah že sam pri sebi sklenil, da ne bo več tako moževal.

Vse bi se bilo še dobro izteklo, da ni Polona s strahom opazala, da je Anzek vedno bolj zabuhel v oči. Tonček je moral po vodo in hodno otročjo. Toda tudi ti obkladki niso nič pomagali. Otekline je rasla, da je kmalu gledal Anzek le še skozi ozko špranjo kakor mladi piščiki, ko izpregledavajo. Preden je minila ura, ni mogel Anzek več odpreti oči in je silno vokal...

Takrat je prišla domov Micika, ki je nesla malo južino na polje. »Jezus, Marija, ti meni pomagaj! Kaj pa si si napravil Anzek?« je planila v otroka mati in ga vzela v naročje.

»Če-bbb-ela me je« je s težavo povedal Anzek med mikanjem joka in dvignil proti nji svoje zabuhle oči.

»Kaj si jih dražil?« je vrtala mati.

»Tonček jih je ogrebel, pa me je usekala«, je zatožil po otroški navadi mlajši bratec starejšega.

»Ti seme pankrtsko«, je hlastnila Micika za ušesom od prvega kajenja še vsega zelenega Tončka, da je bridko zajokal. »Zato smo se te usmili, da si mojega otroka poškoval.«

»Ne govori tako«, se je vmešala Polona in se potegnila za Tončka. »Saj ga ni nalašč. Sam je bil kriv Anzek, zakaj je pa šel blizu.«

»Moj otrok lahko hodi, koder hoče, saj hodi po svojem«, je počutila mater Micika, poudarjaje vsak zlog, in vprašala Tončka:

»Kdo ti je rekel čebele ogrebat?«

Ves je bil revež v solzah, da ni mogel odgovoriti, zato je odvrnila Polona:

»Prav je napravil. Koliko rojev je že ušlo, ko se nihče ne briga za uboge čebelice, odkar je moj rajni zatisnil oči. Ali ni škoda!...«

Iz življenja in sveta

Sadje poleti

Sadje ni posebno redilno, saj vsebuje 80 do 90 odstotkov vode in komaj 4 do 15 odstotkov sladkorja, a malenkostne količine rastlinskih kislin v njem (citronova, jabolčna in vinska kislina), rastlinske soli in eterična olja mu dajejo osvežujočo in žejno gasečo lastnost. Poleg tega ima sveže sadje mnogo vitaminov, ki zadržujejo vsakovrstne bolezni.

Zaradi rastlinskih soli in celuloze v sadju ima to večinoma tudi čistilno lastnost, to je, telo osnaži vsakovrstnih strupenih produktov, izmenjave snovi.

Zdravniki so si edini v sodbi, da je sadje zdravo za vse, za mlade in stare. Toda po sadju ne smemo piti preveč vode, ker se sadni koščki v želodcu in črevesju lahko nasrkajo kakor goba, se od nje napihnejo ter povzročijo zaprtost. To so vedeli že v davnih časih in ljudstvo še danes ve zlasti malo nezrelo sadje in zlasti otrokom

utegne ta pojav ikodovati.

Sadje moramo oprati, preden se ga lotimo. Drži se ga najrazličnejša nesnaga, prah, iztrebki žuželk itd., ki nam ne morejo koristiti, isto tako ne sledovi mnogih rok in posod, v katerih je bilo sadje, preden je prišlo do nas.

Ljudje z občutljivim želodcem često ne prenesejo sadja in dobe radi po njem gržo, ne prenesejo surovega, pač pa kuhano sadje ali mezo. Kuhano sadje je lažje prebavljivo. Tudi ljudje, ki jih muči zapeka, kislima v želodcu, naj se sadja rajši vzdrže.

Sadje ne more biti glavna hrana, temveč vedno le dodatna, prevelike količine vsako krat ne koristijo. Seveda so ljudje, ki žive tako rekoč od kruha in sadja ter se pri tem počutijo izborni, a to so le izjeme.

Svetovna katastrofa l. 1940

Ljudem, ki bodo ušakali l. 1940., se obeta podobno živčno razburjenje kakor takrat, ko so, k sreči, krivi preroki napovedovali konec sveta po Halleyevi repatici.

Astronom dr. Reimuth iz Heidelberga je namreč odkril nov planetoid, ki ima 4 do 6 km v obsegu in bo l. 1940. prišel zemlji tako blizu, da obstoji baje nevarnost trčenja. Če bi se to zgodilo, bi utegnili imeti katastrofne posledice za izredno velika ozemlja, ki bi jih planetoid popolnoma uničil. Tudi astronomi napovedujejo za l. 1940. ali tam okoli nekaj katastrofalnega. Tako poroča list znanega »svetlovidca« Erika Jana Hanussena, da je ta na neki seji označil l. 1940. ali 1942 za dobo, v kateri preti naši premičnici veliko razdejanje. Malo praznega strahu nikoli ne škodi, pravijo neverni ljudje.

Galsworthyjeva 65letnica

John Galsworthy, slovit angleški romanopisec, avtor »Forsyte Sage«, svoj 65. rojstni dan ni dan

„Boginja monsuna“

Ameriški raziskovalec dr. Withington se je nedavno vrnil domov z nenavadnim sporočilom. Pri povratku v New York je pripovedoval dogodivščino, za katero ima priče in katera spominja skoro na zgodovino druge »plave boginje« iz filma Trader Horn. Zgodba je naslednja:

Dr. Withington je odrinil z ekspedicijo v avstralski pragodi, da bi tam odkril avstralskega pračloveka. Nedaleč od severozapadne obale pa je zadel na takozvani Nedeljski otok, kjer je videl nenavadno plavalaso žensko bele polti.

Ko so se Američani izkrcali na otoku, so jih obstopili domačini, ki so zagnali takšen hrup, da je bil v kratkem ves otok na nogah. Slednjč je pristopil k raziskovalcem moški, očitno poglavar otoka in ga pozval, naj mu sledi. Peljal ga je do naselbine, pred katero so sedele same ženske in otroci. Pogled raziskovalca je nenadoma obstal na dekletcu z zlato rumenimi lasmi.

kaj časa zaprosil za njeno roko in ona mu ni odbila prošnje, ker se je zavedala, da mu dolguje življenje. Deklica, katero je bil raziskovalec opazil takoj po svojem prihodu pred kočami z ženskami in otroki, pa je bila hči Magde Stevensonove in avstralskega otočana. Čeprav je ameriški raziskovalec pozval Angležinjo, naj se zaupa njegovemu varstvu in naj zapusti otok, tega ni hotela storiti. Dejala je, da se je tako privadila življenja med napol divjim ljudstvom, da se ji prav nič ne toži po civilizaciji. Na otoku, kjer živi zdaj že nad deset let, hoče skleniti svoje življenje, ki je lepše in zanimivejše kakor življenje med kultiviranimi ljudmi.

Koza doji srni

V Altmarku na Pruskem je našel neki kmet dve srnici, ki sta bili izgubili mater. Živali bi bili gotovo poginili, da se ni našla koza, ki jima je bila voljna nadomestiti roditeljico

Kdo je izumil ameriško jekleno čelado?

V Londonu se vrši ta čas cela vrsta zanimivih razprav, pri katerih nastopajo angleški izumitelji raznih vojnih potrebščin proti ameriškim Zedinjenim državam, češ da so jih uvedle v svojo vojsko že v svojem času, ne da bi si pridobile prej potrebne patente. Med temi spornimi predmeti so n. pr. jeklena čelada ameriških vojakov, sestave vojnih plinov, posebnosti na tankih, specialne konstrukcije na bombah itd. Američani sami priznavajo, da so si prilastili jekleno čelado angleškega izumitelja, ne da bi ga vprašali za dovoljenje, in izumitelj jih je zaradi tega že med vojno tožil in je pravdo tudi dobil. Če bi šlo po sodnem odloku, bi morali ameriški vojaki brez čelad na fronto, a tu je intervenirala angleška vojaška oblast, da se je izvedba sodbe začasno preprečila. Potem se je pravdanje vlečilo celih 14 let in bo zdaj dokončno zaključeno obenem z drugimi tožbami te vrste. Konstruktor jeklene čelade zahteva od Amerike nekoliko milijonov dolarjev odškodnine, ki jo je izračunal za vsak kos z vsemi obrestmi in stroški.

Kupujte kolke protituberkulozne fige!

vedno uide nekoliko pravičnikov kazni. Tudi budizem pozna mesto, ki je odpadlo od prave vere in je zapadlo božji kazni, pri čemer se je rešil en sam pravični menih. Slične zgodbe pozna germanski, keltski in vsak drug mitos. Vendar pa kaže primer Herkulana in Pompejev, da so podobne katastrofe povsem mogoče in tuji geološka struktura ozemlja okrog Mrtvega morja ne izključuje takšne možnosti.

Kar se tiče pripovedke o Lotovi ženi, ki se je pri katastrofi Sodome in Gomore spremenila v solnat steber, gre očitno za poznejšo legendarno razlago o nastanku velikoga solnatega stebra, kakršnih je v tem ozemlju mnogo. Tudi motiv okamenitve zaradi prestopka kakšne božje prepovedi pozna mitologija vseh ljudstev. Omenjamo samo starogrško pripovedko o Orfeju in Evridiki na poti v podzemlje.

Vsekakor pa kažejo odkritja, kakršna je Koepplovo, da tiči trdno jedro resnice v stari svetopisemski zgodbi. Podobne podrobnosti svetopisemskih zgodb so odkrili še nešteto krat, tako v zadnjem času pri izkopavanjih v Uru, starem mezopotamskem mestu, v Egiptu so našli verzijo svetopisemske zgodbe o sedmih rodovitnih in sedmih nerodovitnih letih, celo za prehod Izraelcev skozi Rdeče morje so našli verjetno razlago. V okolici današnjega Sueškega prekopa so namreč mesta, ki se v silni vročini, v vetru itd. toliko osuše, da so za ljudi vsaj prehodna in možno je, da so Izraelci takšno mesto v takšnem času srečno prebrdili, faraonovo vojsko pa so požrli valovi, ki so se povrnili. Tudi polovica vojske perzijskega kralja Artakserksa je na pohodu v Egipt sprečno prebrdila takšno mesto, drugo polovico pa so zajeli valovi.

Razvaline Sodome in Gomore

Učeni jezuitski pater Robert Koeppel je v južni Palestini zadel na razvaline precejšnjega mesta, ki so bile pokrite s plastjo pepela. Po raznih znakih je sklepal, da je našel ostanke enega izmed obeh mest, ki jih omenja sv. pismo, Sodome ali Gomore. V prvi knjigi Mojzesa beremo, da ju je Bog zaradi pregrešnega življenja njihju prebivalcev uničil z ognjem in žvepiom.

Po izročilu so ju iskali doslej kakor mesta Adam, Leboin in Soar, ki jih biblija imenuje v isti zvezi, v ozemlju Mrtvega morja, celo v današnjih naselbinah s sličnim imenom so jih iskali, n. pr. je veljal kraj Usduma za Sodomo.

Ze stari zgodovinarji so vedeli, da se je nekoč v tem ozemlju zgodila grozovita katastrofa; tako piše n. pr. Strabon, da je uničenje zadelo 30 palestinskih obrežnih mest, med njimi Sodomo. Nastal je potres z ognjem in deževanjem zvepla in katastrofa se je odigrala tako naglo, da ni nihče utegnul pobegniti. V svoji »židovski zgodovini« poroča Jožef Flavij o ostankih petorice uničenih mest, ki jih je sam videl. Sadje iz teh krajev je krasno po zunanosti, a ima grenak okus, ki spominja na pepel.

Znanstvena mnenja o propasti Sodome in Gomore so zelo različna. V poročila o takšnih dogodkih so vrinjeni vedno baje-slovni elementi, ki zmanjšujejo znanstveno vrednost poročila. Motiv božje jeze, ki kaznuje grešno človeštvo z elementarnimi nesrečami, se ponavlja po vsem svetu in

Pomoč za brezposelne železničarje

Na Pruskem je dalo vodstvo državnih železnic bivšim železničarjem in progovnim delavcem na razpolago stare vagone, v katerih stanujejo in se z njimi prevažajo iz kraja v kraj, kjer upajo najti delo in zaslužek

Skrivnosti žuželk

Človeštvo še ni poznalo boljšega omamljajočega sredstva nego udarec z batom po glavi, ko so kresnice znale pripravljati mamilo, ki ga žrtve niso niti čutile, ko so jim ga obrizgavale, a je bilo vendarle tako močno, da ni moglo ničesar motiti globoke spanca, ki ga je povzročalo. Naši predniki še niso ukrotili niti psa, ko so mravlje že redile svoje »krave« in gojile »gobe«. Davno pred človekom so čebele poznale značenje svojih domov po metodah, ki jih danes rabimo v premogovnikih.

Kačji pastir je s fizično prilagoditvijo dosegel oko s 30.000 facetami, ki mu omogoča, da ulovi neznamni, letelci plen. Pri poskusu so neki hroščki živeli dve leti v zaprti steklenici brez druge hrane razen kozice, ki so jih odmetavali pri svojih spremembah. Čebele, mravlje, termiti, ose so v teku svojega razvoja spremenili svoje »kraljice« v stroje za leganje jajc, ki so popolnejši od vseh človeških strojev. Te kraljice se oplode le enkrat v življenju in so zato v svojem telesu razvile vrečico, v kateri ostanejo samčeve življenjske klice žive. Vrečico imajo pri leganju po mili volji odprto ali zaprto in določajo tako spol in značaj potomstva, kajti iz oplojenih jajčec se izvalijo samice itd.

Čudovit je volh mnogih žuželk. Fabre je imel samico večjo, ki se je ročila zapredka nekega majskega dne. Se isto noč je priletelo 40 samecev in jo snubilo, v teku nadaljnjih 8 dni jih je prišlo še 150, in sicer so morali prispeti iz daljave več kilometrov, kajti te večje so v dotičnem kraju zelo redke. Fabre je skušal naval snubačev zaveziti s tem, da je samico obdal z močnimi, slabimi dišavami toda duh samice je bil močnejši in prihajali so vedno novi

snubci. Šele ko je mlado samico dal v zrakotesno zaprto posodo, je prenehal dotok. Če je kakšnemu obiskovalcu odrezal tipalke, je ta tudi izgubil sposobnost, da bi našel samico, pa čeprav je bila ta samo meter oddaljena od njega. V tipalkah imajo namreč žuželke organe za vohanje, mikroskopično majhne jamice, ki so jih naštel v eni sami tipalki nekega hrošča 40.000!

Če primerjamo moč žuželk z močjo človeka in njegovih tehniških pridobitev, moramo ugotoviti, da v marsičem zaostajamo za žuželkami. Če bi n. pr. mogel kakšen skakalec doseči to, kar doseže navadna bolha v razmerju s svojo nezmatnostjo, tedaj bi mu morali uspeli skokli preko notbotičnikov. Eifflov stolp, ki so ga zgradili z vsemi mogočimi stroji in razmeroma nič višji nego mravljišča, ki so ga postavila same nožice in čeljusti. Mravlja zmora brez napore breme, ki bi bilo, prenečeno v človeške razmere, enako teži zvrhnanh tovornih vozov.

A instinkt žuželk je še večji čudež nego njih telesna prilagoditev okolici. Travnica leže svoja jajčeca v bližino gnezda nekkih čebel, ki žive v zemlji. Ko se izvalijo ličinke, splezajo na cvetlice, ki jih te čebele obiskujejo, in skačejo čebelam na hrbet. Na čebeli jezdi hrošček toliko časa, dokler ne izleže čebela svojega jajčeca na cvetni prah in med. Tedaj se spravi na jajčece in ga izsrka. Nato zaspi in spi več let v celici, ki jo je ukradli čebeli. Večkrat se v tem času prebudi in vsakokrat v drugačni obliki, dokler ne zleti iz gnezda kot popolna travnica in se prične vse znova. In nihče ni živalice naučil, da mora vse to tako napraviti razen temnih negonov, ki jih je podedovala z življenjem.

Seveda tira nagon, ki je tako moder. Žuželko marsikdaj v dejanju, ki se morajo nam, razumnim ljudem, videti nad vse nemurna. Neka vrsta gosenci ima navado, da roma od doma in proti domu v gosji vrsti po svileni nitki, ki jo izločujejo te gosenci same. Fabre je nekoč takšen roj prisilil, da je poromal na rob okrogle posode in je potem pretrgal nitko tam, kjer je prehajala na posodo. Celo noč je gosencijska vrsta romala po robu in ni našla poti ž nje. Ob zarji so bile živali vse otrple in nepremične, ko jih je solnce pogrelo, pa so se podale spet na pot po začaranem krogu — in tako so romale osem dni z ranjenimi nožicami in gladne. Šele deveti dan so pretrgale vrvo in so našle še pred nočjo pot domov. Njih vedenje je bilo po našem nemumno, toda če natančno pomislimo, je vendar velika stvar v tem in dokaz za neko količino razumnosti, da so kljub svojemu tisočletnemu »nomu, ki jih je silil v nemumno ravnanje, našle same po sebi rešitev.

V kraljestvu žuželk je na milijone takšnih čudežev, ki nas morajo presenečati. Tu je n. pr. zajed-stvo, pojav, da ena vrsta žuželk leže svoja jajca v telesa druge vrste: »deviške početje«, pri katerem se nasode to sto pokolenj brez oploditve po samcih, tu je n. pr. tudi sposobnost za prezmovanje, ki omogoča nekim žuželkam celo to, da spe po stoletja in potem znova oživijo. S takšnimi primeri bi lahko nadaljevali v neskončnost.

Čitate tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Pri hemoroidni bolezni, zagatenju, natrganih črevih, abcesih, sečenem pritisku, odebelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi in prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za natančne bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer po čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Rin-tin-tina ni več

Ovčarski pes, filmski zvezdnik Rin-tin-tin, prvak med štirinogimi filmskimi zvezdniki v Hollywoodu je v 14. letu starosti poginil za izčrpanostjo svojega poklica

Zasebna tajnica za vse

Nemška državna pošta je uvedla v nekaterih velemestih zanimivo novost v telefonski službi: tajnico za vse. Če hoče nekdo zjutraj vstati ob določeni uri, pa se boji, da bi utegnil zaspati, mu ni treba nič drugega, nego da to uro sporoči poštni centrali in posebna uradnica ga pravočasno telefonično zbudi. Na podoben način lahko uradu sporoči vsak naročnik, ki plačuje za to posebno službo, vse, kar želi, da mu drugi telefonično opravijo: narvželo gledaliških vstopnic, informacije o vsem redu, sporočilo čestitk in voščil, dogovore za sestaneke itd., »zasebna tajnica za vse« v telefonskem uradu vodi evidenco o vseh naročilih in jih točno in pravočasno oskrbi. Pred časom je nemška pošta uvedla že telefonsko napoved časa in je s tem mnogo zaslužila. Z novo akcijo bo zaslužila še več.

Terpentinovo Hubertus milo
za žehto v avgustu

Sultan in sultančič

Maroški sultan in njegov sinček sta pred kratkim obiskala Pariz, kjer je oče razkazoval sinčku tehnične novosti Zapada

Za vročino

oblecite lahne suknjiče, modne hlače, motociklisti pa Bajazo obleke. V veliki izberi blago za turistovske obleke. — Najcenejša oblačilnica

Drago Schwab, Ljubljana

Še ena olimpijska zmagovalka

Georgia Coleman je na olimpijadi v Los Angelesu dosegla prvenstvo v umetnih skokih za dame še več.

ANEKDOTA

Slavnega dirigenta Billova je obiskala nekoč neka dama s prošnjo, da bi preizkusil glas njene hčere, ki je hotela postati pevka. Dami sta nastopali precej samozavestno in Billov ni odklonil prošnje. Hči je zapela dve pesmi, toda kapelnik ni rekel besede.

»Nu, gospod Billov,« se je malo nestrpno oglašila mati, »kaj mi svetujete?«

»Svetujem vam, gospa,« je odvrnil Billov mirno, »da spravite svojo hčer v kakšno trgovino s kolonialnim blagom.«

»V trgovino s kolonialnim blagom? Kako mislite to?«

»V trgovino s kolonialnim blagom zato, ker ima vaša hči velike rožne v glavi in morda delje v grlu,« je odgovoril Billov suho.

Vsak dan ena

Gospa dr. Radovedneževa spoštuje družinsko diskrecijo svojih sosedov.

Gospodarstvo

Pobegli kapital

Skoro v vseh srednjeevropskih državah je kreditna kriza povzročila nekaj bog kapitala preko meje domovine v nekatere redke države, predvsem v Švico in Francijo. To iznatanje kapitala je seveda v znatni meri povzročilo oslabitev deviznih rezerv in s tem devizne težave ter posledno tudi razne uvozne omejitve. Zato si v vseh takih državah prizadevajo, da izmenen kapital zopet priložijo k povratku v domovino, četudi z drakonimi ukrepi proti nim, ki so denar iznesli. V tem pogledu so zlasti zanimivi ukrepi, ki jih je napravila v zadnjem času Češkoslovaška.

Češkoslovaški parlament je v juliju sprejel zakon, ki pooblašča vlado, da izda potrebne uredbe v pogledu zaščite valute. Ta zakon, ki je sedaj že objavljen in bo 10. septembra stopil v veljavo, ima predvsem namen, omogočiti vladi, da izda stroge ukrepe proti nim, ki so iznesli češkoslovaški kapital v inozemstvo (Švico, Francijo). Ti se naj priložijo, da ta kapital zopet vnešjo v državo. Ker pa so taki ukrepi brez pravega uspeha, še nima oblast možnost strogo kaznovati prestopke, zato je gotovo najvažnejši del zakona, ki vsebuje kazenske določbe. Prestopki uredb, ki jih izda vlada za zaščito valute, se kaznujejo, če gre za običajne prestopke, s kaznjico od 100 do 100.000 Kč; v primeru zlonamere ali hude malomarnosti in v primeru izvoza in uvoza vrednot, katerih promet je omejen, pa so dejanja smatrala kot težak prestopki, ki se kaznuje s štirikratno vrednostjo predmeta. S to globo za težke prestopke, bo po določbah tega zakona kaznovani tudi oni, ki na poseben poziv vlade do 15. septembra t. l. namenoma ne bo prijavil ali odstopil vrednote, če gre v inozemstvu, ki bi jih moral že po dosedanjih predpisih prijaviti in pomuditi na odkup.

Dosedanji češkoslovaški ukrepi v tem pogledu zaradi neprimernih kazenskih določb niso pokazali zaželjenega uspeha, zato je bila češkoslovaška primorana, da stavi nov rok za prijavo, sedaj pa seveda z grožnjo drakonske kazni, ki lahko doseže štirikratno vrednost zatajenega predmeta. Da se oiaša prijava vrednot v inozemstvu, ki doleže niso v roku dali svoje prijave, zato daje zakon vsem tem zamudnikom amnestijo v pogledu kazni po deviznih in davčnih predpisih, če do novega roka (15. sept.) denarne vrednote zopet uvozi iz inozemstva ali pa jih prijavi. Poziv za prijavo, odnosno za uvoz teh zatajenih denarnih vrednot v inozemstvu je bil pred kratkim izdan na podlagi gornjega zakona, tako da sedaj češkoslovaška javnost z zanimanjem pričakuje, kakšen praktičen uspeh bo imela ta akcija. V poučenihih krogih pričakujejo, da bo glede na drakonitne kazni uspeh zadovoljiv in da bo pretrežni del kapitala, ki je bil lani v jeseni in tudi še letos iznešen v inozemstvo, zopet prišel nazaj v državo, kar bo vsakogar izboljšalo valutno situacijo, ker bodo na ta način prišle zopet nazaj v češkoslovaško Narodno banko one devize, ki jih je morala banka prej oddati v zvezi z iznosom kapitala.

Kakor znano, je bil tudi pri nas pred meseci izdan poziv za prijavo terjatve in vrednot v inozemstvu, ki je bil pozneje še podaljšan. Uspeh pa tudi pri nas, kakor v Češkoslovaški, ni bil razveseljiv. Prijavljeno so bile le manjše terjatve, kar pa je posledica nezadostnih kazenskih določb. Zakon o kazenskih odredbah glede izvajanja deviznih predpisov določa namreč, da se kršitve teh predpisov kaznujejo z denarno kaznjico do 300.000 Din. Kdor zataji manjšo vsoto, za tega je taka kazni, ki ni določena v razmerju z vrednostjo predmeta, lahko prav teža. Kadar pa gre za milijonske ali celo večmilijonske vsote, tedaj je seveda riziko pri maksimiranju kazni do 300 tisoč Din precej manjši. To je menda tudi vzrok, da mnogi naši državljani, ki so denar iznesli v inozemstvo, tega navzlic pozivu s kazenskimi grožnjami niso prijaviili.

Obrestna mera za čerkovne vloge pri Poštni hranilnici

Naša Poštna hranilnica je do lani v septembru plačevala na čerkovne vloge obresti, ki sicer niso bile znatne — znašale so 2% — vendar pa so zlasti onim imetnikom računov, ki so po naravi svojega posla držali večje zneske na čerkovnih računih, donosale vsaj nekaj dohodka od naloženih sredstev. Obrestovanje čerkovnih vlog je bilo z odobrenjem prometnega ministrstva ukinjeno z motivacijo, da povzroča obračunavanje obresti Poštni hranilnici mnogo dela in da denar na čerkovnih računih itak ni vihožen v svrhu obrestovanja, temveč za vsakodnevna plačevanja.

To bi bilo povsem v redu, če bi Poštna hranilnica istočasno znižala provizije in pristojbine v čerkovnem prometu, v smislu našega, da se v čerkovnem in žirovnem prometu priznavajo obresti na vloge, če se istočasno zaračunavajo manipulativni stroški in obliki provizij in pristojbin in da se morajo nasprotno provizije in pristojbine znižati na minimum (če jih že ni mogoče povsem ukiniti), kadar se na čerkovne vloge ne plačujejo nikake obresti, ker tvorijo v tem primeru dohodki zavoda od obrestosnega plasiranja gotovega dela čerkovnih vlog (ki tudi pri največjih fluktuacijah ne pride do izplačila) nekako nadomestilo za manipulativne stroške, ki jih zahteva čerkovni promet.

V našem primeru pa je bilo to drugače. Kmalu po ukinitvi obrestovanja čerkovnih vlog so bile pristojbine in provizije še povečane. Poštna uprava je uvedla pristojbino na čerkovne položnice v višini 0,50 Din (do zneska 500 Din) in 1 Din (preko 500 Din). Stroški vplačila so se s tem podvojili, ker si zaračuna tudi Poštna hranilnica 50 par za manipulacijo od vsakega vplačila. Poštna hranilnica pa je uvedla še novo provizijo za vplačila v višini 1/10 %, to je 0,10 Din za vsakih začetih 1000 Din, od katere so oproščena le vplačila s klirinom. Če se upošteva, da zaračuna Poštna hranilnica za vsako izplačilo v gotovini ali s prenosom (klirinom) po 50 par od vsakih začetih 5000 Din in v vrh tega še 1/100 za vsa izplačila v gotovini, tedaj vidimo, da so stroški, ki obremenjujejo čerkovni promet, zares visoki in da je pri teh provizijah in pristojbinah ukinitve obrestovanja čerkovnih vlog vsakogar neupravičeno.

Poštna hranilnica je imela že lani preko 15 milijonov Din dohodkov od provizij in pristojbin, to je več kakor so znašale plače in določke osobu in skoro toliko, kakor so znašali vsi upravni stroški. Pri tem je imela Poštna hranilnica še 10% milijona Din dohodkov od vrednostnih papirjev in preko 43 milijonov Din od obresti za plasirana tuja sredstva od čerkovnih in hranil-

nih vlog (nasproti 30 milijonom v l. 1930.). Za obresti od plasiranih sredstev samih čerkovnih vlog lahko od gornje vsote mirno vzamemo v kalkulacijo vsoto 20 milijonov Din. Pri 2% obstojanju čerkovnih vlog, pa bi znašali izdatki Poštna hranilnice za obresti čerkovnih vlog pri običajnem računju (ki se prične šele 1 in 16. v mesecu po vplačilu in preneha že 1. odnosno 16. v mesecu pred izplačilom) le kakih 5 milijonov Din na leto. Ta vsota je vsekakor malenkostna v primerj z znatnimi dohodki, ki jih ima zavod od čerkovnega prometa.

Kot značilen primer iz inozemstva lahko v tem pogledu navedemo Švico. Tamošnji poštno - čerkovni zavod plačuje navzlic znanim težkočam pri plasiranju preobilnih denarnih sredstev v Švico za vloge na čerkovnih računih nadalje obresti in je glede na silen padec obrestne mere le znižal obrestno mero za čerkovne vloge najprej od 1,8 na 1,2%, s 1. januarjem pa na 0,9%. Pri tem pa je treba upoštevati, da se privatna diskontna obrestna mera v Švici giblje na višini 1% na leto in da je težko naložiti denar po 2%, medtem ko plasira naša Poštna hranilnica svoja sredstva povprečno po 7—8% na leto.

Poštna hranilnica mora biti že po svojem namenu splošno koristna institucija, ki ji ne sme biti cilj izkoriščanje monopolne položaja za dosego čim večjega dobička Država, ki v zavod ni vložila nikake glavnice, ima od Poštna hranilnice prav le dohodek, ki je leta 1930 (po odbitku nagrad in dotacije rezervnemu fondu) znašal 31 milijonov Din, lani pa se je seveda zaradi odpadov na vrednostne papirje v višini 14 milijonov, zmanjšal na 15 milijonov.

Poštna hranilnica nikakor ne sme postati predmet indirektnega obdavčenja plačilnega prometa. Tako obdavčenje lahko sčasoma izpove neugodne posledice tudi za sam zavod. Zato bi bilo potrebno, da se poslovanje Poštna hranilnice revidira in da se vprašanje obresti ter provizij in pristojbin preuredi v smislu načel, ki veljajo v drugih državah.

Ce naša država pri Narodni banki na škodo svoje udeležbe na dobitku gre tako daleč, da brez prave potrebe plača obresti za blaginjske bone Narodne banke, kar bo letos absorbiralo ves državni delež na dobitku tega zavoda (kakor smo to na tem mestu že razložili 9. t. m.), potem ne vidimo, zakaj bi morala pri Poštni hranilnici vztrajati na tem, da se za vsako ceno ustvari čim večji dohodek. Kakor pa se zdi, fiskalni interesi tudi ne igrarajo tako velike vloge. Menda je pri Poštni hranilnici, kakor pri drugih državnih denarnih in gospodarskih institucijah, izvor vseh napač te vrste okolnost, da dobiva uprava in vodstvo nagrado v odstotkih doseženega dobička. Pri Poštni hranilnici dobiva nadzorstveni svet 1%, osobe pa 5% doseženega dobička kot nagrado. To menda zavaja odločilne kroge do tega, da predlagajo take ukrepe, s katerimi se pri monopolnem položaju institucije doseže povečanje dobička, četudi so ti ukrepi v nasprotju z načeli, ki bi se jih morala držati institucija splošnokoristnega značaja.

K bencinski aferi

Prejeli smo: V zadnjem času smo z zanimanjem zasledovali poročila in članke glede bencinske afele, ki je bila že z raznih strani osvetljena, vendar smatramo za potrebno, stvar še podrobneje pojasniti. Beograjski listi so v tem pogledu iskali večinoma informacije pri ravnateljih odnosno uradnikih kartela in se niso potrudili vprašati glede vzrokov pomanjkanja bencina predstavnikih drugih tvrdk, ki so izven kartela. Pravi vzrok današnjega pomanjkanja bencina je zgolj posledica mahinacij pri nas zastopanih velikih inozemskih trustov, in sicer Shell (Anglo jugoslovensko petrolejsko d. d.) in Vacuum Oil Company (Astra d. d. odnosno Jugonafata d. d.), ki pripadajo koncernu Shell-Vacuum in koncerna Standard (Standard Oil Company of Jugoslavia). Namen kartela je bil vplivati na merodajne kroge, da bi se ukinila carina na sirovo olje, ki je bila lani uvedena 30. junija.

Splošno mnenje, da je pomanjkanju bencina kriva le otežkočena nabava tujih plačilnih sredstev, ne odgovarja dejstvom, kajti kartel je kmalu po uveljavljanju carine na sirovo olje ustavljal obratovanje v obeh svojih rafinerijah v naši državi ter začel izgovorjeno olje kakor bencin, petrolej in razna olja uvažati iz Italije, in sicer predvsem iz rafinerij na Reki in v Trstu. To se je vršilo že preden so nastopile devizne težkoče. Z ustavitvijo obratovanja rafinerij je ta »domaća industrija« povečala brezposelnost v naši državi v korist inozemskih rafinerij. Pa ne samo to, dogodilo se je tudi, da si je kartel v tem času lastil nadalje pravice »domaće industrije« pri državnih dobavah in s tem vse prednosti in koristi, četudi je bilo blago dobavljeno iz Italije. Nadalje dobiva kartel od italijanskih rafinerij (za od tam uvoženo blago) račune v litrah in ima tako po pogodbi med našo državo in Italijo možnost, da brez težkoč nabavi lire in plača uvoženi bencin.

Ce natančno pregledamo statistične podatke za leto 1930. in 1931., vidimo, da so bile leta 1930. uvožene v našo državo ogromne množine sirovega olja, dočim se je leta 1931. uvoz tega blaga znatno skrčil. Kartel je tik pred uveljavljanjem carine uvozil znatne količine sirovega olja (vsaj imenoval ga je tako). Bila je afera, pri kateri je država utrpela bajne precejšnje škodo.

Pa pogledimo, kako je sedaj s carinsko zaščito pri bencinu. Ce vzamemo kot temeljno ceno za čist bencin fec. inozemska rafinerija 60 par za 1 kg, tedaj znaša zaščita v obliki carine na bencin (13 zlatih Din na 100 kg s 17 odst. dodatkom za taro cisterne) ter v obliki stroškov za carinje vsega 1,80 Din za 1 kg, kar je nič manj kakor 300 odst. vrednosti uvoženega blaga. S to carinsko zaščito pa se okoristita samo dve jugoslovenski rafineriji. Ker znaša za uvoženo nafto carina le 3 zlate Din na 100 kg, o nerentabilnosti naših rafinerij pri sedanjih carinah ne more biti govora, kajti produkcijske in investicijske stroške imajo končno tudi inozemske rafinerije, ki so kljub tovrstnim in lastnim carinam zmožne konkurirati. Naše rafinerije morajo vsakogar imeti še večjo rentabilnost.

Kakor čujemo, se bo v kratkem dejansko uvedlo predvideno prisilno mešanje bencina s špiritom. Za tehnično izvedbo tega mešanja so interesi iz kartela sestavili že načrt tozadevnega pravilnika, ki pa je seveda tak, da bo služil predvsem le interesom kartela. Iz tega predloga, ki nam

Je v preplazu na razpolago, je razvidno, da hoče kartel v zvezi s mešanjem špiritita k bencinu onemogočiti vsak uvož bencina tvrdkam izven kartela. Na ta način se hoče otrestiti konkurence. Kartel zastopa staljšče, da se naj prodaja v Jugoslaviji samo takozvani enotni bencin, seveda po ceni, ki jo hoče sam narekovati. Njegovo stremiljenje gre za tem, da se z novimi predpisi glede obveznega mešanja bencina s špiritom proces mešanja administrativno tako otežkoči, da bodo morale nekartelirane tvrdke ustaviti svoje poslovanje. To pa bi pomenilo, da se trg docela prepusti kartelu, ki bi potem cene po mili volji prikojeval.

Cudno se nam tudi zdi, da do danes še nihče ni pomislil na to, zakaj se sploh dopušča poslovanje takega kartela v naši državi. Organizacija jugoslovenskega petrolejskega kartela gre tako daleč, da se vsa naročila zbira v kartelni pisarni v Zagrebu »Record — Office«, ki ta naročila deli na posamezne tvrdke, določa enotne cene, izdaja naredbe glede enotnega poslovanja itd. Kartel absolutno ne trpi, da bi se njegovo blago prodajalo kjerkoli pod ceno, ki jo sam predpiše.

Preveliki zaščiteni ukrepi v naši državi, kjer obstojata samo dve rafineriji, grede le v škodo konzumentu, to je avtomobilizmu in industriji. Ta previsoka zaščita pa šele omogoča monopol. Bencina je dovolj na razpolago in vsaka skrb v tem oziru je odveč. Zato bi bilo potrebno, da bi oblastva skrbela za to, da se pospeši razvoj svobodne konkurence in da se bencinski trust ne okoristi pod menom »domaća industrija« s prekomernim dobičkom, ki pripada večinoma le inozemstvu. Dolžnost konzumentov pri nakupu blaga pa bi bila, v lastnem interesu podpirati nekartelirane tvrdke, ki razpolagajo z najboljšim blagom in zavirajo poslovanje kartela.

Nazadovanje konsuma piva

Dunajski strokovni list za pivovarniško industrijo »Gambirinus« prinaša, kakor to čitamo v beograjskem »Trgovinskem glasniku«, naslednje zanimive podatke o nazadovanju konsuma piva v Jugoslaviji.

»Prodaja piva v Jugoslaviji stalno nazaduje. Leta 1928. je znašal konsum še 727 tisoč 700 hl, leta 1929. je padel na 674.800 hl, predlanskim na 653.700 hl in lani na 540 tisoč 300 hl. Letos pa znaša v primeri z lanskim letom nadaljnji padec konsuma 40 do 70%, tako da se že sedaj lahko čeni, da letos konsum piva v Jugoslaviji ne bo dosegel niti 300.000 hl. To nazadovanje je pripisati splošni gospodarski krizi, predvsem pa ukinitvi trošarine na vino. Cena vina znaša 3—4 Din za liter, dočim obremenjujejo pivo samo javne dajatve z 2,60 Din pri litru. Pivo zaradi tega ne more konkurirati vinu. Računati je s tem, da bodo morale nekatere male pivovarne kot nerentabilne ustaviti obrat. Razen tega bodo v vseh pivovarnah ostale velike zaloge v sladu in hmelju za prihodnje leto.«

Po naših informacijah je nazadovanje konsuma piva v Sloveniji še hušje kakor v vseh državah. Letos je povprečno konsum za 60% manjši nego je bil lani, dočim se za vs državo po gornjih številkah čeni povprečno letošnje nazadovanje na 40%. To hudo nazadovanje moremo pripisati dejstvu, da se v naši vinorodni pokrajini posledice ukinitja trošarine na vino težje občutijo pri konsumu piva kakor drugod.

Izredni občni zbor Narodne banke

Kakor smo že večerj poročali, je za 21. t. m. sklican izredni občni zbor delničarjev Narodne banke s edino točko dnevnega reda: Dajanje soglasnosti za odredbo čl. 6. predloga za zakon o kovanju srebrnega denarja z ozirom na čl. 3 pogodbe med državo in Narodno banko. Namen tega izrednega občnega zbora je ta, da Narodna banka pristane na to, da se dobiček pri kovanju srebrnega denarja po 50 Din in tudi že izdanih srebrnikov po 10 in 20 Din vzame kot izreden dohodek državne blagajne, dočim je v pogodbi med državo in Narodno banko določeno, da se mora tak dobiček porabiti za zmanjšanje starega dolga pri Narodni banki.

— Hmeljarjem. Hmeljarsko društvo za Slovenijo je izdalo naslednji razglas: Slovenski hmeljarji so svojemu predelku zaradi legega obriranja, pravilnega sušenja, skrbnega sortiranja in pravočasnega basanja priborili svetovni ugled, ki bo pripomogel, da jim bo ostalo hmeljarstvo tudi v bodoče kot vir dohodkov ohranjeno. Hmeljarsko društvo vnovi in z vsem poudarkom opozarja vse hmeljarje, da tudi v bodoče skrbijo za vestno izvršitev vseh danih navodil glede obriranja, sušenja, sortiranja in basanja hmelja. Kredit od 300.000 Din, ki je dovoljen za obriranje hmelja, bo izplačevala »Hmeljarnac« v Zalcu vsem onim reflektantom, ki bodo zastavili svoj hmelj v Hmeljarni. Za 1 kg suhega hmelja se bo dajalo 5 Din predjuma. Zastavljeni hmelj mora prodati lastnik vsaj do 15. oktobra t. l. in vrniti predjum v zgotovini. Znesek 5 Din torej ni cena za hmelj, kakor to nekateri mislijo, temveč samo predjum za obriranje.

— Višji carinski inšpektor v pokoju in bivši uravnik ljubljanske carinarne g. Jernej Kladnik je imenovan za carinskega posrednika ter postuje na Miklošičevi cesti 21, telefon 27-18.

— Poravnalo postopanje je uvedeno o imovini naslednjih dolžnikov: Tvrška Höfer Josip, trgovina s muzikalijami in godbenimi instrumenti v Mariboru. Ulica 10. oktobra (poravn. upravnik dr. Edvard Bučar, odv. v Mariboru; narok za sklepanje poravnave pri okrož. sod. v Mariboru 19. sept. ob 10., prijavni rok do 13. sept., kvota 40 odst.). — Božo Lekič, trg. v Mariboru, Dravska ul. 8 (poravn. upr. dr. Mih. Stajnk. odv. v Mariboru; narok za sklepanje poravnave pri okrož. sod. v Mariboru 22. sept. ob 9., prijavni rok do 17. sept., kvota 40 odst.). — Ivan Rau, trgovec pri Sv. Bolfenku na Kogu (poravn. upravnik Lavoslav Ševnik, notar v Ormožu; narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Ormožu 19. sept. ob 10., prijavni rok do 14. sept., kvota 40 odst.). — Tvrška Marko Rosenberg, veletrg. z meš. blagom, lastnik Milan Sessler, Ljutomer (poravn. upravnik Jos. Zmavec, odv. v Ljutomeru; narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Ljutomeru 22. sept. ob 9., prijavni rok do 17. sept., kvota 40 odst.). — Anton Skok, lastnik žage in trgovca v Domžalah št. 9 (poravn. upravnik dr. Konrad Janžič, odv. v Kamniku; narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Kamniku 15. sept. ob 10., prijavni rok do 10. sept.).

Borze

13. avgusta.
Na ljubljanski borzi je bil pretekli teden devizni promet nekoliko večji; znašal je 2,3 milijona Din nasproti 0,75, 1,5, 1, 1,8 in 1,4 milijona Din v zadnjih 4 tednih.

Devize.
Curlh. Paris 20.12875, London 17.8750, Newyork 513.50, Bruselj 71.25, Milan 26.28, Madrid 41.25, Amsterdam 206.8250, Berlin 122.30, Stockholm 91.50, Oslo 89.50, Kobenhaven 95.50, Sofija 3.72, Praga 15.1850, Varšava 57.50, Bukarešta 3.05.

Blagovna tržišča

ZITO.
+ Chicago, 13. avg. Začetni tečaj: Pšenica: za sept. 52, za dec. 55,75, za marc 61,75; koruza: za sept. 33,25, za dec. 29,125, za marc 30; oves: za sept. 19,50, za dec. 22,25; rž: za sept. 32.
+ Budimpeštanska termnska borza (13. t. m.). Tendencja slaba. Promet srednji. Pšenica: za okt. 13,86—13,87, za marc 15,10; rž: za okt. 8,85—8,75; koruza: za avg. 14,95.
+ Novosaška blagovna borza (13. t. m.). Tendencja mlačna. Promet 31 vagonov. Pšenica: baška, okol. Novi Sad, srednjebaška, gornjebaška, 79 kg in okol. Sombor, 78 kg 150—155; baška potiska 152,50—157,50; baška ladja Tisa, 79 kg 155—160; gornjebanatska, 79 kg 147,50 do 152,50; banatska, par. Vršac, 79 kg 145 do 150; baška, sremska, nova, 76 kg 140 do 145; banatska, nova, 76 kg 137,50 do 142,50; baška, ladja Tisa, nova, 76 kg 145—147,50. Oves: baški novi 120—125. Koruza: baška 113—115; okol. Sombor 114—116; banatska 110—112; sremska 114—116; okol. Šid 118—120. Moka: baška +0g «in +0ggc» 235—250; +2c 215—225; +5c 195—205; +6c 180—185; +7c 145—155; +8c 92,50—97,50. Otrobi: 80—85.

KUPARIN
največje kopaljšče na juž. Jadranu.
Značne cene!
200 sob, počem od 15 Din
Prvovrstna kuhinja, 2 plače, za plačevanje in za otroke
3 športna igrišča, parki, dnevno koncerti, dancin
id. v bližini gozd in vo dopadki. — Informacije daje Direkcija kopaljšča Kupari - Šrebrna. 9419

L. MIKUŠ
Mestni trg 15
Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic — 10997-a

BAČVANSKI MLIN IŠČE
za v tu- in inozemstvu poznano, v Sloveniji dobro uvedeno prvovrstno marko, pri veletrgovcih in velekih dobro vpeljanega

ZASTOPNIKA
Cenj. ponudbe na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova 28, pod »Mlin P-2584«. 10925

Večje podjetje išče
pri trgovcih in gostilničarjih v bivši južni štajerski dobro vpeljanega

POTNIKA
Dobro zaslužek zagotovljen. Zastopelj bi dve dobro vpeljeni tvrdki in potoval s motornim kolesom eventualno z avtom. Prednost imajo zamski reflektanti, po možnosti mladi, lepe zunanosti in prikupljivega nastopa. Ponudbe naj se pošljejo pod »Dobra eksistenca« na oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani. 10928

Otvoritev vinotoča
v Šelenburgovi ulici št. 6.
Točila se bodo prvovrstna štajerska vina po najnižji ceni. — Postrežba točna in solidna! 10993-a

STROKOVNJAK
za tekstilije, 10934
ki poseduje v Češkoslovaški že nad 60 let obstoječo tkalnico in ima tudi v Jugoslaviji dobre, stare kupece, ki izdeluje samo predmete za vsakdanjo potrebo, išče za ustanovitev tkalnice kapitala

GOETHEHEIM
Münchenheim des Deutschen Frauenbundes
Goethejev dom, Dekliški dom Zvezde nemških žena, Graec (Graz) Goethestrasse 11, za deklice arijskega plemena, ki obiskujejo graške šole (od ljudske do visoke šole). Solčni prostori, kopeli, vrt, skrbno nadzorstvo, pouk v klavirju in jeziki, dobra prehrana. Prospekte daje vodstvo zavoda. 10939

IŠČE se 100.000 Din posojila
na obširno nezadolženo posestvo (poleg hiše, poslopja in drugih vrednosti 96 ha rodovitne zemlje).
Vključba na prvem mestu! — Varnost z jamčena! — Obresti točne in sigurne!
Ponudbe na inseratni oddelček »Jutra« pod šifro: »Najboljše obresti št. 333«. 10992

Pedagoginjo
s tečajem za vzgojo dece,
perfektno večjo srbohrvaščine, nemščine in francoščine, eventualno tudi klavirja, dobrušno in ljubiteljsko otrok iščem kot odgojiteljico za svoje 5 in pol leta staro dekletce. Nastop takoj. — Ponudbe s prepisi spričeval in s sliko je poslati na
HERMINO POPOVIĆ, Grand hotel Toplice, soba 121, Bled. 10893

Za dobavo in polaganje parketov
se priporoča tvrdica 10739
JOS. KOŠČAK & CO., Stična
tovarna in polaganje parketov
Pisarna F. Vode, Ljubljana, Rimska c. 23.
Skladnice: Dunajska c. 46. Telefon 2820.

Iščemo prvovredne strojne čevljarje cvikarje
Javiti se pisмено na naslov:
Fabrika obuče »BOSTON«
A. D. 10978
BEOGRAD, Kr. Aleksandrova 174

PRODRAM
več kotlov za kuhanje žganja
sistema za mešanje, patent »Andjelko« in »De rot« po 50 do 300 litrov. Povoljne cene in ugodni pogoji 274-a
Viktor Tischler, Zagreb, Martičeva 6.

Spolno bolni!
Zahtevajte take j posejnujočo literaturo o sifilisu, boleznih sečne cevi in moški slabosti
• temeljitem in trajnom odpravljanju brez štraga srebra in salvarsana, brez novarinih naknadnih boleznih in brez ovire v poklicu, novoga sijajno prozirnostnega, strupa prostega zdravljenja. Mnogo navdušenih priznanj o korektivni uspeših, kjer so druge vrste zdravljenja po dolgih letih odpovedale. Brošura s sodbami in priznanji štov. zdrav. avtoritet, 116 stran. Cena 10 Din. Bazo proci v naprej poslanemu denarju. Prosimo, da pošlote v nezamkem jousku.

»Chemische Fabrik Lutegia
G. m. b. H. Kassel 232«
Nemčija 10914

Nogometne žoge
iz bele krom kože
12 dolne št. 3 Din 60, številka 4 Din 66, št. 5 Din 72, Nogometna žoga, 12 dolna, najfinjši krom, št. 3 D 80, št. 4 Din 90, št. 5 Din 100, Ista, 18 dolna, št. 3 Din 110, št. 4 Din 115, št. 5 Din 120, 18 dolna kečrana, št. 3 Din 130, št. 4 Din 140, številka 5 Din 150, Druže, številka 3 Din 10, št. 4 Din 11, št. 5 Din 12, Pumpa, majla Din 18, velika Din 24, Odlpirac in saprac na žogo Din 4, Ščitnik za koleno Din 58, za gleženj Din 40, Ševlji za nogomet Din 123, Din 24, IVAN SAVNIK, Kranj 100, Naročila izvršujemo samo proti povzetju.

Iščemo zastopnika
z avtom, na provizijo, za takoj. Le popolnoma izurjeni zastopniki pridejo v poštev, kateri so sploh v trgovini kratkega in modnega blaga ter ročnega dela na drobno in debelo dokazano sijajno vpeljani. V ponudbi naj se vsekakor omenijo reference slovenskih odjemalcev.
Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Stev. 576«. 10987

Soko peči
Čudovito poceni in dobre 291
Za kurjenje z vsakovrstnim kurilnim materialom. Dobiva se v vsaki trgovini z železnilno. Izdeluje: Vojvodinska livnica d. d. Novi Sad.

SADIKE ananas jagod
z najdebelejšim sadežem, bujnimi koreninami, po 20.— Din 100 komadov, z navodilom za gojenje, kakor tudi
čebulice dvocvetnega hijacinta
v cvetni barvi, po 20.— Din 10 komadov, z navodilom za gojenje, dobite lahko po povzetju pri tvrdki 10.884

HIRŠL LADISLAV
diplomiran umetnostni vrtnar, Subotica, Park kralja Petra 5; telefon 10.
Odpošlila od 15. avgusta dalje. Sedaj zasažene jagode donosajo sadež že pomladi.

Moški, POZOR!
Spolno slabost
odstranite s uporabo neškodljivega sredstva za okrupitev »La Eozoc«. Deluje v vsaki faze spolne slabosti in prineslo velike uspehe. Vrednija seksualno moč do globokih starosti. Na študentski priznanje. — Cena 60 Din. močnejša 100 Din.
Havelkova ordinacijski laboratorij
Pošt. škatlca št. 17, CSR, Praha - Nusle, Božetechova št. 19/A, J. 5445. 109

„NEON“, elektro-reklamni in razsvetljevalni zavod, Zagreb, Račkoga 8

specijalni zavod za projektiranje in montažo Neonske in druge moderne razsvetljave.

PRODAJA NEON - OSRAM - PHILIPS izdelkov

Za prvovrstno kakovost in izdelavo jamči ime NEON-OSRAM-PHILIPS. Zahtevajte neobvezne ponudbe!

10913

Cene malim oglasom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna priložnost za tifo ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posete«, »Lokale«, »Stanovalni oddaj«, »Strojne«, »Vrednote«, »Informativne«, »Življene«, »Obrite in »Less« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zasluzke«, če se z oglaševanjem zasluzke, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluzke ali službe, plača se

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna priložnostna Din 5.— za tifo ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna priložnostna za tifo ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.— Vse priložnostne za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismu obeneva z naročilom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tifo po 5 Din. (1)

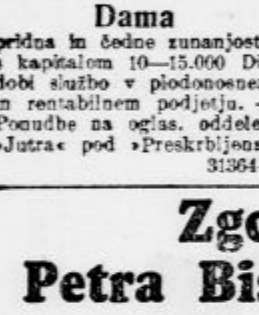
Mesto oskrbnika na kobo na Sv. Gorji in na Sv. Planini, razpisnega društva v Ljubli. — Ponudbe na naslov podružnice. 30447-1

Dekle pridno, počestno in prirodn. vajeno vseh hišnih del, staro 18-22 let, vzamem takoj v službo. Pismena ponudba na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Pridno dekle«. 31131-1

Nakupovalce telet šiben. Ponudbe na firmo »Teles, hotel Kajfot, Ljubljana«. 31339-1

Dama pridna in čedne zunanosti, s kapitalom 10-15.000 Din dobi službo v področnem in rentabilnem podjetju. — Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Preskrbojona«. 31364-1

Zgodba Petra Bistroglavca

VI. Ko strela z jasnega neba mi mlado srečo potepa dopis: Iz si u z be odpuščeni! — Ze tretji dan — oglasu hvala — sva v novi službi se smejala jaz — in pa moj mošnjič rejen!

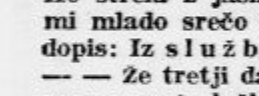
Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

26. Tarzan je kmalu zbudil pozornost ene teh žensk. Zaplesala je k njemu in mu vrgla svojo svileno ruto okoli ramen. Dal ji je pest drobita, ki ga je pričakovala. Nekaj minut nato je bistriko Abdul opazil, kako se je iz kota v kot razgovarjala z dvema Arabcima. Ko je prišla spet vrsta nanjo, se je iznova približala Tarzanu.

27. Smehljaje se, kakor da ji ne bi bilo mar nejevolje sinov pšave, se je sklonila k njemu. »Na dvorišču sta dva, ki hočeta sturiti monsierju nekaj žalega,« je šepnila v slabi francosčini. »Objublja sem, da vas zvabim v njune roke, pa ne morem; monsier je bil tako dober. Oditite hitro; hudobna človeka sta.«

Za kuhanje kleja

potrebujem človeka, ki se v to razume. V poštev pride le prvovrstna in kavelje je zmožna sila. Krišanič, tovarna usnja, Ljutomer. 31321-1

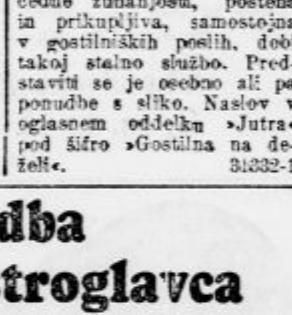
Stalno službo s 1500 Din mesečne plače, prostim stanovanjem in kurjavo, dobi usid, ki zaradi 100.000 Din kavelje, oboji vknjižbi na prvo mesto nepremičnin. — Ponudba na oglašni oddelček »Jutra« pod »Dobro življenje«. 31152-1

Dekle pridno, počestno in prirodn. vajeno vseh hišnih del, staro 18-22 let, vzamem takoj v službo. Pismena ponudba na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Pridno dekle«. 31131-1

Nakupovalce telet šiben. Ponudbe na firmo »Teles, hotel Kajfot, Ljubljana«. 31339-1

Dama pridna in čedne zunanosti, s kapitalom 10-15.000 Din dobi službo v področnem in rentabilnem podjetju. — Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Preskrbojona«. 31364-1

Zgodba Petra Bistroglavca

VI. Ko strela z jasnega neba mi mlado srečo potepa dopis: Iz si u z be odpuščeni! — Ze tretji dan — oglasu hvala — sva v novi službi se smejala jaz — in pa moj mošnjič rejen!

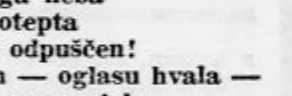
Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

26. Tarzan je kmalu zbudil pozornost ene teh žensk. Zaplesala je k njemu in mu vrgla svojo svileno ruto okoli ramen. Dal ji je pest drobita, ki ga je pričakovala. Nekaj minut nato je bistriko Abdul opazil, kako se je iz kota v kot razgovarjala z dvema Arabcima. Ko je prišla spet vrsta nanjo, se je iznova približala Tarzanu.

27. Smehljaje se, kakor da ji ne bi bilo mar nejevolje sinov pšave, se je sklonila k njemu. »Na dvorišču sta dva, ki hočeta sturiti monsierju nekaj žalega,« je šepnila v slabi francosčini. »Objublja sem, da vas zvabim v njune roke, pa ne morem; monsier je bil tako dober. Oditite hitro; hudobna človeka sta.«

Starejšo služkinjo

zmožno kuhe in gospodinj. skih del, sprejme starejši gospod v Ljubli. Pismena ponudba na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Postena služkinja 35«. 31336-1

Posilno pomočnico ki je popolnoma vešč voditi posle, ter bi hotela izučevati o prostem času vsa hišna dela, iščem za pomožnico, oziroma za začelno leto. Z večletno prakso in starejšo imajo prednost. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 31436-1

Inteligentno gospo čedno, brez otrok, sprejme starejši gospod za gospodinjico. Dopolnje s sliko, ki se vne, poslati na naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 31436-1

Natakarico s kaveljo, sprejemem takoj. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 31515-1

Postrežnico mlado in čisto sprejemem. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 31500-1

Poslovodjo samostojno, v dobropred. ljanem ateleju, prvovrstno vzdrževano v vseh fotograf. delih sprejemem. eventualno oddam ateleju in najem ali prodam. Pismena ponudba, na katere se bodo staveži, poslati na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Poslovodje št. 11«. 31394-1

Mlajšo gospodinj. sprejmem osemletno gospod. Ponudbe s sliko ter navodilom starosti na posilno družbovanje na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Zamenjajeva«. 31431-1

Zobotehnik prvovrsten v slabi in kavč. kavi, popolnoma samostojen, voljašine prost, zdrav, išče stalno službo pri zobozdravniku za takoj ali pozneje. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Zobotehnik 156«. 31436-1

Kdor posodi ali založi v gotovini 25-35.000 Din, dobi stalno službo in obresti. Nastop takoj. Javijo naj se samo resni reflektanti na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Din 35 tisoč«. 31363-1

Fotografskega pomočnika (co) izkušenega ter slikarja ozir. risarja, ki ima ideje za osmetek moderne reklame. Išče industrijskega fotodjalavnika v Ljubli. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Fotomontaža«. 31620-1

Brezposelni sobosilkar dobi delo. Naslov pover P. F. Ljubljana, Zaloska cesta št. 14. 31632-1

Prodajalko manufakture, lepe postave, veščo nemščine, sprejme takoj konfekcijska trgovina v Ljubli. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« do 20. avgusta pod »Spretna in zmožna«. 31625-1

Kavarniško blagajničarko dobro vzdržano sprejemem takoj. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Kavarna«. 31673-1

Natakarico izveščano kot pomožno moč, sprejme takoj hotel Struškli. 31660-1

Vajenca s manjšo nemščino in posilno, sprejme takoj v trgovino mešanega blaga v lovčevem kraju. Ponudbe s sliko na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Počestovete«. 31436-44

Vajenca pridnega in političnega, s primerne količino nemščine in manjšo nemščino, sprejemem v trgovino mešanega blaga. Prednost ima fant s deželo. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe na naslov: Makso Hent, Marija Sveča nad Mariborom. 31622-44

Deklica stara 16 let, se želi kaj naučiti, najraje pa za šiviti. Po možnosti prosi tudi za oskrbo. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 31436-44

Izobražena gđ. želi starijo kot učenko v ženski šoli, kjer bi imela brano in stanovanje v hiši. Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Frizerka«. 31366-44

10-20.000 Din kavelje položim za službo sprejme vsako dečo. Gre tudi za pomožnico. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Spretna«. 31391-4

Trgov. pomočnik mešane stroke, mlajša moč, želi menajati mesto. Naslov v oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Frizerka«. 31366-44

Učenko

356 modicna. Vprašati v oglašni oddelček »Jutra«. 31478-44

Ključ. vajenca sprejemem takoj. Poljak, Minska ulica 15, Maribor. 31449-44

Krojaškega vajenca pridnega, posteljen staršev, sprejme trivka »Elite« v Prašernovi ulici. 31602-44

Učenko sprejme manjša špecerjaka trgovina. Oskrba pri starših. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Spretna«. 31633-44

Vajenko sprejme manjša trgovina v Ljubli. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 31660-44

Trgovska učenka z čez 1 letno učno dobo, odpuščena zaradi pomankanja prometa — išče mesta v večji trgovini z mešanim blagom, najraje v centru ozirno okolici. Želi vsjo oskrbo v hiši. Ponudbe pod šifro »2 meščanske na oglašni oddelček »Jutra«. 31606-44

Ugarskega vajenca sprejme E. Skonok, Ljubljana, Mestni trg št. 8. 31606-44

Vajenca od boljših staršev, sprejme takoj v Vredni Šoli. Izber za dame in gospode v Kolodvorski ulici št. 35. 31716-44

Službe išče Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tifo po 5 Din. (2)

Topilni pomočnik izkušen vsakovrstnih lahih in firmah, želi službo v oglašni oddelček »Jutra« pod »Izkušeni«. 30404-2

Dobra kuharica vajena vsakega dela, želi mesto pri gospodu samcu, vdovcu, ali očetovskih. Naslov: J. N., restavracija Kolodvor, Dev. Mar. v Polju. 31603-2

Sluga vajen mizarstva in vrtnarskega dela, želi primerno nameščenje. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Dobro delavce«. 30438-2

Oskrbnik na večjem posvetu, želi zamenjati službo. Gre tudi za skladiščnika, sluge ali kaj silnega. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Zamenjajeva«. 30438-2

Ekonom-vrtnar samaki, absolutno kmetijske kole, z desetletno prakso, visoke postave, energičen, zmožen kavelje, izreden, nekakšnje, ki razume ročno in strojno delo vseh panog kmetijstva, prvovrsten zelenjadar, vešč mizarstva, bioklist in spleh vsestransko sposoben, želi premeniti mesto. Cenjena ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Nadomestitve«. 31178-2

Brivski pomočnik star 31 let, popolnoma samostojen v moški stroki in dober bubli šaver, želi službo v 8. septembrom. Ponudbe na naslov: Rudi Košir, Ormož. 31128-2

Boljšo dekle ki zna kuhati, natančno pospravljati in druga hišna dela, želi takoj službo pri boljši osebni. Naslov pover oglašni oddelček »Jutra«. 31412-2

Službo šoferja ali karkršnokoli išče takoj ali pozneje absolutno kmetijske nadaljevalne in finančne kole, vajen volji pisarne. Prijava na podružnico »Jutra« v Celju, pod »možico« št. 2000. 31616-2

Kot samostojna gospodinja na gostilno, trgovino ali kako drugo podjetje bi bila 36 let stara vdova, ki je le vedila to obrt. Razumna vsa hišna kolar tudi gospodarska dela. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »30-40«. 31298-2

Boljša kuharica samostojna, išče mesto v boljši hiši. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 31494-2

Dekle z deželo pridno in politično, zmožno sprejme vsako dečo. Gre tudi za pomožnico. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Počestovete«. 31436-44

Dobra frizerka išče mesto v Ljubli. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Spretna«. 31391-4

10-20.000 Din kavelje položim za službo sprejme vsako dečo. Gre tudi za pomožnico. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Spretna«. 31391-4

Trgov. pomočnik mešane stroke, mlajša moč, želi menajati mesto. Naslov v oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Frizerka«. 31366-44

Učenko

356 modicna. Vprašati v oglašni oddelček »Jutra«. 31478-44

Ključ. vajenca sprejemem takoj. Poljak, Minska ulica 15, Maribor. 31449-44

Krojaškega vajenca pridnega, posteljen staršev, sprejme trivka »Elite« v Prašernovi ulici. 31602-44

Učenko sprejme manjša špecerjaka trgovina. Oskrba pri starših. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Spretna«. 31633-44

Vajenko sprejme manjša trgovina v Ljubli. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 31660-44

Trgovska učenka z čez 1 letno učno dobo, odpuščena zaradi pomankanja prometa — išče mesta v večji trgovini z mešanim blagom, najraje v centru ozirno okolici. Želi vsjo oskrbo v hiši. Ponudbe pod šifro »2 meščanske na oglašni oddelček »Jutra«. 31606-44

Ugarskega vajenca sprejme E. Skonok, Ljubljana, Mestni trg št. 8. 31606-44

Vajenca od boljših staršev, sprejme takoj v Vredni Šoli. Izber za dame in gospode v Kolodvorski ulici št. 35. 31716-44

Službe išče Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tifo po 5 Din. (2)

Topilni pomočnik izkušen vsakovrstnih lahih in firmah, želi službo v oglašni oddelček »Jutra« pod »Izkušeni«. 30404-2

Dobra kuharica vajena vsakega dela, želi mesto pri gospodu samcu, vdovcu, ali očetovskih. Naslov: J. N., restavracija Kolodvor, Dev. Mar. v Polju. 31603-2

Sluga vajen mizarstva in vrtnarskega dela, želi primerno nameščenje. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Dobro delavce«. 30438-2

Oskrbnik na večjem posvetu, želi zamenjati službo. Gre tudi za skladiščnika, sluge ali kaj silnega. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Zamenjajeva«. 30438-2

Ekonom-vrtnar samaki, absolutno kmetijske kole, z desetletno prakso, visoke postave, energičen, zmožen kavelje, izreden, nekakšnje, ki razume ročno in strojno delo vseh panog kmetijstva, prvovrsten zelenjadar, vešč mizarstva, bioklist in spleh vsestransko sposoben, želi premeniti mesto. Cenjena ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Nadomestitve«. 31178-2

Brivski pomočnik star 31 let, popolnoma samostojen v moški stroki in dober bubli šaver, želi službo v 8. septembrom. Ponudbe na naslov: Rudi Košir, Ormož. 31128-2

Boljšo dekle ki zna kuhati, natančno pospravljati in druga hišna dela, želi takoj službo pri boljši osebni. Naslov pover oglašni oddelček »Jutra«. 31412-2

Službo šoferja ali karkršnokoli išče takoj ali pozneje absolutno kmetijske nadaljevalne in finančne kole, vajen volji pisarne. Prijava na podružnico »Jutra« v Celju, pod »možico« št. 2000. 31616-2

Kot samostojna gospodinja na gostilno, trgovino ali kako drugo podjetje bi bila 36 let stara vdova, ki je le vedila to obrt. Razumna vsa hišna kolar tudi gospodarska dela. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »30-40«. 31298-2

Boljša kuharica samostojna, išče mesto v boljši hiši. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 31494-2

Dekle z deželo pridno in politično, zmožno sprejme vsako dečo. Gre tudi za pomožnico. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Počestovete«. 31436-44

Dobra frizerka išče mesto v Ljubli. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Spretna«. 31391-4

10-20.000 Din kavelje položim za službo sprejme vsako dečo. Gre tudi za pomožnico. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Spretna«. 31391-4

Trgov. pomočnik mešane stroke, mlajša moč, želi menajati mesto. Naslov v oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Frizerka«. 31366-44

Prodajalka

pridna in poštena, zmožna slovensčine, srbohrvaščine in nemščine, želi premeniti mesto — najraje v Ljubli. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Prometistev«. 31552-2

Absolventka meščanske kole in trgovske kole, želi primerno službo. Cenjene ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Prva služba«. 31342-2

Korespondentinja perfektna v slovenskem, italijanskem, nemškem in francoskem jeziku, z dolgoletno trgovsko prakso in prvovrstnimi spretnostmi, vajena samostojnega knjigovodstva, potovanja in trg. poslovanja, želi primerno službo. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »P. U., onkraj meje«. 31316-2

43letna dama z dolgoletno trg. prakso, perfektnim znanjem štirih jezikov, vajena gospodinjstva in hišnih opravil, po razmerah prištelna, išče sposobnost primerno nameščenje. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Izkušeni delov«. 31297-2

Službo skladiščnika išče zanesljiva in kavelje zmožna osoba. Naslov pover oglašni oddelček »Jutra«. 31350-2

Službo portirja išče poleg slovensčine, tudi nemščine in italijanske zmožna osoba. Naslov pover oglašni oddelček »Jutra«. 31357-2

Službo oskrbnika iščem. Vajen sem posredstva, nadziranja, vseh kmetijskih del in poljedelskih strojev. Izkušen sem tesar, znan pa tudi mizarica, kolarska, sodarska in nekatere druge stvari. Jugooslovaški. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra«. 31373-2

Strojni ključavničar in elektromonter, prvovrsten, je zaposlen, želi takoj menajati službo. Cenjena ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Izkušeni«. 31331-2

Otroška vrtnarica z izvrstnimi spretnostmi in perfektnim znanjem nemščine, srbohrvaščine, italijanske, češke, francoske, avstrijske, danjske, švedske, nizozemske, poljske, katalonske, portugalske, rumunjske, grške, češke, slovenske, srbohrvaške, nemške, korespondentinja in stenografskega poslovanja — zmožna knjigovodstva in vseh ostalih pisarniških del. Išče nameščenje. Sprejme tudi pravnice, event. tudi francozke in italijanske iz tehn. stroke in druge. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »30«. 31143-2

Zakonski par želi premeniti mesto hiškega. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Trojen in pošten«. 31500-2

Strojnik ključavničar, strugar in elektrikan išče mesto za takoj. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Strojnik«. 31628-2

Inteligentna gospa stara 47 let, čedne zunanosti, izobražena, vešč šivanja in vajena gostilne, išče primerno mesto. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod »Zamenjajeva gospodinja«. 31619-2

Pridno dekle ki zna kuhati, šivati in opravljati vsa hišna dela, gre v mesto ali na deželo. Naslov v oglašni oddelček »Jutra«. 31593-2

Dve bolničarki želita stropiti v službo. Gresta tudi v privatno. Naslov: Mici Lampič, Zg. Šiška št. 159, Ljubljana. 31629-2

Prodajalka veščo mešane stroke. Želi sedanjo službo premeniti. Ponudbe na podruž. Jutra v Novem mestu pod šifro »Zmožna«. 31670-2

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo po 5 Din. (4)

Šoferska šola Gojko Pipenbacher, Go spovetaka cesta 12. — Najboljši teoretični in praktični pouk, plačnine olajšave. — Zahtevajte prospekt. 210-4

Šoferska šola E. Čeh (bivša Cameronova šoferska šola), Dunajska cesta št. 36. Šola za polikole šoferje in amatije. Prospekti in pojasnila kastonj in franko. 290-4

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tifo po 5 Din. (4)

Kdor išče zasluzka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali za tifo 3 Din. — Kdor nudi zasluzke, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za tifo po 5 Din. (3)

Pletilje nogavic žobe deo. Poizve se na Krogosnem trgu 14. društva. 31480-3

Grem

kolonijem, starejšemu gospodu na skupno gospodinjstvo kot gospodinja, ako me reši iz teškega finančnega položaja. — Ponudbe je poslati na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Nosečna v zakon«. 31476-2

Absolventka meščanske kole pravi namočena v pisarni, kot blagajničarka, k otrokom ali kjerkoli. Ponudbe na oglašni oddelček »Jutra« pod šifro »Absolventka«. 31473-2

Šofer brez voznice, star 26 let, zmožnost popravljati vsa dela pri avtomobilih, ki bi ob enem opravljali druga dela. Išče službo. Naslov v podr. »Jutra« v Celju. 31430-2

Slasličar. pomočnik 20 let star, sam

Dva dijaka
srednjšolske sprejmem v vsi oobrobo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 31282-22

Za dijaka
prvoletnika izkrom stanovanje s vso oobrobo pri boljši družini blizu gimnazije na Poljanski cesti. — Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod značko »Poljanec«. 31196-22

Dijaka
sprejem na stanovanje — evont. tudi na hrano. Na slovo pove oglašni oddelk »Jutra«. 31184-22

Dva dijaka
srednjšolske, šteta lepo stanovanje s sajsterkom v Trnovem ali kje v bližini obrtne kole. Ponudbe na »Dva dijaka«, poštnošte 28 Trbovlje II. 31471-22

2 dijaka
sprejem k siju osmoletno na dobro hrano in stanovanje pri Krievniški cerkvi. Soba sračna in šteta klavir na razpolago. Po modri pri učenju. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 31510-22

Dijaka
in boljšo družino sprejem na hrano in stanovanje. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 31479-22

Dijake
sprejme študentska družina v popolno oskrbo. Center, strogo nadzorstvo, pomoč pri učenju, nemška konverzacija, klavir. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 31499-22

2 dijaka
srednjšolske, sprejmem profesor. Predvsem francoska in nemška konverzacija. — Ponudbe na oglaš. oddel. »Jutra« pod »Education«. 31458-22

Dijaka
srednjšolske sprejem kot gostanovalec k siju trebletonu. Soba sračna in šteta klavir. Srednja ul. št. 34/1, doeno. 31528-22

Dijaka
vite srednje šole sprejme boljša rodbina v Ljubljani. Strog nadzor in po želji nemška konverzacija. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Srednja mesta«. 31522-22

3 dijakinje ali dijake
sprejem na stanovanje v 8 parketirani sobi s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo. E. Resman. Florjanska ulica št. 22. 31519-22

Dva dijaka
sprejem v svo oobrobo. Instrukcija besedila in realit. — Isteoam oddam 31612-22

prazno sobo
Dvojni trg št. 3. L. nadstr. gospodski univerzi in realit. (k). 31612-22

Dva dijaka
srednjšolske sprejem po zmeri ceni s vso oobrobo in lepo in solnno sobo. — Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Srednja mesta«. 31668-22

Tri dijake
sprejem na stanovanje s vso oobrobo pod zelo ugodnimi pogoji v bližini obrtne kole. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 31642-22

Dijakinjo
sprejem v dobro in etrno oobrobo boljša obitelj po zmeri ceni. Stanovanje je čisto, solnno in zračno, s lepim razgledom, blizu dramskega gledališča. Na razpolago klavir, na željo poučevanje klavirja in violine. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 31616-22

2 nižješolska (ki)
sprejem na stanovanje in hrano pri obrtni šoli. Ponudbe na ogl. oddelk »Jutra« pod »Nemška konverzacija«. 31641-22

Dijakinje
sprejem v svo oobrobo na stanovanje poleg gimnazije — Poljanska cesta 20/III. vrata 7. 31662-22

3 dijake (inje)
v svo oobrobo sprejem v centru mesta. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 31669-22

Mlajšo dijakinjo
sprejme boljša rodbina v dobro oobrobo. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »L. C.« 31690-22

Dijakinjo
srednjšolske, vzame po stanovanje in hrano za 500 Din mesečno. Milanova, Stari trg št. 19. Ljubljana. 31698-22

Sobo odda
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (25)

Opremljeno sobo
separirano, čisto in solnno, ugodno oddam boljšemu gospodu ali gospodini Cesta v Rožno dolino 44/II 31073-23

Opremljeno sobo
veliko, mirno, solnno in zračno, s posebnim vzhodom, elektriko in parketom, s 2 okni na ulico, v centru mesta o d d a m s sajsterkom s 1. sept. evont. tudi preje samo boljšima in stalnima dvema gospodoma Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 31073-23

Opremljeno sobo
elegančno, solnno in mirno, s uporabo kopališče s vzhodom in toplo vodo, separirano vzhodom in vzhodom oddam osi osebi v Spodnji ulici, Alješeva št. 29. Vsaka predložila. 31069-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in ev. uporabo kopališča oddam v novi vili — Vojna 31348-23

Veliko in lepo sobo
v bližini učiteljske oddam 2 ali 3 oobrobo, evont. tudi s hrano. Primerno za dijake. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 31316-23

Opremljeno sobo
lepo, veliko in solnno oddam dvema gospodoma ali zakonskemu paru. — Krievniška cesta št. 20/II Dunajska cesta št. 20/II 31333-23

Lepo sobo
s strogo separiranim vzhodom takoj oddam samo boljšemu gospodu. Stari trg 9/2. 31484-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in hrano ali brez, blizu tramvajne postojane v Sp. Šiški, Cernaška 31. 31529-23

Opremljeno sobo
v Komenskem ulici takoj oddam. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 31540-23

Sobo
moderno, elegantno, novoopremljeno, s centralno kurjavo in posebnim vzhodom, v predst. takoj ali pozneje oddam. Gajeva ul. 3, stanovanje 8. 31440-23

Dijaka
in boljšo družino sprejem na hrano in stanovanje. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 31479-22

Opremljeno sobo
lepo in čisto oddam boljše gospoda v Komenskem ulici št. 26/II. 31568-23

Opremljeno sobo
v centru mesta oddam takoj ali s 15. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 31531-23

Sobo
s eno ali dvema posteljnima ter brano ali brez oddam Zivoc, Rimska cesta 17. 31579-23

2 gospodini
sprejem na stanovanje in hrano. — Maria Butnik, Maribor, Aleksandrova cesta 61. 31427-23

Sobo
s dobro domačo hrano ta oddam. Naslov v ogl. oddel. »Jutra«. 31442-23

Sobo s 2 posteljnima
krasno, s posebnim vzhodom oddam blizu sodnje. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 31533-23

Sobo
v komfortni vili tik čisto skrga gozda oddam. Cesta na Rožnik 45. 31539-23

Opremljeno sobo
lepo in veliko oddam v centru. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 31608-23

Sobo
lepo opremljeno oddam. Isteoam sprejem v oobrobo gospode in gdcne. Na dobro domačo hrano. — Florjanska ulica št. 19/1. 31661-23

Dijaka
sprejem v svo oobrobo in strogo nadzorstvo. — Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Profesor«. 31550-23

Sobe v Kamniku
na glavnem trgu oddam za pisarne, obrt. stanovanje. Preuredim po želji najemnika. Makso Zargl, Kamnik. 31385-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam boljše gospodu na Miklošičevi cesti. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 31640-23

Opremljeno sobo
oddam gospodu ali gospodini s vso oobrobo ali brez Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 31639-23

Opremljeno sobo
s 1. septembrom odda 2 gospodoma Peršl, Copenova ulica 21/II. 31672-23

Opremljeno sobo
s elektriko, sredi mesta takoj oddam gospodu. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 31678-23

Sobo
s elektriko in vso oobrobo, v središčnem mestu oddam dijaki ali dijakinji. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 31530-23

Opremljeno sobo
zračno, solnno in čisto, s souporabo kopališče — v centru mesta oddam. V bližini je dvigalo. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 31607-23

Sobo
z eno ali dvema posteljnima, evont. dve vezani sobi s posebnim vzhodom, parketom, elektriko in kleninjem takoj oddam na Taboru št. 5/1, doeno. 31607-23

Dva sestanovaleca
s hrano ali brez sprejem v Poljski ulici št. 13 Ljubljana VII. 31638-23

Lepo sobo
opremljeno, v Gradski oddam takoj ali pozneje. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 31713-23

Sobo
prazno ali opremljeno, evont. tudi s souporabo kuhinje in kopališče oddam. Naslov v oglašnem odd. »Jutra«. 31696-23

Sobo
z hstranim solnno, v vili z novim modernim pohištvom oddam boljše gospodu. Neoviran voh s stopnišča. Mirje, Marmontova 18. 31710-23

Lepo solnno sobo
za eno ali dve osebi, s veliko verandno in souporabo kopališča oddam s 1. septembrom v vili na Pralah. Srednja 3. 31681-23

Sobe išče
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (25-3)

Za dva dijaka
(7. gimnazije in 3. realke) iščem zdravno, čisto in mirno sobo z oobrobo in dobro hrano pri marljivi gospodini. Ponudbe na naslov: Inš. Fr. Cervinka, Krmelj 31168-23/a

Čisto sobo
išče solnno in vzhodno. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Čista soba«. 30678-23/a

Sobo
iščem s 15. avgustom. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Čista soba«. 30678-23/a

2 opremljeni sobi
solnno, ali eno veliko — iščem za tri stalne gospodine. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Centrum ali Mirje«. 31512-23/a

Prazno sobo
s hstranim vzhodom. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Sama«. 31523-23/a

Trgovec
išče opremljeno sobo s 2 posteljnima evont. s kabinetom in uporabo kuhinje pri boljši družini. Ponudbe pod šifro »Primorska družina« na ogl. odd. »Jutra«. 31627-23/a

Prazno sobo
čisto, zračno in solnno, isto gospodini za takoj ali s 1. septembrom. Ponudbe s navedbo cene na oglaš. oddelk »Jutra« pod značko »Strogo separirano«. 31683-23/a

Dopisi
Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (24)

Za posredovanje ženitev
je edina oblastvena do voljena pisarna »Fortuna« Ljubljana VII. Točnost in diskretnost zagotovljena. 275

Samostojen trgovec
star 31 let, z dobro vplivno trgovino, šte dame s majhnim kapitalom, ki bi mu pomagala pri trgovini. Ima kompletne urejeno stanovanje, in se nahaja na najlepšem prostoru v Mariboru. Interesneke naj pošlje dopise s sliko na področje »Jutra« v Mariboru pod »Sreča in ljubezen«. 31142-34

Brinetka in blondinka
simpatični gospodini in boljši hiše na delu, želja dopovedati s dvema inteligentnima gospodoma, v srho razvedrila. Slika zaželena pod diskretni pogoji. Dopise na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Vedele 2«. 31342-34

Pismo »E.« zabeta
očelno letna izgubljeno! Gospod uradnik in pesnik je sprosen, da se ja v na podr. »Jutra« v Mariboru pod »Samostojne«. 31444-34

Mlajšo damo
želi spoznati gospod radi svobodnosti. Dame iz prvine imajo prednost. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Avtoizlože«. 31731-34

Resnega znanja
želi 22 let star pošten fant s posebnim dekletom. Dopise s sliko na oglašni oddelk »Jutra« pod značko »Resno znanje«. 31497-24

Grafolog
vam presodi značaj, življenjske preslope. Pojdite spol. dan, mesec rojstva pod »Grafolog na ogl. odd. »Jutra«. 31638-24

Katera
gospodinja, vdova ali nedoživljena žena s nekaj premoženja v starosti 36 do 50 let si želi mesarja, finega (kobasničarja), prekajevalca, treznega, čednega postopnega, sedaj že več let na odgovarjalno mesto meho tvornice s suho mesno robo, z nekaj prihranki in stroji za otvortvino, resjavajo, zopastitino in drugje za razširiti to obrt, kar bi veliko pripomoglo k prometu v tej krizi. Katera se zaveda važnosti in interese te obrti, naj pošlje svojo mnenje, tudi nemško, če morete, s sliko, katera se žestno z molo vrne za nadaljnjo spoznanje na naslov »Mala Trgovina«, portir. hotel Central, Koroška 31469-24

Damo v kopališče
bi svernila skadom. nahražen gospod. Ponudbe s sliko na oglašni oddelk »Jutra« pod »Kavali«. 31732-24

Starejša grč.
dobro shranjena, želi spoznati 45-50 let starca neobčnega drž. uradnika. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Starejša mladi«. 31704-24

Ženitve
Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (25)

Gospodinja
stara 42 let, lastnica nove hiše, želi poročiti solnno gosp. druž. uvaževanja. Breme poroke na oglaš. oddelk »Jutra« pod »Simpatici«. 31296-25

Šivilja
poštena in simpatična, s svojo hišo, bi poročila boljšega simpatičnega drž. uradnika, starega do 35 let. Le ravnje dopise pod značko »Miriše« na oglaš. oddelk »Jutra«. 31277-25

Boljši uslužbenec
s precej prihranki želi poročiti gospodino ali vdovo do 35 let staro, pošteno, čedno gospodino in s nekaj premoženjem. Ponudbe s sliko, ki se vrne, na podr. »Jutra« v Mariboru pod »Zelena«. 31450-25

Kontoristinja
v kmetovstvu, inteligentna, gospodinja, s svojo vso denarja, želi spoznati in občrtati ali želeniškim uradnikom, starih 26-40 let, v srho žestvo spomlaš. Tačnost strogo zagotovljena. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 31292-25

Mlad trgovec
dobro situiran, želi zaradi pomanjkanja časa tem potovanja znanja, vsrhu takojšnje ali poznejše ženitve z gospodino od 20 do 28 let. Gospodini, ki so trgovsko ali obrtno obražene ali s lastno eksistentno imajo prednost. Ponudbe z opisom in sliko je treba poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Jesena«. 31674-25

Izgubljeno
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (28)

Zapetno veržico
zlobno, s oboekom, ki nosi grb v emalju, sem izgubila Najditi jo dobi dobro nagrada. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 31573-28

Pri štrnu
se je izgubil oboek. Prof. nagradi ga je vrnil v ogl. oddelku »Jutra«. Isteoam naj vrne znana oseba zelene kopališče oopate. 31690-28

Glasbila
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (26)

Gramofon
(omarski) pripraven za gostilno, popolnoma nov za popotnično ceno naprodaj v Mostekovi ulici št. 5. 31563-26

Kratek klavir
Wirth - Busendorfer, črn, skorov nov, proda. Dobraj, Maribor, Tattenbachova ul. 21. 31435-26

Živali
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (27)

Psi
Klub ljubiteljev sportnih psov (tj. jurnistvo Pralakovca ulica 8, pisarna dr. Cepudra) ima na razpolago mlade ilirske ovčarje in nemške bokserje iz prvostarskih staršev. 30030-27

Foxterrier
dvostran, naprodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« 31573-27

Pse
Klub ljubiteljev sportnih psov (tj. jurnistvo Pralakovca ulica 8, pisarna dr. Cepudra, Pralakovca ul. 8) ima na razpolago mlade ilirske ovčarje in nemške bokserje iz prvostarskih staršev. 30030-27

Mlade psičke
gospodnjanske pasme, s rodovnikom, čistokrvne, edinega porekla, krasni k medvedki, proda Drvenik, Ljubomer. 31566-27

Lisico
lepo nagazeno za 150 Din proslimo. Zupančič, Braniška ulica 4. 31487-27

Mlado psico
dolgočake jastrebčke, staro 3 let, izvrstno za sijo in peson, ter dva bratca jastrebčarje, pes in peica, stara 2 leti, zelo dobra, vsi jstve barve, po zelo ugodni ceni proda radi pomanjkanja prostora Franc Zupan, postaršnik in gostilničar, Trbovlje II. 31982-27

Pes volčjak
ki živi na ime Tiger, se je izgubil. Kdor o njem kaj ve, naj proti nagradi javi na telefon. Baškaj, Gasličska ulica 7. 31554-27

Dirkainega konja
»Engleze« polnokrvnega porekla proda Polovnik na Trnškem cest 23, Vsi pri Ljubljani. 31595-27

Pes
dober čuvaj (nemška doga, križana s dobermanom), eno leto in pol star, naprodaj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 31617-27

Kinološko društvo
Ljubitelji sportnih psov — proda čistokrvne ilirske ovčarje s rodovnikom. 31587-27

Čistokrvne pse
jastrebčarje, brake - jastrebčarje, pitčarje, stare tri do štiri mesece ter nemške bokserje, vse s rodovniki, ugodno proda. Naslov pove oglašni odd. »Jutra«. 31694-27

Stroji
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (29)

Šivalni stroj
za 1200 Din, kakor tudi pisalni stroj za 2500 Din, oba popolnoma nova s pr o d a j na Aleksandrovi cesti št. 5/II 31116-29

Istosmerni motor
220 Voltov 8 HP, oca 1000 obratov, ščem prodi od škodni na posodo za 6 tednov. Takojšnje ponudbe na naslov: Martin Zupančič, Grosuplje-Brinja. 31406-29

Bencin-motor
vozeč, nov, 5 HP, ugodno proda specijala Balkan v Mariboru. 31006-29

Plinski motor
sodaj še v obratu, takoj poeni prodam. Ponudbe na področje »Jutra« v Novem mestu pod značko »Dobro stroje«. 31290-29

Bencinski motor
6 k. s. s rezom za lažje gibanje drv ali maslinice prodam za — din. — Gale, Galjevica 164. 31508-29

Elektromotor
skoro nov, letoserni tek 440 V., 6 H. P., poeni prodam. Hamerlich, Ljubatec. 31492-29

Pletilni stroj
znamke Pop, 12/100, malo rabljen, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 31498-29

Nepremišljena
kupčija je nevarna, zato naj vsak, ki namerava prodati ali kupiti posestvo, hišo ali parcelo, prijavi svoj naslov Realiteta pisarni Graček, Ljubljana, Kolodvorska ul. 24. 31623-20

Pletilni stroj
rafinir. dobro ohranjen, št. 10/80 do 10/100 kupim. Ponudbe z navedbo najnižje cene pod šifro »Pletilni stroje« na področje »Jutra« v Celju. 31688-29

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z navedbo cene in znamke na poštni predal 243. Ljubljana. 31684-29

Obrt
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (30)

Vozovi v zalogi!
Voz dirva na vzmetih za trgovce ali čelabčarje. — Lahen, 8 cm. parizur. Trgovski vozovi na 2 in 4 kolesih, različne lestve in samokolnike. Trgovski voz na 4 kolesih še za ceno 500 Din, za jamčeno vse od suhega železa. Znamko znane cene. Matija Terlep, izdelovatelj voz, Sv. Jerneja cesta 9, Ljubljana 7. 31549-30

Informacije
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (31)

Izjava!
Pohvalni izjavi, da ste slem plačnik za dolžove, ki jih dala moja žena Mirna Ošabek. — Vinko Ošabek, poštništ. nadstavniki v p., Ljubljana, Zuhajk 6. 31635-31

Izjava
Pohvalna izjavi, da ste bodele nerazodna, ki sem jih govorila s Marji Furc in Ivana Balob. Neža Koc. 31646-31

Objava
Uprava državnih monopolov nabaviše putem direktnih ponud, kote se imajo podneti do 25. avg. meseca, jedan električni generator za jedrosposielnu struju od 315 voltov, 110 kilovata, 1000 O/M s priborom za fabriku duvana u Sarajevu. — Za uslove obratit se v deluju in dustrije MBR. 11677/32.

Bencin-motor
vozeč, nov, 5 HP, ugodno proda specijala Balkan v Mariboru. 31006-29

Plinski motor
sodaj še v obratu, takoj poeni prodam. Ponudbe na področje »Jutra« v Novem mestu pod značko »Dobro stroje«. 31290-29

Bencinski motor
6 k. s. s rezom za lažje gibanje drv ali maslinice prodam za — din. — Gale, Galjevica 164. 31508-29

Elektromotor
skoro nov, letoserni tek 440 V., 6 H. P., poeni prodam. Hamerlich, Ljubatec. 31492-29

Pletilni stroj
znamke Pop, 12/100, malo rabljen, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 31498-29

Nepremišljena
kupčija je nevarna, zato naj vsak, ki namerava prodati ali kupiti posestvo, hišo ali parcelo, prijavi svoj naslov Realiteta pisarni Graček, Ljubljana, Kolodvorska ul. 24. 31623-20

Pletilni stroj
rafinir. dobro ohranjen, št. 10/80 do 10/100 kupim. Ponudbe z navedbo najnižje cene pod šifro »Pletilni stroje« na področje »Jutra« v Celju. 31688-29

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z navedbo cene in znamke na poštni predal 243. Ljubljana. 31684-29

Obrt
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (30)

Vozovi v zalogi!
Voz dirva na vzmetih za trgovce ali čelabčarje. — Lahen, 8 cm. parizur. Trgovski vozovi na 2 in 4 kolesih, različne lestve in samokolnike. Trgovski voz na 4 kolesih še za ceno 500 Din, za jamčeno vse od suhega železa. Znamko znane cene. Matija Terlep, izdelovatelj voz, Sv. Jerneja cesta 9, Ljubljana 7. 31549-30

Informacije
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (31)

Izjava!
Pohvalni izjavi, da ste slem plačnik za dolžove, ki jih dala moja žena Mirna Ošabek. — Vinko Ošabek, poštništ. nadstavniki v p., Ljubljana, Zuhajk 6. 31635-31

Izjava
Pohvalna izjavi, da ste bodele nerazodna, ki sem jih govorila s Marji Furc in Ivana Balob. Neža Koc. 31646-31

Objava
Uprava državnih monopolov nabaviše putem direktnih ponud, kote se imajo podneti do 25. avg. meseca, jedan električni generator za jedrosposielnu struju od 315 voltov, 110 kilovata, 1000 O/M s priborom za fabriku duvana u Sarajevu. — Za uslove obratit se v deluju in dustrije MBR. 11677/32.

Dražbe
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (32)

Hiša z gostilno in večjim vrtom
v Stuti pri Domalah št. 5 bo prodana javni dražbi pri sodišču v Kamniku dne 29. avgusta 1932 ob 9. uri 30 minut. Cenilna vrednost znaša Din 121.842. Najmanjši ponudki znaša Din 62.437,65. Informacije daje advokat doktor Zvokelj, Kamnik. 31676-32

Priloge
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (33)

Vagon sladke krme
s ceno po dogovoru proda upravna grada Staričev jrg v Makolah pri Poljanski cesti. 31676-33

Dobro haloško vino
1 vagon letnika 1920, lastnega pridelaka, tudi manjše količine po nizki ceni proda Sorman v Ljubju. 31625-33

Dobro vino
bela in rdeča na dobovo in na dobovo po 3-3 Din liter prodaja Janez Mešiček, vinogradnik, St. Peter na Mov. selu, pošta Podgora, Trubarjeva cesta 18. 31635-33

Dobro vino
bela in rdeča na dobovo in na dobovo po 3-3 Din liter prodaja Janez Mešiček, vinogradnik, St. Peter na Mov. selu, pošta Podgora, Trubarjeva cesta 18. 31635-33

Jabolka, krompir
v vsi h množinah prodam v jesenski sezoni. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Oktober«. 31600-33

Prodaj otavo
Potrno in ogleda se v opakni Trnovci, Kosevo — pošta Zgoranja Šiška. 31615-33

Samo 15 Din
stane 5 l sadnega domačega štaterskega mošta in po znižani ceni dobite stitovko le pri št. Jakobekem mostu, šilila »Jelčina«, Cofzova cesta 1. 31558-33

Živila
Suhor
naše hiše in našega doba, kakor tudi kruh in raznovrstno fino pozivo v najboljši kvaliteti. Bi priporočila parna pekarna Čebokli v Mariboru Glavni trg 9. Prep. odajal. om znaten pekast. 30982-33

Avlopromet
Izletne vožnje
sveto in avtocesta, v su in izmenovno od Din 0,40 do Din 0,80 za osebo in prevoz km, priredil Avtocesto Jerska, družba s o. z. v Kranju, tel. 70-00. Poslovodja Paar & Virnik 31622-33

Za avtoizloze
ob nedeljah 1800-2-20 pesonika — proti povrnitvi stroškov. Ponudbe na ogl. oddelk »Jutra« pod šifro »Avtoizlože«. 31604-37

Vrednote
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (35)

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah ČERNE — JUVELIR Ljubljana, Wolfova ulica 3 963 Vsake vrste ZLATO in SREBRO kupuje F. Čuden, Prešernova 1

Srebrne krone
stara zlato in srebro kupuje Rafnerja dragih kovin, Ljubljana, Hirska ulica 36. vhod iz Vidovtanske ceste, pri gostilni Mozina. 70

Rano
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (37)

Regentin
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (38)

Delo
v teh budih fasth lahko vsakdo dobi najbolje s tem, da se ustanovi na domačo domačo pisarno. Dama vsakomur tekoče delo s tem, da smo mo odjemalci za izgovorjene pesnitve, dobivamo nu tudi prejo in izvaljevanje merza za pesenje, kar izpravlja mnogo zahvalnic. Pišite še danes za gradivo, spekte na strojno Domača pisarska industrija — oddelk 6, Josip Kalis, Maribor, Trubarjeva ulica št. 2. 256

V. F. PEČAR
prevoznikstvo z avtomobili in konji ter žaganje drva na motorno žago. Telefon 2690. 265-a

Vata
v tablah in za odelje, najboljša in najcenejša, vedno na zalogi. Zahtevajte vzorce in cenik! TOVARNA VATE Maribor Dravska 15. 10985

Ležalne stole
120, po povprečju 180 Din

Spalne fotele
patent. divane, otoman, gurture, modrone, postelje, nože, železne in klobjive postelje in tapetirane delke nedi na jeoneja Rudolf Radovan tapetnik Mestni trg št. 13

Radio-aktivno termalno kopališče ogljikove kisline

RIMSKÉ TOPLICE

Dravska banovina: Sezona od 1. maja do 15. oktobra

Indikacija: revmatizem, ishnias, ženske bolezni, pomanjkanje teka, arterioskleroza itd.

Penzionske cene v glavni sezoni: Din 70 dnevno. Prijaznija pri vseh uradih »Putnika«. Izčrpnj prospekti itd.

Izčrpane prospekte brezplačno potom Kopališčne uprave RIMSKÉ TOPLICE. Termalno kopališče na prostem.

NAZNANILO OTVORITVE!

OBZARJENJE (OBEVANJE) Z ORIGINALNIM STROJEM KAKOR DR. F. G. ZEILEIS - GALLSPACH, CELOVEC, KOLODVORSKA 23, ALTER PLATZ 22

DR. HELLMUT HUSSERL — TELEFON 1508 — ORDINIRA OD 8. DO 12. IN OD 2. DO 6. 1102-a

Stabeno in pohištveno mizarstvo

Franc Bergant

Dravljje 108 poleg nove šole v Zg. Šiški.

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela po lastnih in podanih načrtih 8718

Potovalna pisarna „Putnik“

se je preselila

začasno iz Dunajske ceste 1

v Gajevo ulico

za nebotičnikom

Zahvala

Za izkaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob ob prerani izgubi našega ljubljenelega soproga, ateka itd., gospoda

Lojzeta Koširja

gostilničarja in trgovca

se vsem najtopleje zahvalujemo. Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Zupanu za njegov požrtvovalni trud z olajševanjem bolezni, č. duhovščini, g. Avgustu Korbarju za genljivo napisane spominke vrste, priobčene v »Jutra« 12. avgusta, za vse prekrasne vence in šopke ter vsem, ki so rajnega od blizu in daleč spremili na njegovi zadnji poti. Bog plačaj!

Dragomer, dne 13. avgusta 1932. 10989

Zalujoči ostali.

Razpis

Mestno načelstvo v L

Michel Zévaco:

118

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

»Madame,« je rekel brez ovinkov, ko je kraljica sedla, »prošili ste me za razgovor. Mislim si že, da bi radi spet govorili o svojem kronanju.«

Je res je bilo tako. Marija de Medicis, naučena po Conciniju, je bila zaprosila za razgovor s kraljem. Mislija je, da jo bo kralj zavrnil, kakor še vsakokrat. O tem je bila tem bolj prepričana, ker je prisostvoval razgovoru tudi Sully. Zato je takoj prešla v napad.

»Da, sire, res bi rada govorila z vami o tej stvari. Vidim pa, da bo uspeh isti kakor še vsakokrat. Kraljica ne more pri kralju ničesar doseči...«

Henrik je videl, da se bliža zakonski prtljor: zdaj-zdaj mu bo jela metati njegove ljubice v obraz! Zato ji je urno segel v besedo: »Nu, madame, to pot se motite. Danes sem take volje, da vam dovolim, kar sem doslej odbijal.«

»Kaj?« je zajecjala Marija de Medicis vsa zavzeta. »Dovolite mi?«

»Pravkar sem storil s svojim prijateljem Sullyjem zelo važne sklepe. Mogoče je — a ne gotovo, pomnite to — mogoče je, da prihodnje pomlad odinam na vojno. In pomislil sem, da moram za ta primer kar najbolj utrditi vašo oblast. V kraljevi odsotnosti boste vi, madame, regentka kraljevstva. Zato je obred vašega kronanja vzbil visokim troškom, ki nam jih bo naložil, toli koristen, da je treba pustiti vse druge ozire v nemar. Sklonil sem torej, da ga dovolim, in določil zanj dan 20. septembra.«

Marija de Medicis ni poznala Concinijevega pravega namena, ko jo je spet in spet prigajal, naj zahteva svoje slovesno kronanje. V njeni lastni notranjosti je koprnela po njem bolj ženska nego kraljica: in ženska v njej je bila tista, ki je v tem trenutku mahoma pozabila vso etiketo, planila h kralju, ga prijala za obe roki in vzkliknila, vsa žareča od resnične ganjenosti:

»Kako ste dobri, Henri! Tako srečno ste me storili s tem naznanilom!«

»Da, druga,« je nekam otožno odvrnil kralj, »dober sem... To boste nemara šele prav spoznali, kadar me več ne bo.«

A že se je spet pokazala suha, globoko sebična natura Marije de Medicis.

»Ker je videti kralj tako milostljiv,« je rekla, »se okoristim s to prilikom, da ga poprosim še nečesa.«

»Česa pa?« je previdno vprašal Henrik.

»Denarja potrebujem, sire.«

»Spet!« je zlovollno vzkliknil Henrik.

»Saj ni mnogo, sire. Samo dvajset tisoč liver.«

»Res, madame? Dvajset tisoč liver se vam ne zdi mnogo? Kaj pa mislite, vruga? Ali izjemamo svoje ljudstvo samo zato, da bi vi laže redili tega sestradanca Concinija in njegovo ženo, ki jima nosite ves svoj denar? O, saj vem, da romajo vsote, ki vam jih dajem, naravnost v Concinijeve skrinje. Da on bogati, si utrjuje najpotrebnejše, mene pa slačite do golega. Ventre-saint-gris, dober sem, neumen pa ne, madame!«

»Hvala Bogu,« je njeđljivo odvrnila kraljica, »da vsaj tedaj niste skopi, kadar je treba ustrezati muham vaših ljubic!«

»Jaz sem gospodar!« je kriknil Henrik in togotno udaril z ного ob tla. »Gospodar sem in delam, kar me je volja!«

»Naj bo,« je rekla Marija in se pikro priklonila. »Povedala bom gospe opatici z Montmartra, da je francoska kraljica prevelo bogata, da bi mogla storiti božji hiši uslugo, za katero jo je prišla prositi. Rekla ji bom, naj se obrne do gospe De Verneuilke, ki ji kralj gotovo ne bo odrekal tega, česar kraljici ne dovolil.«

To reki je srdito krenila proti vratom, pozabivši velično zaščeno, ki ji ga je bil kralj obljubil.

Ali v trenutku, ko je omenila opatico z Montmartra, se je bil kralj naglo spogledal s Sullyjem. Drug je nganil misel drugega.

»Počakajte, madame!« je vzkliknil Henrik z nenadoma ublaženim glasom. »Odrekem sem vam zaželeni denar za slučaj, če bi bil namenjen vašima nenasitima Lahoma. Ako gre pa za pobožen in človekoljuben namen, je stvar drugačna. Ljudje naj ne poreko, da so se božje hčerke zaman zatekle h kraljičinemu veličodušju. Pojasnite mi, prosim, kako in kaj.«

Kraljica je začutila, da bo zmazala. Kraljevi pogojev je bilo malo mar, čeprav so se ji zdeli dokaj poniževalni. Glavno je bilo to, da doseže, kar je hotela.

Zato se je neutegoma nasmehnila in zabrbijala, ne sluteč, da ima Henrik enak papir kakor tisti, ki ji ga je bila pokazala Leonora:

»Vedite, sire, da mi je prišla montmartrska prednica povedat, da mora biti pod Mučeniško kapelico vodila, v kateri stoji kamenit oltar, prav tisti, na katerem je v pradavnih časih sv. Denis opravljal sveto daritev. Opatinja bi rada kopala na tem kraju, odkrila častiljivi oltar in napravila iz kapelice božjo pot, ki bi vrnila samostanu ves nekdanji sijaj. Ker je pa tako uboga, se je obrnila najprej do mene in me naprosila, naj bom njenemu podjetju pomočnica in zaščitnica. Teh dvajset tisoč, ki prosim zanje, ji je namenjenih v podporo. Delo je pobožno, kakor vidite, in prepričana sem, da bo pridobil francoski vladarski hiši blagoslov božji.«

Henrik je vprašujoče pogledal Sullyja. Le-ta je stopil k njemu in mu tiho rekel nekaj besed. Marija de Medicis je vznemirjena opazovala ta zaupni pomenek. Sully je bil kraljev zakladnik. On je odšteval kraljici in kraljevim ljubicam vsote, katere jim je Henrik dovoljeval. Nanj se je izgovarjal in z njegovo pomočjo se je časih delal, kakor da bi sam pristajal na razne potroške, a ta, minister, bi jih neusmišljeno odbijal.

Prebrisani Bearnec je bil bnašel to zvlačo, da je mogel brzdati lakomnost mnogoštevilnih priležnic, ki jih je vzdrževal.

Marija de Medicis se je kmalu pomirila, zakaj kralj, ki ga je bila mahoma spet zgoj ljubeznost, je dejal:

»Bog ne daj, draga, da bi vam branil udeležbo pri Bogu toli dopadljivem dejanju, ki nam mora resnično zaslužiti božji blagoslov. Gospod de Sully vam bo zatorej odštel vsoto, ki jo želite. A to se bo zgodilo z majhnim pogojem.«

»Kakšen je ta pogoj, sire?«

»To podjetje se mi zdi toli vzvišeno, da hočem storiti zanj še kaj več, ne pa da bi samo prispeval svoj vinar. Pridržim si pravico, da nadzorujem in, če bi bilo treba, tudi vodim dela, ki se bodo vršila. Prosim, sporočite to častiti prednici montmartrskega samostana.«

Marija de Medicis ni mogla slutiti, da je imel Henrik zahrtno misel. Mislija je, da mu prihaja vse to iz srca. Presrečna, da je tako po ceni opravila, je hitro dejala:

»Kralj je gospodar! Vselej in povsod naj se zgodi njegova volja.«

Odšla je in hitela z dobro novico k Leonori in Conciniju, ki sta jo prigajala.

Profesor HELEN astrolog

se zahvaljuje . . . . .

Kakor je našim čitateljem dobro znano, je privolil znameniti profesor in astrolog Helén, postaviti vsakomur, ki se prijavi, popolnoma zastoj horoskop. Ta sklep je napravil kot zahvalo vseh velikih in dobrih starčkov. Prejeli smo od prastarega profesorja dopis s prošnjo za objavo. Temu prav radi ugodimo.

Ljubi prijatelj!

Vsak dan mi prihajajo tisoči zahval iz vseh krajev sveta in te izjave soglašajo z mojimi napovedmi ter pogodejni preteklosti in sedanjosti. Zahvalim se Vam, prijatelj, po tej poti za meni izkazano zaupanje in se radujem z Vami svojega uspeha. Sedaj sem uverjen, da nisem dolga leta zastoj proučeval zvezd in vam morem vsaj na koncu svojega življenja pomagati. Da, prijatelj, zvezde govorijo vedno resnico. Kako bi bilo drugače na svetu, če bi vsi ljudje umeli in znali čitati v zvezdah. Samo majhen primer:

Zakonska tragedija!!!

Kdo je kriv? On? Ona? Nikakor ne, oba sta kriva, ker se osebno nista poznala, nista poznala svojih vrlin in slabosti, nagnjenj in strasti, nista vedela, da ne spadata skupaj in ne, kakšna bo njihova bodočnost. Kdo bi mogel to povedati? Kdo nikoli ne laže? Edino zvezde, ker v zvezdah je zapisana Vaša vsa usoda, ki vam jo je dala ura vašega rojstva.

Le oni, ki je razsvetlil življenje zvezd, Vam pove vso usodo, preteklost in bodočnost, zdravje, sposobnosti, nezgode, vaše uspehe v ljubezni, zakonskem življenju, podjetnostih, spekulacijah, stvahn itd. V hudih časih Vam svetuje, kako se izognete usodi. Res smo v krizi, dobij negotovosti. Ne veste, kdaj gre mimo Vas sreča, zvezde pa vedo bodočnost in sedanjost. Prijatelj! Moja odločitev, da postavim horoskop zastoj, izvira le iz ljubezni do zvezd in da Vam pomorem k boljši bodočnosti. Horoskope bom postavil le kratek čas, nato se bom pa zopet posvetil daljšemu proučevanju zvezd.

Pošljite zato Vaše ime, poklic, naslov, dan, mesec in leto rojstva na naslov mojega g. tajnika (Astrologička Laboratorij K. Havelka, Praha, Vinohrady, Slezska 116 Js. Post schr. 28, Č. S. R.) in priložite Din 10.— za izdatke.

Svojih dopisov ne urgrafite, horoskope bom postavil po vrsti kakor pridejo.

Zahvaljujoč se vam in želeč vam mnogo zdravja, ostanem Vaš vdan
Profesor Helén, astrolog.

Grdo oblike nosu

odpravite z aparatom za oblikovanje nosa »Orthodor«, ki odstranjuje obremenitve vse skazane kakovosti zakrivljenosti, debelosti, široko, dolgo, kratko, te po itd. oblike nosu, s čemer si olepšate in oglemenite izraz obraza. Orthodor je urejen za vsako obliko in velikost nosa. Cena Din 90.—
Preparate Schröder-Schneke razpošilja proti plačilu (povračila Din 6.—) ali povračilo (post. Din 10.—) dolo za Jugoslavijo »Omnitac oblike 16, Zagreb, Dvaskovčeva 27. Zahvaljevanje brezplačno ilustrirani esnik. 8717

Slabotni možje!

Odpovedanje odpravite manjkajočo spolno moč in energijo dosežete že v nekaj urah s popolnomo nesškodljivim, življenjske moči ovedujočim, zdravniško priporočenim preparatom. »WRIT« tabletami.
Starost postaranka medva. Trajna spolna svežost in energija. — Porcija za desetkrat Din 60.—, za daljšo dobo Din 100.—. Po peti pošilja proti v na prej poslanemu znesku edino diskretno Mdm laboratorij
V. HAVELKA
Praga XIII, Vrbovice, Ruska 12. VI. Poštini predal 12.

SLATINSKE TABLETE ZA HUŠANJE

Prijetno je, ako izgledate mladostni!

Debelost je znak starosti. Kadar se začne starati, se začne rediti. To vemo vsi tisti, ki imamo že nad 30 let. Vselej nam je neprijetno, kadar nas katera naših dobrih prijateljic takole od strani ogleduje in z zlobnim nasmeškom reče:

»O, kako dobro izgledate. Kaj pa delate, da se tako redite?«

Takoj smo slabe volje. Neprijetno nam je, da se nam masčoba nabira na podbradku in na tilniku in da imamo mesnate gube na bokih in ledjih.

Saj celo moškemu ni po volji, če se kdo zaradi njegove obilnosti za njim ozira. Oni so na to užaljeni so, če jih kdo opozori na njih trebušček. Zato hodijo radi trdo zapeti, da skrijejo svojo nakazo.

Največ zgedovanja pa je pri kopeanju. Tu se ne da prav nič prikriti. Vsaka grda mesnata guba se takoj opazi. Naj še tako skrivamo svojo telesno napihnjenost pred očmi tistih, katerim hočemo ugajati, skrijemo je pa le ne.

Vse te neprijetnosti lahko odvrnejo SLATINSKE TABLETE Bahovec, ki se uspešno in nesškodljivo sredstvo proti debelosti (korpulenci). Uživajo se zjutraj, opoldan in zvečer po eno ali dve tableti po jedi.

Nabavite si torej še danes SLATINSKE TABLETE Bahovec v najbližji lekarni. Uspeh Vas bo prijetno presenetil. — Doza s 100 tabletami Din 46.—, doza z 200 tabletami Din 74.—

Izdajuje jih apoteka:
Mr. Bahovec
Ljubljana,
KONGRESNI TRG.

Lucifer

Kdor ni čita tega romana in ljubi napetost in fantastično štivo, naj ga takoj naroči pri upravi »Jutra« za Din 30.—, vezan Din 40.—.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Dušana Turnška

dijaka III. drž. real. gimnazije

Pogreb našega nepozabnega Dušana se bo vršil v nedeljo, dne 14. avgusta 1932 ob 1/2 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Langusova ulica št. 11, na viško pokopališča.

Prosimo tihega sočalja!
Ljubljana, dne 13. avgusta 1932.

Rodbina ing. Turnšek

Naznanilo.

Čenjenemu občinstvu vjudno naznanjam, da sem prevzela v Ljubljani, Resljeva c. 7

trgovino z mešanim blagom in mlekarno

Nad 15-letna praksa, ki sem si jo pridobila, ko sem vodila v vsestransko zadovoljnost odjemalcev trgovino pod imenom »FRANC ČESNOVAR« na Dolenjski cesti, nudi najboljšje jamstvo, da bodo cenjene stranke tudi v bodoče v vsakem oziru najbolje postrežene. Priporočam se ter beležim z odličnim spoštovanjem: 10938

FANI BEZLAJ,
prej Česnovar.

Ustanovljeno 1860 Ustanovljeno 1860

KAMNOSESKA INDUSTRIJA

ALOJZI VODNIK

Ljubljana, Kolodvorska ulica 34
(poleg glavnega kolodvora)

Volika zaloga preko

400 nagrobnih spomenikov
vseh oblik in velikosti se razproda po

znižanih cenah,
dokler traja zaloga.

Izdelaava novih spomenkov po lastnih načrtih najmodernejših oblik po nizkih cenah. Sporočite naslov, da vas obišče na domu strokovnjak in izdela načrte po Vaši želji.

Ščurke - Grile Kuse

učite takoj in za vedno, ako uporabljate že preizkušeno in za danes najboljše sredstvo

ki vsebuje specialne glivice (fermente) in učinkuje samo v vodi raztopljen. Dobi se povsod. Plombiran paket z navodilom stane Din 10.— Depo: Trifolium — drogerija — Beograd (Slavija).

Za Slovenijo: Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica št. 5. 235

Največje zalogo

nagrobnih spomenikov

od marmorja in granita po globoko znižanih cenah priporoča

FELIKS TOMAN

kamnoseška industrija
LJUBLJANA
Resljeva cesta št. 30. 272a

SLOVENIA-TRANSPORT

žel.-carinsko, spedijsko in transportno podjetje, Ljubljana, Miklošičeva cesta 21.
Telefon 27—18.

OGLAS

Rešenjem ministrstva financ, oddelek za carine, št. 21979/IV. je postavljen za carinskega posrednika pri glavni carinarnici v Ljubljani

JERNEJ KLADNIK, viš. car. inspektor v p.

Opravlja uvozno in izvozno ocarinjenje ter vsa v carinsko stroko spadajoča dela. Izdeluje reklamacije, pritožbe in rekurze v vseh carinsko administrativnih zadevah. Izvršuje revizijo carinskih deklaracij. Daje carinsko tarifa obvestila v naših kakor tudi v inozemskih carinskih tarifnih vprašanjih.

Oskrbi uradna uverenja carinskega biroja v Beogradu zaradi tarifiranja blaga, dovoljenja za carine prosti uvoz strojev, sirovin in polfabrikatov za industrijo in potrdila za oprostitev ali znižanje prometnega davka pri carinskem uvozu.

Carinsko-tarifni biro. Carinsko-analitični laboratorij

Strokovno poslovanje! Vsa pojasnila brezplačno!

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 21. — Telefon št. 27—18.

Za vsako priliko drugi čevlji **Bata**

Za tople dneve

29.-

Vel. 19-26 Vrsta 4431-05
Za otroke: zračni, lahki, platneni polčevlji z gumijastim podplatom okusne oblike.

69.-

Vrsta 2145-09

Lahki in udobni ženski čevlji iz sivoga platna s sponko in prožnim gumijastim podplatom. Za malo denarja mnogo zadovoljstva.

69.-

Vrsta 3337-12

Nenavadno lahki in udobni polčevlji iz sivoga platna z gumijastim podplatom. Ženski iste oblike in materiala Din 49.-

Za sprehod

49.-

Vrsta 3661-00

Otroški visoki čevlji iz rjavega ali črnega boksa s trpežnim usnjatim podplatom. Isti v raznih kombinacijah za isto ceno.

59.-

Vrsta 1345-03

Enostavni pa okusni čevlji iz satena s polvisoko peto. Lahki so in udobni. Potrebni za urad in sprehod.

79.-

Vrsta 2927-15

Okusni moški polčevlji iz govejega boksa z močnim usnjatim podplatom. Rjavi Din 89.-, črni Din 79.-

Za delo

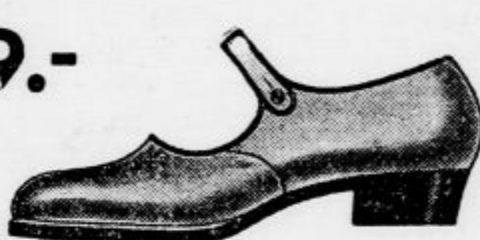
59.-

Vrsta 3162-00

Za živahne dečke smo izgotovili visoke čevlje s trpežnim gumijastim podplatom. Nenehno potrebni za vsakdanjo nošnjo

79.-

Vrsta 3945-03

Za gospodinjice: Za vsakodnevno porabo praktičen, močan in udoben čevlji iz boksa, ki je potreben vsaki gospodinjici.

89.-

Vrsta 0167-00

Čizme iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo v polju in vsaki štrpaci.

Za družbo

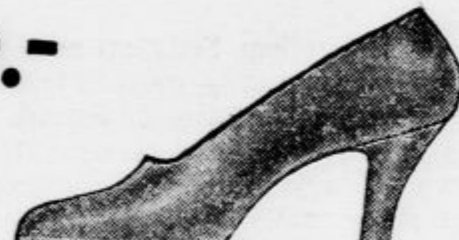
69.-

Vrsta 2842-05

Če ima otrok nove čevlje, je vedno vesel. Zato smo izgotovili te čevljčke iz finega laka. Isti iz rjavega boksa Din 59.-

79.-

Vrsta 9715-03

Čevljčki iz atlasa z in brez sponke. Nenavadno lahki in udobni. Isti iz baržuna Din 59.-

89.-

Vrsta 1937-22

Moški polčevlji iz črnega ali rjavega boksa s prožnim gumijastim podplatom.

Imamo veliko izbiro nogavic:

Moške Din 5.-
Otroške > 7.-
Ženske > 19.-

Zilca in kljukica Din 4.-

Snažite svoje čevlje s našo kremo. 1 škatla Din 4.-

Lufov vložek Din 5.-

za **167.-** dinarjev za **187.-** dinarjev za **227.-** dinarjev za **237.-** dinarjev
Vam omogočujemo obuti tročlansko družino.

Prepričajte se o dobri kvaliteti in nizkih cenah

Dentist

BORIS BAN

naznanja 10973

otvoritev dentistične prakse za zobozdravstvo in zobotehniko

V ZGORNJI SISKI, Celovška cesta št. 231 (tramvajška postaja: Nova remiza)

Ordinira od 8. do 12. dop. in od 2. do 6. pop.

PATENTNI ZLOŽLJIVI FOTELJ

In vsa v to stroko spadajoča tapetniška dela vam nudi po najnižjih cenah

L. Klobčaver LJUBLJANA Beljaška ulica

Naročila se sprejemajo tudi na Mestnem trgu št. 12.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4.

Izdelujejo se naj-novejši modeli otroških in grač-nih vozičkov, tri-ciklji, razna najno-vejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika iz-bira. Najnižje cene Ceniki franco.

ARH. VIDIC JOSIP, Ljubljana VII (SISKA), Celovška cesta št. 80

TEHNIČNA PISARNA

Načrti, proračuni, skice za vse vrste zgradb in notranjo opre-mo, preskrba parcel-stavbišč, nadzorstvo zgradb in par-celacije zemljišč i. t. d.

258

Enoletni trgovski tečaj

Slovenskega trgovskega društva v Mariboru

Pouk se bo vršil v prostorih državne trgovske akademije v Mariboru, Zrinskega trg št. 1, I. nadstropje.

Predmeti: knjigovodstvo, trgovsko računstvo, slovenska in nemška korespondenca, nauk o trgovini in menicah, gospodarski zemljepis, slovenska in nemška stenografija, strojepisje, blagoznanstvo ter nemščina in slovenščina.

Otvoritev tečaja bo dne 9. septembra 1932.

Vpisovanje je dnevno od 9. do 10. ure na Zrinskega trgu št. 1/L, soba št. 28-a. Sprejemajo se tudi pismene prijave na ravnateljstvo tečaja. Pazite na naslov:

Enoletni trgovski tečaj Slov. trg. društva v Mariboru, Zrinskega trg št. 1/L 10981

PETER ŽITNIK SPLOŠNO KLEPARSTVO

specijalna instalacija strelvodov

10855 Ljubljana, Ambrožev trg št. 9. Telefon št. 31-46
Cene zmerne. — Delo najsolidnejše.

NAZNANILO OTVORITVE

Stara, renomirana tvrdka

A. KUNC

Ljubljana, Gosposka ulica št. 7

OTVORI zopet z dnem 1. septembra t. l. atelje za prvovrstno izdelovanje MOŠKIH OBLAČIL PO MERI

V zalogi ima blago najboljših kvalitet, za brezhibno izvršitev pa jamči ime. Zato se slav. občinstvu in nekdanjim cenj. odjemalcem najvišje-neje priporoča z zagotovilom znano vestne in solidne postrežbe.

Spolne bolezn

stifilis, kapavica, bell tok so ozdravljive brez strupenih vstrecavanj, brez živoga srebra in salvarzana. Tisoči žen in moč ve enodušno hvalo za svoje ozdravljenje (trajno) na prirodni način s preparatom

„Vigi-Tabl“ brez motenj v izvrševanju poklica.

Sijajna priznanja. Tisoče zahval. »Vigi-Table« učinkuje z jamčenim, sigurno in prav hitro. Učinki so naravnost presenetljivi. Prof. Herry se je o njih izrazil, da »delajo prave čudeže«. Uporabljanje je za zdravje povsem neškodljivo. Cena Din 120.-, posebno močne za stare slučaje Din 200.- Pošilja diskretno le

Odborná ord. laboratóř Aide-Havelka, Praha-Vinohrady, Slezská 116. Pošt. 28. ČSR. 127

Knjigoveznica

Izvršuje vsa v knjigoveško stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

Vsled spopolnjene najmodernejše opreme izgotavlja tudi velike naklade ne samo pre-cizno, temveč tudi v najkrajšem času.

Dalje izdeluje vsakovrstne trgovske knjige, kot: ameriške jurnale, glavne knjige, blagajniške knjige, štrance, kopirne knjige za korespondenco, kopirne knjige računov, namizne bloke, žepne odtrgalne bloke, notese, šolske mape, zvezke itd.

A. Janežič

Predno naročite

Vas prosimo, da zahtevate ponudbo tudi pri nas za beležni koledar za leto 1933, katerega izdelujemo več vrst po zelo zmernih cenah.

A. JANEŽIČ

Telefon 32-20 Telefon 32-20 knjigoveznica in čitalnica trgovskih knjig.

Naročila se sprejema

LJUBLJANA, Florjanska ul. 14 in Gregor-ščeva ul. 5.

Najnovša služinska pe-telna železna zelo prak-tična složljiva postelja s tapeciranim madracom — praktična za vsako hižo, hotele, za putujoča oso-be in nočne službe. Sta-ne Din 390.— Razpošil-jam poštom in železni-com po povzetju.

Engleski složivi patent stolci. Stoji Din 140.—

spaljni. potent fotelj stane Din 1300 Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Sta-ne Din 130.—

po tem imam čist zobano perje kg Din 48.— čist belo gosje kg Din 130.— čist puh kg Din 250.— modroci punjeni z volnom Din 750.— čične mreže za postelje Din 150.— otomani Din 650.— L. BROZOVIČ, ZAGREB ILICA 62.